

Gorenjski Glas

PETEK, 10. JANUARJA 2020

LETO LXXIII, ŠT. 3, CENA 1,85 EUR

ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK

ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH

INFO@G-GLAS.SI

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Hotel Park dobiva novo podobo

V Savi Turizem so se po obsežnih prenovah nekdanjega Hotela Golf, zdaj Rikli Balance Hotela, in Kavarne Park lotili še celovite obnove največjega blejskega hotela, Hotela Park.

MATEJA RANT

Bled – Hotel Park je ta čas zaradi del, ki so se začela v začetku novembra lani, zaprt, svoja vrata pa naj bi ponovno odprl spomladi, torej še pred začetkom poletne turistične sezone, so pojasnili v Savi Turizem. V okviru dobrih osem milijonov evrov vredne obnove bodo novo podobo naredili tako sobam kot hotelskim hodnikom, recepciji, avli in restavraciji.

Navdih za obnovo so iskali v podobi Bleda in njegovih naravnih danostih, so povedali v Savi Turizem. »Tako bo Hotel Park dobil novo

zgodbo – zgodbo vode in parka.« Zgodba vode, ki ponazarja vir življenja, Blejsko jezero in izvir termalne vode na Bledu, bo vključena v arhitekturno zasnovo sob in skupnih prostorov, ki gledajo na Blejsko jezero, ter v celotno ponudbo prenovljene hotela. Drugi del zgodbe pa se nanaša na park, v katerem je hotel umeščen in po katerem so ga tudi poimenovali. Njegova zgodba bo predstavljena skozi sobe, ki gledajo nanj. Obenem bodo poskrbeli tudi za obnovo parka.

Kot pojasnjujejo v Savi Turizem, je omenjeni hotel

priljubljen zlasti med gosti, ki so radi v središču dogajanja, saj ga le nekaj korakov loči od blejske promenade. Priljubljen pa je tudi med poslovniki ter med kolesarji in pohodniki – zadnjim so prilagodili del hotelske ponudbe, ki vključuje kolesarske programe in možnost najema vodnikov. V zgornjem nadstropju hotela imajo gostje na voljo tudi notranji termalni bazen z razgledom na jezero, ki ga bodo prav tako povsem prenovili. Posebnost hotela predstavlja originalna blejska kremna rezina, ki je nastala prav v hotelski restavraciji.

V Hotelu Park ta čas poteka osem milijonov evrov vredna celovita obnova.

Četrto stoletje lokalne samouprave

Na prelomu leta je minilo petindvajset let od nastanka sedanjih občin. Kako prednosti (in slabosti) lokalne ureditve vidijo v nekaterih gorenjskih občinah?

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Kranj – Temelje lokalne samouprave v Sloveniji je postavila že ustava leta 1991, v prihodnjih letih je bila sprejeta zakonodaja, ki je urejala lokalno samoupravo. Oktobra leta 1994 je bil sprejet zakon o ustanovitvi občin ter o določitvi njihovih območij. Z njim je bilo ustanovljenih 147 občin, sprejetje zakona pa je bilo pogoj, da je lahko predsednik državnega zbora razpisal prve lokalne volitve. Prvi krog za izvolitev županov in občinskih svetov je bil 4. decembra, drugi 18. decembra.

Župani štirih občin na Škofjeloškem, nastalih iz prejšnje velike občine Škofja Loka, ki so vsaka posebej uspešne v razvoju. Na sliki z ministrom Rudijem Medvedom lani v Škofji Loki. / Foto: Tina Dokl

► 2. stran

V bolnišnici bodo ponovili razpis

Splošna bolnišnica Jesenice mora, ker je tako odločilo sodišče, ponoviti razpis za izbiro direktorja.

URŠA PETERNEL

Jesenice – Tomaž Glažar (še) ne bo postal direktor Splošne bolnišnice Jesenice. Čeprav ga je svet zavoda že v začetku oktobra izbral kot najprimernejšega kandidata (a je še vedno čakal na soglasje vlade k imenovanju), bodo zdaj razpis za izbiro

direktorja ponovili. Tako je odločilo sodišče, potem ko je neizbrani kandidat Tomaž Krišelj vložil tožbo zaradi, kot je navedel, kršitev v postopku izbire direktorja. Delovno in socialno sodišče v Ljubljani je zato bolnišnici naložilo, da razpis ponovi.

► 4. stran

Priloga:

Zgornjesavc

GORENJSKA

Zavetišče Perun zapira vrata

Lastnik zavetišča Branko Pirc pogodb s sedemnajstimi gorenjskimi občinami za oskrbo zapuščenih živali, zlasti mačk in psov, ne bo več podaljšal. Vzrok naj bi bila medijska gonja in očitki o nepravilnostih, ki pa jih Pirc zavrača.

4

EKONOMIJA

Nima se časa postarati

Priznanje Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije in naziv najstarejšega obrtnika leta je prejel kranjski orodjar Ludvik Kavčič. Čeprav je v 83. letu, je še vedno aktiven tako v domačem podjetju Precisium kot v kranjski obrtno-podjetniški zbornici.

13

GG+

V kitajskih Benetkah je lepo

Tako pravita Kranjčana Urša in Anzej Lemut, ki že osemnajst let živita v kitajskem mestu Suzhou, kjer so se jima rodili tudi trije otroci. Mesto, znano tudi kot kitajske Benetke, je v teh letih doživelo neverjeten razvoj.

20

ZANIMIVOSTI

Riklijeva slika spet na Bledu

Margarethe Simak - Rikli, potomka švicarskega naravnega zdravnika Arnolda Riklija, ki velja za začetnika zdraviliškega turizma na Bledu, je blejski občini podarila eno izmed slik iz Riklijeve zapuščine.

27

VREME

Danes bo delno jasno. Jutri bo sprva pretežno jasno, popoldne se bo oblačnost povečala. V nedeljo bo precej sončno.

-6/6 °C

jutri: precej jasno

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Večer zaljubljenec, kot ga še ni bilo

Naj bo letošnje valentinovo nekaj posebnega. V ljubljansko Halo Tivoli na dan zaljubljenec, 14. februarja, ob 20. uri prihaja eden najelitnejših in najbolj iskanih pevcev na Balkanu. S temi besedami hrvaški mediji opisujejo Dražena Zečiča, ki velja za legendo hrvaške zabavne glasbe, Slovenci pa se ga preprosto ne moremo naveličati. Zečič bo s posebnimi gosti srca vseh zaljubljenih očaral 14. februarja, ko bo svoje največje hite Nitko nema dva života, Kad preko mora, Idi, idi, Sokole, Sve je zbog nje in še mnoge druge odpel tako, kot zna le on. To bo brez dvoma najlepše darilo za vašo boljšo polovico ob dnevu zaljubljenec. Vstopnice so na voljo na vseh prodajnih mestih Eventim, bencinskih servisih Petrol ali pa na Mynight.si. Naročniku Gorenjskega glasa bomo podarili dve vstopnici, če boste pravilno odgovorili na nagradno vprašanje: Našajte tri hite Dražena Zečiča! Odgovore s svojimi podatki pošljite do petka, 17. januarja 2020, na naslov: Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj, ali na koticcek@g-glas.si.

Biografska drama o Roku Petroviču

V sklopu gledališkega abonmaja Nasmejmo se v Kulturnem hramu Ignacija Borštnika Cerklje bo 23. januarja na sporedu biografska drama o legendi slovenskega smučanja, Roku Petroviču. Predstava Boštjana Videmška je nastala v režiji Matjaža Pograjca in produkciji Slovenskega mladinskega gledališča. Rok Petrovič je bil – in je še vedno – edini serijski zmagovalec v zgodovini slovenskega alpskega moškega smučanja. Nikoli ni bil ekipni igralec. Smučal, živel in razmišljal je absolutno po svoje. Izstopal je tako močno, da ga večkrat sploh ni bilo mogoče opaziti. Z razlogom. Za nakup vstopnic pokličite 051 606 220 ali obiščite www.smejmo.se. Naročniku Gorenjskega glasa podarjamo dve vstopnici za ogled predstave v Cerkljah. Nagradno vprašanje: V kateri smučarski disciplini je bil legendarni Rok Petrovič nepremagljiv? Odgovore s svojimi podatki pošljite do četrta, 16. januarja 2019, na naslov: Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj, ali na koticcek@g-glas.si.

Nagrajenci

V nagradni igri, ki je bila objavljena 24. decembra 2019, prejme šampon proti izpadanju las Edi Koren iz Kranja. V nagradni igri, ki je bila objavljena 27. decembra 2019, prejme arganovo olje Yanumi Mimi Šanca iz Radovljice. V nagradni igri, ki je bila objavljena 30. decembra 2019, prejme karitejevo maslo Nastja Košir iz Gorenje vasi. Nagrajencem čestitamo!

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme JAKA MREŽAR iz Smednika.

Lani 1,8-odstotna inflacija

Kranj – V Sloveniji je bila leta 2019 rast cen 1,8-odstotna, je objavil statistični urad. Cene storitev so se v enem letu v povprečju zvišale za 2,9 odstotka, cene blaga pa za 1,3 odstotka. V enem letu so se cene blaga dnevne porabe in poltrajnega blaga zvišale za 2,2 odstotka oz. 0,4 odstotka, medtem ko so se cene trajnega blaga znižale za 1,8 odstotka.

Četrto stoletje lokalne samouprave

◀ 1. stran

Občinski sveti so se v večini občin konstituirali do konca leta 1994. S 1. januarjem 1995 so bili vzpostavljeni njihovi proračuni in tako so občine začele samostojno delovati tudi finančno. V naslednjih letih so večkrat posegli v lokalno zakonodajo, poleg tega so nastajale nove občine. Leta 1998 se je

Matjaž Rakovec

njihovo število povečalo na 192, leta 2002 še za eno, leta 2006 jih je bilo že 210, po ustanovitvi zadnjih dveh občin v letu 2011 jih tako v Sloveniji deluje 212. Več kot polovica med njimi ima 5000 ali manj prebivalcev.

Kako na pridobitev izpred četrto stoletja gledajo v nekaterih gorenjskih občinah? Kako vidijo pomen obstoja sedanjih občin, kje prednosti, kje morda slabosti?

Ciril Globočnik, župan občine Radovljica odgovarja: »Po moji oceni je občina Radovljica po številu prebivalcev in velikosti ozemlja primerno velika in urejena občina za učinkovito urejanje in opravljanje lokalnih zadev javnega pomena, določenih z zakonom o lokalni samoupravi, in prenesenih nalog. Pomembno pa je predvsem, da sedanja pravna ureditev lokalne samouprave omogoča izvajanje občinskih nalog tako, da lahko samostojno zagotavljamo pogoje za kakovostno življenje občanov. Pri tem bi si želeli več sredstev za izvajanje investicij in razvojne projekte, saj pokrivanje tekočih obveznosti zahteva prevelik delež proračuna.«

Javni servis bližji občanom

»S stališča občine Škofja Loka, ki je razmeroma velika občina, uvedbo lokalne samouprave pred 25 leti ocenjujemo kot pozitivno,

saj je tovrstno organiziranje omogočilo lokalni razvoj,« pa ocenjuje Tine Radinja, župan občine Škofja Loka. »Nastanek novih manjših občin in občinskih uprav je prispeval k boljšemu zaznavanju lokalnih potreb in prepoznavanju ter razvoju lastnih potencialov oz. priložnosti. Uvedba lokalne samouprave je omogočila predvsem razvoj manjših

Tine Radinja

krajev, ki so v prejšnjih velikih občinah (komunah) pogosto ostajali prezrti. Nove občinske uprave so javni servis približale občanom, z nastankom novih lokalnih skupnosti pa se je okrepila tudi lokalna identiteta in (samo)zavest. « Je pa uvedba lokalne samouprave z 212 občinami marsikje povzročila preveliko razdrobljenost, (pre)majhne občine pogosto tudi nimajo spodobnosti, kadrov in virov, da bi lahko izvajale vse predpisane naloge, ocenjujejo v Škofji Loki, kjer menijo, da prevelika razdrobljenost občin – ob hkratni odsotnosti druge ravni lokalne samouprave (neobstoje pokrajin) – otežuje tudi celostni regionalni razvoj. »Še vedno so neurejeni odnosi oziroma ne dovolj jasna razdelitev pristojnosti med državo in občinami in s tem povezano financiranje nalog med lokalnim in državnim nivojem, ki se vleče že vseh teh 25 let!« dodaja župan Tine Radinja.

Država naj bolj podpira podeželje

Rok Roblek, župan občine Preddvor, meni, da je razvoj lokalne samouprave prinesel več prednosti, čeprav današnja razdrobljenost na veliko število občin kaže, da je teh vendarle nekoliko preveč in da lahko primerno funkcionirajo občine z okoli tri do pet tisoč prebivalci. Preddvor je povprečna občina z neko geografsko in prostorsko celoto. »Pri odnosu

države do občin na podeželju opažamo, da država daje boljše možnosti razvoju večjih, predvsem mestnih občin, želimo pa si, da bi močnejše podpirala podeželje, če naj bi se država enakomernije razvijala. Naša občina ima veliko lokalnih (in eno samo regionalno) cest, namenja jim veliko pozornosti, prav tako razvoju ostale infrastrukture. Da nam to

Rok Roblek

kolikor toliko uspeva, lahko pripišemo predvsem skrbnemu ravnanju z manjšimi razpoložljivimi sredstvi. Poleg tega v občini, kot je naša, dobro poznamo vsako vas in večino ljudi, kar na področju lokalnega delovanja omogoča kakovostne rešitve,« razmišlja Rok Roblek.

Mestne občine v nezavidljivem položaju

»Ocenjujemo, da med največje prednosti ureditve v obliki občin sodi odločanje o lokalnih zadevah, ki se sprejema v lokalnem okolju, kjer ljudje najbolj vedo,

Več let potekajo tudi prizadevanja za ustanovitev vmesne ravni lokalne samouprave, pokrajin, a je ta pobuda še vedno neuresničena. Lani je znova oživila, tokrat je koordinacijo prevzel državni svet. Januarja in februarja zdaj poteka javna razprava v lokalnih skupnostih o predlagani teritorialni členitvi in naboru pristojnosti, ki bi jih prenesli z države in občin na pokrajine.

kaj potrebujejo in želijo,« pa menijo v Mestni občini Kranj (MOK). Tam pa razmišljajo nasprotno od prejšnjega sogovornika, češ da se pri lokalni ureditvi že dlje časa pojavlja problem mestnih občin in so glede na obveznosti in financiranje večkrat v podrejenem položaju v primerjavi z nemestnimi. »Mestne občine tako zagotavljajo požarno varnost, kulturne, športne in druge vsebine tudi za širše območje izven svojih

meja, pri čemer niso ustrezno sofinancirane s strani sosednjih občin oziroma države. Zato v Sloveniji potrebujemo zakon o financiranju mestnih občin, ki v 25 letih ni bil sprejet. Ta bi upošteval vrsto nalog, ki jih izvajajo mestne občine ne le za svoje občane, temveč tudi za sosednje občine. Zaradi večjih projektov bi bilo smiselno uvesti tudi

Ciril Globočnik

regijsko raven upravljanja. « Tako navajajo več dejavnosti in ustanov, ki jih mestna občina izvaja tudi za občane drugih občin, od gledališča, knjižnice, muzeja do olimpijskega bazena in drugih objektov. Nekatere delno sofinancira država, brez večinskega financiranja mestne občine pa delovanje teh zavodov ne bi bilo mogoče. Prav tako MOK administrativno in strokovno usklajuje vse gorenjske občine (18) v zvezi z Osnovnim zdravstvom Gorenjske in Gorenjskimi lekarnami, uporabniki so tudi občani drugih občin. Naved-

be utemeljujejo s primerom: »Letos 169 učencev iz drugih občin UE Kranj obiskuje Glasbeno šolo Kranj, pri čemer MOK pokriva stroške tako, da zagotavlja prostor, nabavo instrumentov, investicijsko vzdrževanje, plačilo prevoza in malice za vse zaposlene (država zagotavlja plače). Brez učencev drugih občin MOK ne bi potrebovala dodatnega objekta za glasbeno šolo, ker sta obstoječa zaradi številnega vpisa prenatrpana.«

Znanja nihče ne more vzeti

»Lahko ti vzamejo vse, razen znanja,« je temeljno vodilo nove inženirke leta dr. Aide Kamišalić Lafitić, raziskovalke in predavateljice na mariborski fakulteti za elektrotehniko, računalništvo in informatiko.

SIMON ŠUBIC

Ljubljana – Predvčerajšnjim so v Ljubljani razglasili rezultate drugega izbora inženirke leta, ki poteka v SOORGANIZACIJI REVIIJE IRT3000, DRUŽBE MEDIJE IN SODELUJOČIH PARTNERJEV. INŽENIRKA LETA 2019 JE POSTALA dr. Aida Kamišalić Lafitić, raziskovalka na Fakulteti za elektrotehniko, računalništvo in informatiko Univerze v Mariboru, ki se ukvarja predvsem s tehnologijo veriženja blokov. Kipec ji je na zaključni prireditvi v Cankarjevem domu izročila lanska, prva slovenska inženirka leta Dora Domanjko, magistrica elektrotehnike in razvojna inženirka v komendskem podjetju RLS merilna tehnika. V tokratnem izboru sta bili sicer takokot lani med desetimi nominirankami dve Gorenjki – Nina Lah iz Leka in Ana Robnik iz Iskratela.

Žiri izboru Inženirka leta 2019 je življenjsko zgodbo Aide Kamišalić Lafitić prepoznala kot navdih mladim, da sledijo svojim inženirskim sanjam – četudi so razmere, v katerih sanjarijo, zahtevne, so razložili. V 90.

Lanska in letošnja inženirka leta Dora Domanjko (levo) in Aida Kamišalić Lafitić (desno) / Foto: Andrej Križ

letih jo je iz Bosne in Hercegovine v Slovenijo pregnala vojna, zaradi težke življenjske izkušnje pa je njeno temeljno vodilo postala misel: »Lahko ti vzamejo vse, razen znanja.« Pridobivanje znanja jo je tako vodilo od begunskega centra in šole preko Prve mariborske gimnazije do Fakultete za elektrotehniko, računalništvo in informatiko na Univerzi v Mariboru. Za uspešno raziskovalno delo je prejela priznanje fakultete in leta 2003 pridobila diplomirane inženirke. Enajst let pozneje je z

disertacijo na področju medicinske informatike postala doktorica znanosti s področja računalništva in informatike. Z akademskim delom Aida danes uspešno sooblikuje mednarodne projekte. Kot raziskovalka se v zadnjem času ukvarja s tehnologijo veriženja blokov, kjer ima kot soizumiteljica registriran patent v Sloveniji in vloženo soavtorsko prijavo mednarodnega patenta.

»Sama nisem imela v družini zgleda, sem se pa za študij odločila pragmatično. Raziskala sem, kaj me veseli, v čem sem dobra in kaj

družba potrebuje. In ugotovila, da potrebuje inženirke in inženirke računalništva ter informatike. Potrebuje jih tudi še danes in v prihodnje, zato upam, da smo s svojim zgledom mlade spodbudili k temu.« je ob razglasitvi izpostavila Aida.

Poleg strokovnih dosežkov in z izjemno življenjsko zgodbo pa Aida navdihuje tudi s svojo osebnostjo. »Je mati dveh otrok in članica ženske nogometne ekipe ter je ob tem tudi družbeno angažirana. Je članica pobude Ladies in Informatics in prispeva k oblikovanju dekletom prijaznega delovnega okolja na Inštitutu za informatiko. S širino duha v vsakem delu svojega življenja deluje za skupno dobro,« je še razložila žirija.

Namen izbora Inženirka leta je čim širša in učinkovita družbena promocija inženirk. V Evropi se namreč za inženirske poklice izobražuje le dobra četrtina deklet, v Sloveniji ena tretjina. Kot pravijo organizatorji slovenskega izbora, sta med pomembnimi vzroki, da se dekleta ne odločajo za inženirske poklice, tudi pomanjkanje zgledov in neustrezna obrazložitev pomena vloge in prispevka inženirjev k razvoju družbe. Cilj izbora Inženirka leta je tako pokazati, kako zanimive stvari počnejo slovenske inženirke in kako prispevajo k napredku. Pomanjkanje žensk v inženirskih poklicih je sicer po besedah pobudnice izbora Medeje Lončar, direktorice Siemens Slovenija in predsednice uprave Siemens Hrvaska, skupen problem vseh razvitih držav sveta, ki si tudi vse prizadevajo, da to sliko spremenijo.

Med desetimi nominirankami za inženirko leta 2019 sta bili tudi dve Gorenjki – Ana Robnik (peta z leve) in Nina Lah (skrajno desno). / Foto: Andrej Križ

Za milijardo evrov več dajatev

Davčni zavezanci so lani plačali skoraj milijardo evrov več dajatev kot leto prej.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Finančna uprava je lani po prvih podatkih pobrala od davčnih zavezancev nekaj manj kot 17,6 milijarde evrov dajatev, kar je 954 milijonov evrov oziroma 5,7 odstotka več kot leto prej. Porast je bil višji od stopnje gospodarske rasti, ki je v prvih treh četrtletjih znašala 2,7 odstotka. Vse štiri blagajne javnega financiranja – proračun države, zavod za

pokojninsko in invalidsko zavarovanje, zavod za zdravstveno zavarovanje in proračuni občin – so lani prejeli več denarja kot predlani, prav tako pa so bili prihodki višji pri vseh vrstah dajatev, izjema so bile le trošarine. Prihodki od prispevkov za socialno varnost, to je za zagotavljanje pravic iz pokojninskega, invalidskega in zdravstvenega zavarovanja, so bili višji za 470 milijonov evrov oziroma za 7,2

odstotka. Dohodnine so v primerjavi s predlani pobrali 145 milijonov evrov ali 5,9 odstotka več, davka od dohodka pravnih oseb 144 milijonov evrov ali 17 odstotkov več ...

Kot pojasnjujejo v finančni upravi, so na porast pobranih dajatev poleg ugodne gospodarske rasti vplivali tudi zakonodajni ukrepi in ukrepi finančne uprave, ki so prispevali k poenostavitvi poslovanja in bolj preprostimu

načinu izpolnjevanja davčnih obveznosti. Prihodki od pobranih dajatev se v Sloveniji zvišujejo že pet, od leta 2014, ko je začela delovati finančna uprava, do letos so se povečali skoraj za štiri milijarde evrov, hkrati pa se znižuje davčni dolg, ta je ob koncu lanskega leta znašal 1,16 milijarde evrov in je bil za 38 milijonov evrov nižji kot predlani in za 254 milijonov evrov nižji kot pred petimi leti.

k

KOMENTAR
SUZANA P. KOVAČIČ

Solidarnost ni pravljica, je življenje in je sporočilo

Ljubim besede, tiste prave ...« je v eni od svojih čudovitih pesmi napisal Tone Pavček. Besede, kot so pomoč, solidarnost, srčnost, nesebičnost, dobijo smisel, ko so povedane iskreno. Ko jih živimo. Uresničujemo. Tri družine, ki jih je tretjega januarja prizadel obsežen požar na dveh stanovanjskih hišah in dveh hlevih na Dovjem, so v vsej tragiki dogodka spoznale, kaj to pomeni. Kaj pomeni takojšnja nesebična pomoč številnih prostovoljnih in poklicnih gasilcev, kaj sporočajo zgodba o dobrih sosedih, njihove spodbudne besede, skodelice vročega čaja, domači piškoti in pa zgled hitre odzivnosti in pomoči Občine Kranjska Gora. Vsi oškodovani so na toplem. Občina Kranjska Gora je za Darinko, Viktorja in Mojco Guzelj z domačije pri Rjavču začasno bivališče priskrbelo v občinskem objektu Pr' Katr' na Dovjem, medtem ko sta Majda Šlibar in njen sin Vid Delić z domačije pri Ražnu začasno nastanjena pri sorodnikih. Župan Janez Hrovat je poudaril, da bo občina v okviru zakonskih možnosti v čim večji možni meri pomagala k čimprejšnji sanaciji pogorelih objektov in vrnitvi prizadetih družin v svoja domova. Župan je obenem napovedal, da bo prizadetim

namenil deset tisoč evrov, ki jih letno prejme za nepoklicno opravljanje funkcije.

Dan po požaru se je v središču Dovjega zbrala domala celotna vas. Sredi vasi so postavili mize in klopi, na katerih so gospodinje in gostinci postregli malico. Dobri ljudje od blizu (in malce dlje) so ves konec tedna neumorno spopravljali pogorišče. Številni še naprej pomagajo, vsak po svojih najboljših močeh; sosedje, posamezniki, gostinci, doški igralci z dobrodelnim muzikalom že danes zvečer, glasbeniki, ki bodo nastopili v Mojstrani na velikem dobrodelnem koncertu 24. januarja ... Tudi vsak skuhan čaj za dober namen šteje enako! V imenu odbora Vsi smo Dovje, ki so ga ustanovili za namen pomoči, se podžupan Bogdan Janša vsem, ki na kakršen koli način pomagajo oškodovanim družinam, zahvaljuje za pomoč. Zbiranje denarne pomoči poteka preko transakcijskega računa pri Župnijski karitas Dovje in preko SMS sporočil.

Poškodovani Pehtutov hlev je v samo nekaj dneh dobil novo streho. Neki občan je slikovito opisal, da je bilo »več ljudi na strehi, kot pa je bilo "ceglov"«. Ali kot je tudi zapisal Tone Pavček: »V srcu, če je ta pravo, je zmeraj prostora za tisoč imenitnih stvari ...«

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA

Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE

Cveto Zaplotnik, Danica Zavrli Žlebir

UREDNIŠTVO

NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Petermel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak Aleksič, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrli Žlebir, stalni sodelavci:

Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA

Jernej Stritar, Ilovar Stritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK

Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA

Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE

Marjan Potočnik, Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, faks: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek od 8. do 16. ure, srede od 8. do 17. ure, petek od 8. do 15. ure sobote, nedelje in prazniki zaprti. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: Vikend, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: 1,85 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vracunan DDV po stopnji 5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

V jeseniški bolnišnici bodo ponovili razpis

◀ 1. stran

Kot je povedala Maja Valjavec iz Splošne bolnišnice Jesenice, bo o tem, kdaj bo objavljen nov razpis, svet zavoda odločil po pravomočnosti sodbe.

Kot je znano, so se na razpis za izbiro direktorja bolnišnice prijavili štiri kandidati, svetu zavoda sta se predstavila dva, nekdanji generalni direktor direktorata za zdravstveno ekonomiko na ministrstvu za zdravje Tomaž Glažar ter nekdanji direktor Gasilsko reševalne službe Kranj

Tomaž Krišelj. Svet zavoda, ki ga vodi Matevž Lakota, je za novega direktorja izbral Glažarja, ko je ta še čakal na soglasje vlade k imenovanju, pa je Krišelj vložil tožbo. Tako se bo zdaj celoten postopek izbire direktorja moral ponoviti.

Bolnišnica je tako od avgusta lani, ko je Janez Poklukar prevzel vodenje UKC Ljubljana, brez direktorja, najprej jo je začasno vodila vršilka dolžnosti direktorice Anja Jovanovič Kunstelj, od oktobra pa je vršilec dolžnosti direktorja primarij Miran Rems.

Umril je slikar Ljubo Kozic

Radovljica – V sredo je v sedemdesetem letu življenja po težki bolezni umrl Ljubo Kozic, ljubiteljski slikar, fotograf in glasbenik, prejemnik občinskega priznanja plakete Antona Tomaža Linharta za prispevek k razvoju ljubiteljskega slikarstva v občini. Kozic je avtor portretov vseh častnih občanov Radovljice; razstavljeni so v prostorih občinske uprave. Po predlogi portreta, najdenega v Avstrijski nacionalni knjižnici na Dunaju, je prvi naslikal Antona Tomaža Linharta. V domači hiši v Vrhnjah pa je uredil za javnost odprto galerijo, v kateri je razstavljal svoja dela. Predvsem v mladosti se je posvečal tudi glasbi: nastopal je pri skupini Freising, ki se je kasneje kmalu preimenovala v Up, in nato sodeloval še s skupinami Firma, Pips, Ghetto express in nazadnje s skupino Naša stvar iz Škofje Loke, s katero je posnel tudi skladbo Ljubeča vzgoja.

Očistili vodno zajetje

Kamniška Bistrica – Delavci Komunalnega podjetja Kamnik so očistili vodno zajetje Iverje, ki predstavlja glavni vodni vir za kamniško občino. Dolgotrajno novembrsko deževje je z nanosom naplavin in plavja namreč zmanjšalo izdatnost vodnega zajetja, zato so kamniški komunalni delavci konec decembra začeli izvajati dela, ki so potekala pod nadzorom hidrologa iz podjetja Geoko ter hidrologov Geološkega zavoda Slovenije, saj gre za ekološko občutljivo vodovarstveno območje.

Zavetišče Perun zapira vrata

Lastnik zavetišča Branko Pirc pogodb s sedemnajstimi gorenjskimi občinami za oskrbo zapuščenih živali, zlasti mačk in psov, ne bo več podaljšal. Vzrok naj bi bila medijska gonja in očitki o nepravilnostih, ki pa jih Pirc zavrača.

URŠA PETERNEL

Lipce – Edino gorenjsko zavetišče za zapuščene živali Perun iz Lipc zapira svoja vrata. Kot je povedal lastnik Branko Pirc, se je za to odločil zaradi večletnega naganja določenih posameznic in nedavnih prispevkov o domnevnih nepravilnostih, ki so se pojavili v medijih. Na neprimerno skrb zlasti za najdene zapuščene mačke so opozorili tudi aktivisti za zaščito živali. Zavetišče Perun ima pogodbe sklenjene s sedemnajstimi gorenjskimi občinami, ko se bodo iztekale, novih ne bo več sklenil, je napovedal Pirc. Kako bodo gorenjske občine potem skrbele za zapuščene živali, zlasti pse in mačke, še ni znano.

Zavetišče Perun je marca lani obiskala inšpektorica uprave za varno hrano, in sicer na osnovi prijave. Ugotovila je več kršitev, med drugim, da lastnik ni vodil evidence o živalih, ni imel potrdil o posegih, da je novim skrbnikom oddajal živali, ki niso bile veterinarsko pregledane, da ni izvedel registracije psov, da je v okolje vračal nesterilizirane oziroma

nekastrirane mačke. Občinam in upravi za varno hrano je napačno poročal o številu živali in veterinarskih

nepomembne, šlo naj bi za »iskanje dlake v jajcu«. Z njegovim delom so zadovoljne vse občine, je zatrdil, v ozad-

Ena od občin, za katero Zavetišče Perun opravlja gospodarsko javno službo zavetišča za zapuščene živali, je Občina Jesenice. Kot so povedali, sodelovanje s koncesionarjem ocenjujejo za korektno, koncesijska pogodba pa velja do konca letošnjega leta. »Uradne odpovedi pogodbe s strani gospoda Pirca še nismo prejeli, smo pa z njim v kratkem dogovorjeni za sestanek,« so povedali. Kot so dodali, je koncesionar Občini Jesenice predložil inšpekcijsko odločbo in hkrati tudi odzivno poročilo, iz omenjenih dokumentov pa izhaja, da je ugotovljene nepravilnosti odpravil v določenem roku. Problematiko morebitnega zaprtja zavetišča so že obravnavali tudi župani na seji gorenjske regije, predvidena pa je tudi obravnava na naslednji koordinaciji županov Zgornje Gorenjske.

posegih ter ni aktivno iskal lastnikov za živali, predvsem mačke, je ugotovila inšpektorica.

Lastniku zavetišča je zato izdala ureditveno odločbo, ob kontrolnem pregledu pa ugotovila, da je zahteve iz odločbe izpolnil.

Branko Pirc je očitke zavrnil in zatrdil, da je vseh 19 let delal korektno in pošteno, na voljo je bil 24 ur na dan. Nepravilnosti naj bi bile

ju pa naj bi bilo večletno naganje nekaj posameznic. Poročila o delu zavetišča redno pošilja občinam, oskrba zapuščenih živali se namreč zagotavlja kot obvezna gospodarska javna služba sodelitvijo koncesije. Zavetišče je lani od gorenjskih občin prejelo okrog 75 tisoč evrov.

Eden od očitkov se je nanašal tudi na dejstvo, da naj bi mačke spuščali nazaj v naravo in naj zanje ne bi iskali

Branko Pirc / Foto: arhiv

novih lastnikov. Kot je dejal Pirc, gre za prostoživeče mačke, ki niso navajene človeka, zato so jih večino, ko so jih sterilizirali oziroma kastrirali, res vrnili nazaj v naravo. Zavrnil je tudi očitke, da je novim skrbnikom oddajal živali, ki niso bile veterinarsko pregledane, in da je mačke nesterilizirane in nekastrirane vračal v okolje. Lani so tako poskrbeli za sterilizacijo oziroma kastracijo 616 mačk.

»Obstajajo dokazila, potrdila o prevzemih živali in računi veterinarskih posegov. Novim lastnikom so se oddali mački mladiči, ki so bili premajhni za poseg in so ga opravili naknadno. Odrasle mačke pa so bile vse veterinarsko oskrbljene,« je dejal Branko Pirc.

Nov ravnatelj Čufarjeve šole

Vodenje Osnovne šole Toneta Čufarja Jesenice je z novim letom prevzel profesor športa Gaber Klinar.

URŠA PETERNEL

Jesenice – Z novim letom je ravnatelj Osnovne šole Toneta Čufarja Jesenice postal Gaber Klinar. Dolgoletna ravnateljica Branka Ščap, ki je šolo vodila kar 23 let, sicer pa je bila na šoli zaposlena 41 let, se je upokojila.

Novi ravnatelj je domačin, Jeseničan, po izobrazbi je profesor športne vzgoje, na šoli pa je zaposlen od leta 2003. Od predlani je opravljal tudi delo pomočnika ravnateljice. Kot je povedal, se je za mesto ravnatelja odločil zato, ker je v tem videl nov izziv. S šolo je sicer že vse življenje tesno povezan, saj jo je obiskoval tudi sam, nekateri sedanjí učiteljski kolegi so ga tudi poučevali.

Večjih sprememb v šoli, ki ima 700 učencev in 88 zaposlenih, za zdaj novi ravnatelj ne načrtuje, poudarja predvsem vrline, kot so spoštovanje, strpnost in zaupanje na

Gaber Klinar je novi ravnatelj Osnovne šole Toneta Čufarja Jesenice. Po izobrazbi je profesor športa, v mladosti je bil hokejist, še vedno pa trenira mlade hokejiste v klubu HD Hidria Jesenice.

relaciji učitelj–učenci–starši. Kot pravi, ima včasih občutek, da starši učiteljem ne zaupajo tako, kot bi jim lahko in kot si ti s svojim strokovnim znanjem tudi zaslužijo. Med prednostmi šole Klinar poudarja odlično organizirano učno pomoč, projekt Gozdna šola, v sklopu katerega se najmlajši učenci en dan v tednu učijo v naravi, šola sodeluje tudi v projektu trajnostne mobilnosti in spodbuja učence, da v šolo hodijo peš. Veliko delajo na bralni pismenosti, načrtno krepijo socialne veščine in dobro sodelujejo z lokalnim okoljem, bližnjim domom starostnikov ... So pa tudi ena redkih šol, ki ima šolski bazen, ki ga uporabljajo za učenje plavanja.

Sicer pa novega ravnatelja čaka še en velik izziv, to je ključek obsežne energetske sanacije šole, ki naj bi se po preteklih zapletih z izvjalci pozno spomladaj vendarle zaključila.

Ljubiteljem ljudske glasbe in

diatonične harmonike

Nastop harmonikarjev različnih generacij pred izborom za državno tekmovanje.

nedelja, 19. januar 2020 ob 16. uri

Kulturni dom Poljane nad Škofjo Loko

Dobrodošli v Poljanah!

ZDHS Poljane nad Škofjo Loko

ISKD

KULturno društvo Dr. VANTVČARJE POLJANE NAD ŠKOFJO LOKO, POLJANE NAD ŠKOFJO LOKO 77

Gorenjski glas v letu 2020

Letos bo izšlo 105 številčk časopisa Gorenjski glas, ena več kot lani. Časopisno prilogo Karavanke ste lani dobro sprejeli, letošnja novost bo revija Premoženje.

MARIJA VOLČJAK

Na plačevanje letne naročnine smo se letos še bolje pripravili, saj smo pred prazniki nad vhod v poslovno hišo na Nazorjevi ulici 1 v Kranju namestili novo napisno tablo. Upamo, da nihče ne bo več zašel v sosednjo banko. Najbližje parkirišče je pri Sparu, nasproti sodišča, kjer je prva ura parkiranja brezplačna.

Cena časopisa ostaja enaka

Gorenjski glas smo zadnjič podražili 1. julija 2016, minila so torej že tri leta in pol. V tem času so se tisk (papir) in poštne storitve podražili za dobrih 12 odstotkov, letos se že napovedujejo nove podražitve, predvsem poštne storitev.

Zato bi morali časopis podražiti, če nam z letošnjim letom država davka na dodano vrednost ne bi z 9,5 znižala na 5 odstotkov, kar pri izvodu časopisa predstavlja sedem centov.

V ozadju nižjega davka je evropska uredba, ki je bila sprejeta zaradi slabega položaja knjig in tiska. Pri nas so razmere še toliko težje, saj ima slovenščina majhno jezikovno območje in naklade knjig in tiska so nizke.

Tudi popusti ostajajo enaki

V veljavi ostajajo tudi vsi dosedanja popusti, ki seveda veljajo za posameznike oziroma fizične osebe. Zneske lahko razberete s priložene tabele. Upoštevajte le, da bo letos izšla ena številka časopisa več kot lani.

Prihranek pri letni naročnini znaša 48,56 evra, kar praktično pomeni, da boste Gorenjski glas kar tri mesece prejeli brezplačno.

Prihranek pri polletni naročnini za obe polletji znaša 38,85 evra, kar pomeni, da časopis dva meseca in pol prejmete brezplačno.

Prihranek pri rednem plačevanju mesečne naročnine pa praktično pomeni to, da mesec in pol Gorenjski glas prejmete brezplačno.

Uporabna darila

Letos smo se še posebej potrudili pri darilih, ki vam bodo prišla prav v gospodinjstvu. To še predvsem velja za univerzalno čistilo, ki mu je priložena trpežna krpa. Zaradi opuščanja plastičnih vrečk bo dobrodošla nakupovalna torba, dodali smo ji kavo. Za marsikoga bo zanimiva steklenica za vodo, ki jo vse pogosteje nosimo s seboj. Ljubitelji branja lahko izbirate med knjigama znanega gorenjskega pisatelja Ivana Sivca. Tudi letos lahko izberete dežnik, ki je tradicionalno darilo Gorenjskega glasa.

Časopis Karavanke

Lanska novost je časopisna priloga Karavanke, ki ste jo lepo sprejeli. Izhaja v okviru čezmejnega evropskega projekta Smart tourist, projektna partnerja sta Mohorjeva družba in podjetje xamoom iz Celovca. Namenjen je literarni dediščini Karavank in našli smo že veliko zanimivih vzporednic.

Letos bo izšlo šest številčk priloge Karavanke, ki je seveda brezplačno priložena Gorenjskemu glasu.

Revija Premoženje

Novost letošnjega leta bo revija Premoženje, ki bo prvič izšla spomladi, namenjena bo aktualnim temam s področja financ, bančništva, podjetništva, nepremičnin in avtomobilizma.

Gorenjske občine se uvrščajo med najbogatejše slovenske občine, takšni smo torej tudi Gorenjci. Zato pričakujemo, da bo revija Premoženje dobro sprejeta.

Najbolj priljubljen regionalni časopis

Gorenjski glas je po zadnji raziskavi branosti za leto 2019 (RBB) najbolj priljubljen regionalni časopis v Sloveniji, dosegel je kar 65.600 bralcev, kar je več kot leta 2018, ko je dosegel 60.000 bralcev.

Zaradi visoke branosti so se v raziskavo vključile tudi priloge Kranjčanka, Jeseniške novice, Kamničanka, Loški glas in Deželne novice.

Izračun naročnin

Izvod Gorenjskega glasa stane 1,85 evra, v letu 2020 bo izšlo 105 številčk časopisa, v prvem polletju 52 številčk in v drugem polletju 53 številčk; mesečno osem ali devet številčk, decembra celo 10 številčk časopisa.

• LETNA naročnina	
105 številčk x 1,85 EUR	194,25 EUR
25 % popusta	- 48,56 EUR

za plačilo **145,69 EUR**

• LETNA naročnina – samo petki	
53 številčk x 1,85 EUR	98,05 EUR
25 % popusta	- 24,51 EUR

za plačilo **73,54 EUR**

• POLLETNA naročnina – 1. polletje	
52 številčk x 1,85 EUR	96,20 EUR
20 % popusta	- 19,24 EUR

za plačilo **76,96 EUR**

• POLLETNA naročnina – 2. polletje	
53 številčk x 1,85 EUR	98,05 EUR
20 % popusta	- 19,61 EUR

za plačilo **78,44 EUR**

• POLLETNA naročnina – samo petki	
26 številčk x 1,85 EUR	48,10 EUR
20 % popusta	- 9,62 EUR

za plačilo **38,48 EUR**

• MESEČNA naročnina (8 številčk) – februar, maj, avgust, november	
8 številčk x 1,85 EUR	14,80 EUR
10 % popusta	- 1,48 EUR

za plačilo **13,32 EUR**

• MESEČNA naročnina (9 številčk) – januar, marec, april, junij, julij, september, oktober	
9 številčk x 1,85 EUR	16,65 EUR
10 % popusta	- 1,66 EUR

za plačilo **14,99 EUR**

• MESEČNA naročnina (10 številčk) – december	
10 številčk x 1,85 EUR	18,50 EUR
10 % popusta	- 1,85 EUR

za plačilo **16,65 EUR**

Izberite letošnje darilo

Ivan Sivec: Mojih prvih 70

Ivan Sivec: Ko se dotakneš neba

avtomatski dežnik

steklenica

nakupovalna vreča + kava 250 g

univerzalno čistilo + mikrokrpa

Popust in darilo veljata le za fizične osebe. Daril ne pošiljamo po pošti. Količina daril je omejena.

Četrto leta zastonj

-25%

Dragi naročniki, v letu 2020 bo izšlo 105 številčk Gorenjskega glasa. Cena ene številke je 1,85 evra, celoletna naročnina brez popusta znaša 194,25 evra.

Ob plačilu letne naročnine vam priznamo kar 25-odstotni popust, kar pomeni prihranek v višini 48,56 evra, za letno naročnino pa boste odšteli le 145,69 evra!

To pa še ni vse: poleg plačila letne naročnine boste lahko v naših prostorih tudi popili kavico ter izbrali eno od daril na fotografiji.

Vabljeni na Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, Kranj, v drugem nadstropju, pon.–čet. od 8. do 16. ure, ob sredah do 17. ure, v petek do 15. ure. Se vidimo!

Gorenjski Glas

Resno računajo na mlade

Župani Jesenic, Bleda in Bohinja so se pogovarjali z jeseniškimi gimnazijci.

URŠA PETERNEL

Jesenice – Na Gimnaziji Jesenice so gostili župane treh gorenjskih občin, iz katerih prihajajo njihovi dijaki: župana Jesenic Blaža Račiča, Bleda Janeza Pfajfarja in Bohinja Jožeta Sodjo. Dogodek so poimenovali Nefiksov karierni dan: Prihodnost je lokalna, na njem pa so govorili o tem, kaj bodo župani ponudili mladim, da po študiju ne bodo odhajali v tujino, temveč se bodo vrnili v domači kraj

in tam našli priložnosti za razvoj poklicne kariere in nakup lastnega stanovanja. Vsi trije župani so poudarili, da resno računajo na mlade, saj so ti pomembni akterji prihodnosti. Poklici prihodnosti so na Bledu in v Bohinju povezani zlasti s turizmom, na Jesenicah pa je priložnosti več, od SIJ Acroni, ki zaposluje inženirje, do Splošne bolnišnice Jesenice, ki zaposluje zdravnike in medicinsko osebje. Jeseniški župan Blaž Račič je med drugim opozoril tudi na

velik pomen pridobivanja izkušenj na različnih področjih, mlade je pozval, naj se vključujejo v različne aktivnosti v šoli, društvih in tako pridobijo pomembne izkušnje, ki jim bodo gotovo koristile v življenju. Poudaril je tudi pomen treh vrednot, tri P-je: potrpežljivost, pridnost in pogum.

Vsi trije župani so naklonjeni tudi mladim podjetnikom, ki imajo vizijo in načrt razvoja novega ali širitve že obstoječega podjetja.

Izredni odstrel jelenov

Ministrca za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Aleksandra Pivec je izdala odločbo, s katero upravljavcem lovišč v Gorenjskem lovsko upravljavskem območju dovoljuje izredni odstrel navadnih jelenov tudi zunaj lovne dobe.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Ministrca se je odzvala na vlogo Franca Jurčiča iz Sopotnice pri Škofji Loki in upravljavcem lovišč in lovišč s posebnim namenom izdala odločbo, s katero jim dovoljuje izredni odstrel navadnih jelenov tudi zunaj lovne dobe, kot jo določa uredba o določitvi divjadi in lovni dob. Po tej odločbi je odstrel jelenjadi obeh spolov v prvem življenjskem letu (telet) dovoljen tudi v času od 1. februarja do vključno 31. marca letos, odstrel jelenjadi obeh spolov v drugem življenjskem letu (lanščakov in junic) prav tako v obdobju od 1. februarja do 31. marca, odstrel jelenjadi moškega spola v tretjem življenjskem letu in starejših (jelenov 2+) pa tudi januarja, torej od 1. do 31. januarja. Upravljavci lovišč lahko v okviru izrednega posega

seveda tudi v drugih gozdovih z dreves lupi lubje. Problem je največji pri iglavcih, pri Jurčiču je to smreka, ki je na poškodbo lubja zelo občutljiva, saj se na poškodovanem delu naseli gliva, ki povzroča trohnenje oziroma propadanje lesa. Takšne poškodbe otežujejo obnovo gozdov, ki so jih v zadnjem desetletju prizadele številne ujme in napadi podlubnikov.

Objedenost mladega drevja se ne zmanjšuje

Z vlogo lastnika gozda se je strinjalo območno združenje upravljavcev, pozitivno strokovno mnenje pa je dala tudi kranjska območna enota Zavoda za gozdove Slovenije. V zavodu že dlje časa ugotavljajo, da jelenjad otežuje naravno pomlajevanje gozdov, objeda priljubljene drevesne vrste, lupi in grize drevesa v mladih sesto-

raven, ki bi se odražala tudi v manjšem vplivu jelenjadi na gozdove. Nasprotno: v obdobju med obema zadnjima popisoma poškodovanosti gozdnega mladja se je v eni od popisnih enot poškodovanost značilno povečala, v vseh ostalih enotah pa se ni zmanjšala in je ostala na dokaj visoki ravni. Število jelenjadi narašča tudi v loviščih Poljanske doline in Dolomitov, to je v loviščih, kjer sicer ni zaželena.

Jelenjad ima vse manj miru

Upravljavci lovišč so v zadnjih petih letih trikrat izpolnili načrt odstrela jelenjadi tik nad še dopustno mejo odstopanja, v letu 2017 je bila realizacija dobra, predlani med najslabšimi v zadnjem desetletju, težave pri izpolnjevanju načrta pa so imeli tudi lani. Kot poudarjajo

Jelenjad povzroča škodo v gozdovih. / Foto: Gorazd Kavčič

uplenijo 70 odstotkov živali, načrtovanih z lanskim letnim načrtom, prednostno naj lovijo jelenjad na območjih, kjer povzroča škodo na kmetijskih zemljiščih in v gozdovih, dovoljen pa je samo individualni lov – čakanje in zalaz.

Lastniki gozdov opozarjajo na škodo

Lastnik gozda Franc Jurčič je v vlogi, ki jo je naslovil na ministrstvo, predlagal podaljšanje lovne dobe za jelene (samce) do 31. januarja in za mlado jelenjad do 31. marca za celotno območje Gorenjskega lovsko upravljavskega območja, in ne samo za lovišče Škofja Loka, pri tem pa je navedel, da jelenjad predvsem v zimskih mesecih v njegovem in

jih iglavcev pa tudi nekatere vrste listavcev, še posebej izrazito je to v ostrejših zimah z debelejšo in dolgotrajnejšo snežno odejo. Problemi so največji tam, kjer je tudi največja gostota jelenjadi, pred-

v zavodu za gozdove, na izvajanje lova vplivajo številne okoliščine, med drugim tudi to, da ima jelenjad vse manj miru. V loviščih je vse več prostočasnih aktivnosti, dela v gozdovih potekajo

Po uredbi o določitvi divjadi in lovni dob je navadne jelene dovoljeno loviti od 16. avgusta do 31. decembra, košute od 1. septembra do 31. decembra, teleta obeh spolov od 1. septembra do 31. decembra, junice in lanščake pa od 1. julija do 31. januarja.

vsem na območju vzhodnih Karavank in Kamniško-Savinjskih Alp, na območju Jelovice z obrobjem pa tudi v Zgornjesavski dolini. Čeprav v zavodu načrtujejo v zadnjem desetletju dokaj visok odvzem jelenjadi iz lovišč, pa jim števila oziroma gostote ni uspelo znižati na

preko vsega leta, odpiranje gozdov vnaša v gozdove tudi obremenjujoče dejavnosti (voznjo v naravnem okolju). Naravne ujme in gradacije podlubnikov povzročajo spremembe v okolju in obremenjenosti lovišč, navzočnost volka v loviščih vpliva tudi na jelenjad ...

DOBRODELNI KONCERT
POMAGAJMO SKUPAJ

VLADO KRESLIN
EVA ČERNE

OB SPREMLJAVI
POLICIJSKEGA
ORKESTRA

Športna dvorana
TRATA
ŠKOFJA LOKA
sobota, 1. februar 2020,
ob 19. uri

Nakup vstopnic / vstopnina 15 € :
ŠKOFJA LOKA: Sokolski dom in
TIC Turizem Škofja Loka / Mestni trg 42 in Kidričeva c. 1/
KRANJ: Gorenjski Glas
Eventim: prodajna mesta

Medijski pokrovitelj:
Gorenjski Glas

BRINOX®

Radio Sora RADIO 1 RADIO 2

Radio Topler

Loski utrip

SZAS

Liens klub Škofja Loka organizator

Osrednja dogodka bosta na Gorenjskem

Ob stoletnici Zveze društev slepih in slabovidnih Slovenije bosta osrednja dogodka na Gorenjskem, na Okroglem in na Brdu. Častni pokrovitelj predsednik Borut Pahor.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Kranj – Zveza društev slepih in slabovidnih Slovenije letos praznuje stoletnico organiziranega delovanja slepih in slabovidnih v državi. Častno pokroviteljstvo nad dogodki, ki jih bo v prazničnem letu pripravila zveza, je prevzel predsednik države Borut Pahor, ki je ta teden priredil sprejem ob vročitvi listine o pokroviteljstvu. Osrednji dogodek ob jubileju bo slavnostna akademija 7. novembra letos na Brdu pri Kranju, na uradni datum ustanovitve Podpornega društva slepih in slabovidnih, predhodnika zveze, leta 1920. Predsednik Pahor je ob tej priložnosti izrazil željo, da bi bili dogodki ob 100-letnici organiziranega delovanja slepih in slabovidnih v Sloveniji odmevni,

in dodal, da si širša javnost zasluži, da lahko opazuje prizadevanja, ki izboljšujejo družbo, jo delajo bolj vključujočo, bolj solidarno in bolj človeško. Predsednik Zveze društev slepih in slabovidnih Slovenije Matej Žnuderl se je zahvalil predsedniku Pahorju, da je sprejel častno pokroviteljstvo, in poudaril, da bodo dolgo tradicijo organiziranja in medsebojne pomoči zaznamovali z dogodki, ki bodo združevali in spodbujali enakost. Program so na sprejemu pripravili slepi in slabovidni.

Ne le osrednji dogodek na Brdu, tudi junijsko vseslovensko srečanje slepih in slabovidnih bo na Gorenjskem, in sicer na Okroglem. Tu pričakujejo okoli tisoč ljudi (v zvezo je sicer vključenih okoli 3700 članov), s prireditvijo pa želijo med

S sprejema pri predsedniku Borutu Pahorju / Foto: Daniel Novakovič/STA

drugim tudi javno opozoriti na to, da si zveza prizadeva, da bi od države dobila zemljišče in objekt na Okroglem, ki ga je slepih in slabovidnih kot dediščino zapustil mnsg. Tomo Zupan, vendar pa je zaradi poznejših zapletov pri spreminjanju lastništva ostala v državni lasti, zveza slepih pa je bila le upravljavka posesti. O tem je ob začetku jubilejnega leta govoril tudi predsednik zveze Matej Žnuderl.

V naboru aktivnosti, ki jih je v zadnjih mesecih preteklega leta o praznovanju stoletnice pripravil upravni

odbor zveze (več kot ducat jih je), je na Gorenjskem predvideno tudi vseslovensko srečanje skupin za samopomoč. Tudi to naj bi bilo junija na Okroglem, kot koordinator je predviden Ivan Železnikar iz Medobčinskega društva slepih in slabovidnih Kranj. Kako se sicer to gorenjsko društvo, ki združuje 380 članov v 18 gorenjskih občinah, vključuje v praznovanje jubileja, smo vprašali predsednika društva Emila Murija in tajnika Bena Virta.

»Veseli nas, da bosta dva osrednja dogodka na Gorenjskem – slavnostna akademija

ob obletnici na Brdu in srečanje slepih in slabovidnih 6. junija na Okroglem. Junija ob tem času naše društvo že tradicionalno prireja gorenjsko srečanje, letos pa bo, zahvaljujoč obletnici, to srečanje vseslovensko. Kot rečeno, tudi zaradi prizadevanja zveze, da od države pridobi dediščino Toma Zupana,« sta povedala sogovornika. Društvene aktivnosti sicer ostajajo ustaljene: izvajajo šest socialnih programov za članstvo, organizirajo vsakoletni mednarodni turnir v kegljanju, prirejajo izobraževanja in delavnice, člani so

vključeni v študijski krožek ter skupini za samopomoč in za psihoterapevtsko pomoč, ukvarjajo se s športom, šahom, ročnimi deli, likovno dejavnostjo ... Veseli so, da je tri četrtine članstva vključenega v programe, pravita Muri in Virt. Trenutno pa je v Knjižnici za slepe in slabovidne Minke Skaberne v Ljubljani na ogled razstava ročnih del, razstavljajo tudi tri članice iz njihovega društva, še povesta predsednik in tajnik. Ob koncu meseca bo razstava, ki prav tako sodi v sklop jubilejnih dogodkov, tudi v državnem zboru.

Beno Virt (levo) in Emil Muri

Premiera veseloigre Upravna enota

Gledališka skupina Kulturno umetniškega društva Kamot iz Zasipa pri Bledu je postavila na oder veseloigro Lucije Vidic Upravna enota. Premiera je bila v razprodani dvorani 4. januarja.

JANEZ KUCHAR

Zasip – Predpremiera veseloigre je bila na domačem odru v Zasipu konec decembra, premierna uprizoritev v soboto, 4. januarja, prva ponovitev pa bo v nedeljo, 12. januarja, ob 18. uri. Potlej bodo z veseloigro gostovali tudi v bližnjih krajih oziroma po Gorenjski.

Predstava se odvija na Upravni enoti, kjer si obiskovalci urejajo dokumente, dovoljenja in vse, kar sodi zraven. Brez zapletov pa seveda ne gre. Igralci so postavljeni v situacije, ki jih vsak slehernik doživi na upravni enoti – napačen obrazec, drugo okence, zamujen termin ...

V veseloigri igrajo Meta Vodnjov, Lucija Vidic, Mark Džamastagič, Andrej Gracelj, Domen Ivanšek, Nataša Anderle, Lea Dabič in Jure

Igralci Kulturno umetniškega društva Kamot Zasip v veseloigri Upravna enota

Kozjek, za tehnično podporo pa skrbi Nejc Hlebanja. Predstava traja 75 minut in je polna napetih trenutkov,

akcije in smeha. V kulturnem društvu v Zasipu delujejo štiri sekcije, in sicer otroška sekcija Navihančki,

mladinska gledališka sekcija, odrasla gledališka sekcija Kamot in impro skupina Vaška scena.

Tekmovanje v patroljnem teku na smučeh

Pokljuka – Danes na Pokljuki poteka že 49. tekmovanje Slovenske vojske, Policije in Civilne zaščite v patroljnem teku na smučeh. Moški premagujejo razdaljo 13 kilometrov in 500 metrov višinske razlike, ženske 6,5 kilometra in višinsko razliko 250 metrov. Med tekom merijo moči v metu ročne bombe, streljanju z malokalibrsko puško, premagovanju ovir s plazanjem in premagovanju neurejenega terena peš in na smučeh, terenskem smučanju in nošenjem ranjenca na nosilih.

HENNLICH

Zaposlimo referenta
v prodaji (m/ž)

Vaše naloge:

- priprava ponudb in obdelava naročil,
- koordinacija logističnih aktivnosti.

Pričakovanja:

- dobro znanje angleščine ali nemščine,
- vsaj osnovne izkušnje v prodaji ali nabavi.

Nudimo:

- prijetno in urejeno delovno okolje,
- prilagodljiv delovni čas.

Prijave z življenjepisom: kariera@hennlich.si.

HENNLICH d.o.o., Ul. Mirka Vadnova 13, 4000 Kranj
www.hennlich.si

Predstavitev slikanice v znakovnem jeziku

ANA ŠUBIC

Železniki – V krajevni knjižnici v Železnikih bo v sredo, 15. januarja, 17. uri domačinka Anja Žaberl predstavila novo slikanico v znakovnem jeziku Zajček Gal: Varnost v prometu. Gre za Anjino drugo slikanico o simpatičnem zajčku, navdih za obe pa je bil njen močno naglušni sin Gal. Novo slikanico, prilagojeno gluhih in naglušnim otrokom, je izdala lanskega 14. novembra ob dnevu slovenskega znakovnega jezika. Glavni junak, zajček Gal, tokrat spoznava varnost v prometu, o kateri vsak starš pouči svojega otroka,

pri gluhih in naglušnih pa je to še bolj pomembno, saj ne slišijo zvokov iz okolice.

Slikanico je, tako kot prvo, ilustrirala Nina Drol. Zaradi prilagoditve v znakovni jezik posamezne slike spremljajo besedila in narisane kretnje, opremljene s ponazorili o njihovi izvedbi, pri čemer je velik poudarek na uporabi rok, gibanju telesa in mimiki obraza.

Slikanico je Anja posvetila otrokom s slušnimi težavami in njihovim staršem, saj je otroške literature v slovenskem znakovnem jeziku še vedno zelo malo. Upa, da bo slikanica prispevala tudi k večji sprejetosti otrok, ki se sporazumevajo s kretnjami.

Danes Nočni pohod na Jamnik

VILMA STANOVNIK

Podblica – Zavod za turizem in kulturo Kranj bo v sodelovanju s Planinskim društvom Kranj in Krajevno skupnostjo Podblica danes organiziral Nočni pohod na Jamnik ob polni luni. Zbirališče je ob 17. uri pri gostilni Na Razpokah v Nemiljah, nato pa bo pohod potekal po planinski poti do Jamnika. Vrh je pravi raj za ljubitelje diha jemajočih razgledov po Škofjeloškem hribovju. Ob lepem vremenu pa se

vidi vse do Karavank in Kamniško-Savinjski Alp. Še posebno živahno je na Jamniku ob polni luni, ki je poseben izziv za mojstre fotografije in občudovalce lepega. Planinci svetujejo, da oblečete zimsko pohodna oblačila in čevlje, s seboj pa vzamete palice, naglavne lučke in rezervna oblačila. Tempo pohoda bodo prilagodili najpočasnejšim, predviden čas vzpona pa je ena ura. Startnina je 5 evrov in vključuje vodenje, topel napitek in prigrizek.

Veseli nove igralnice

V Železnikih so odprli nove prostore vrtca, v katere so lani vložili skoraj četrto milijona evrov. Po predlanski ureditvi pritličja stavbe, v katero širijo Vrtec Železniki, so lani uredili še prostore v nadstropju. Prenovo objekta, v katerem sta dva oddelka vrtca, bodo končali letos.

ANA ŠUBIC

Železniki – Vrtec Železniki je z minulim ponedeljkom začel delovati tudi v prenovljenih zgornjih prostorih starejše sosednje stavbe, ki jo je občina za potrebe njegove širitve kupila predlani in v pritličju že isto leto izdelala eno igralnico. Lani so se lotili prenove nadstropja, v katerem so uredili dodatno igralnico, garderobe, sanitarije in kabinet za osebje, poleg tega pa so zamenjali ostrešje in prizidali nov vhod s stopniščem in jaškom za dvigalo. Investicijo, vredno 245 tisoč evrov, so končali decembra. Letos bo objekt dobil še fasadni ovoj, teraso, dvigalo in urejeno zunanjo okolico, za kar so v proračunu zagotovili 115 tisoč evrov.

Ker objekt še nima dvigala, so v novo igralnico preselili skupino štirinajstih dve- in triletnih otrok iz centralnega vrtca, tam pa so vzpostavili nov oddelk, v katerem je trenutno pet enoletnikov. Franc Rant, ravnatelj Osnovne šole Železniki, pod okrilje katere sodi tudi vrtec, pričakuje, da bo oddelk že naslednji mesec poln. Če ne bi prišlo do zakasnitve

Občina je uredila še nadstropje stavbe ob Vrtcu Železniki, namenjene njegovi širitvi, in tako pridobila prostore za dodatno skupino otrok. / Foto: Gorazd Kavčič

pri gradnji zaradi povečane obsega del in bi nove prostore odprli že s septembrom, bi nov oddelk takoj napolnili, tako pa so nekateri starši varstvo poiskali

drugje, je razložil Rant. Z odprtjem nove igralnice bodo zadostili trenutno izraženim potrebam po predšolskem varstvu v občini, saj bodo sprejeli tudi otroke, ki

so starostni pogoj izpolnili med šolskim letom.

»Trenutno je edina pomanjkljivost, da še ni dvigala, sicer pa smo z novimi prostori zadovoljni, saj so veliki in lepi,« je poudaril Rant. Vodja vrtca Martina Markelj je dodala, da je površina nove igralnice dovolj velika, da jo lahko po potrebi namenijo tudi za skupino 24 otrok drugega starostnega obdobja.

Ravnatelj Franc Rant je poudaril, da so z novimi prostori zadovoljni, saj so veliki in lepi. Edina pomanjkljivost je, da še ni dvigala, ki pa ga bodo postavili letos v okviru zadnje faze obnove.

Dražgoše svečane in množične

Zaradi napovedi lepega vremena pričakujejo v nedeljo v Dražgošah množičen obisk. Osrednja svečanost bo opoldne pri spomeniku pod vasjo.

JOŽE KOŠNJEK

Dražgoše – V spomin na 78. obletnico boja Cankarjevega bataljona z Nemci v Dražgošah, na 41 pobitih domačinov, na požgano in z zemljo zravnano vas bo v nedeljo, 12. januarja, točno opoldne pri spomeniku pod vasjo osrednja spominska svečanost. Z njo bodo sklenjene 63. prireditve Po stezah partizanske Jelovice, ki potekajo tudi v znamenju 75. oble-

Slovenske policije, operni pevec Tone Habjan, harmonikar Nejc Jemc in recitatorja Gašper Murn ter Jan Bertancelj.

Zaradi napovedi lepega in ne preveč mrzlega vremena pričakujejo v Dražgošah množičen obisk. Precej ljudi bo prišlo v Dražgoše z avtobusi in osebnimi vozili. Organizatorji prosijo, naj bodo pravočasno v Dražgošah in naj upoštevajo navodila redarjev in policistov. Za veli-

Pohod po poti Cankarjevega bataljona se bo začel v soboto zvečer med 23. in 24. uro pri Domu krajanov na Črnem Vrhu. Za udeležence tega 30 kilometrov dolgega pohoda bo jutri zvečer ob 20. uri s škofjeloške avtobusne postaje odpeljal do Loga v Poljanski dolini poseben avtobus. Od Loga do Črne Vrha je še šest kilometrov hoje. Drugi najtežji pohod iz Železnikov preko Ratitovca v Dražgoše pa se bo začel jutri opolnoči pri plavalnem bazenu v Železnikih. Pohodniki bodo v nedeljo med 6.30 in 7.30 krenili proti Dražgošam tudi iz Soteske v Bohinj, s Tuškovega griča nad Cerknim, iz Bistrice pri Trziču, iz Škofje Loke in iz Kranja oziroma Podblince, s Čepulj in iz Mlake pri Radovljici. Organizatorji prosijo pohodnike, naj bodo ustrezno fizično pripravljene in opremljene. Pohodne palice ne bodo odveč, za hojo ponoči pa so obvezne čelne svetilke.

Predsednik organizacijskega komiteja dražgoške prireditve generalmajor Ladislav Lipič se je v izjavi pred svečanostjo zahvalil za sodelovanje in pomoč Dražgošanom in njihovim društvom, Občini Železniki, Slovenski vojski in Slovenski policiji in vsem, ki so se po svojih močeh trudili za njeno uspešno izvedbo. Spomnil je na takratni pogum slovenskih partizanov, ki so pred 75 leti končali vojno na strani zmagovalcev.

Dražgošani pravijo, da so na množičen obisk dobro pripravljene, da bodo veselili vsakega obiskovalca in da iz vasi pod Jelovico nikomur ne bo treba iti lačen ali žejen.

Organizatorji prireditve sporočajo, da bo v nedeljo, 12. januarja, med 11. in 14. uro na odseku ceste med Rudnim in odcepom za Lajše popolna zapora. Obvoz bo urejen po občinski cesti Selca-Lajše. V nedeljo bo začasna zapora tudi na cesti Kališe-Dražgoše.

tnice konca druge svetovne vojne. Slavnostni govornik bo pesnik, dramatik, dramaturg in prevajalec Ervin Fritz, v kulturnem programu pa bodo sodelovali Partizanski pevski zbor, Orkester

ko ljudi pa je obisk Dražgoš priložnost za hojo in uživanje v naravi. Načrtovanih je devet tradicionalnih organiziranih pohodov. Dva najtežja se bosta začela že na prelomu noči s sobote na nedeljo.

Elektrotechnik Hierreich Villach/Beljak

V okolici Beljaka na avstrijskem Koroškem,
samo nekaj minut od Korenskega Sedla, zaposlimo

ELEKTRIČARJA m/ž
(Elektriker)

Pogoji so, da ste sposobni samostojno delati, vozniško dovoljenje kategorije B ter osnovno znanje nemščine.

Delo je za nedoločen čas.

Prosimo, javite se nam na:

0043 664 34 37 866 ali et.hierreich@gmail.com

Elektrotechnik Hierreich, Panoramaweg 2, A-9520 Sattendorf

V hotelu SABATHIHOF, samo 15 km od Maribora, zaposlimo:

- SODELAVCE ZA STREŽBO m/ž (Servicemitarbeiter)
- POMOČNIKA V KUHINJI m/ž (Küchenhilfe)
- KUHARJA PRIPRAVNIKA m/ž (Jungkoch)
- SODELAVCA ZA POMIVANJE POSODE m/ž (Abwäscher)

Zaposlitev od marca 2020 naprej.

Prosimo, javite se nam na:

0043 3454 495 ali familie@sabathihof.com

www.sabathihof.com

Sprejeli proračuna

V Domžalah so na zadnji seji minulega leta sprejeli dvoletni proračun.

ALEŠ SENOŽETNIK

Domžale – Na decembrski seji so domžalski občinski svetniki tudi v drugem branju potrdili proračuna za letošnje in prihodnje leto. Načrtovani odhodki letos znašajo slabih 39 milijonov, dodatno pa približno 650 tisoč evrov predstavljajo izdatki za plačilo posojila. Prihodkov letos načrtujejo za dobrih 32 milijonov evrov, pri čemer bodo načrtovan primanjkljaj v višini 7,5 milijona evrov pokrivali z denarnimi sredstvi na računih.

Za prihodnje leto načrtujejo 34,3 milijona evrov proračunske porabe ter slabih

30 milijonov evrov prihodkov. Tudi v tem primeru bodo primanjkljaj v višini 4,4 milijona evrov pokrili z denarnimi sredstvi na računih.

Kot poudarjajo na občinski upravi, se s sprejetima proračunoma poleg področja zdravstva, dodatno finančno krepijo investicije v cestno infrastrukturo ter področje izobraževanja, prihodnje leto pa tudi področje programov športa in rekreacije.

Za investicije bodo sicer v Domžalah letos namenili 13,3 milijona evrov, prihodnje leto pa 7,3 milijona evrov.

Osnutek prostorskega načrta do konca leta

ANA ŠUBIC

Železniki – Občina Železniki se je lotila sprememb in dopolnitev občinskega prostorskega načrta (OPN). Sredi decembra se je iztek rok za oddajo pobud za spremembo namenske rabe. Po podatkih strokovnega sodelavca za urbanizem Marka Demšarja so prejeli okoli 70 pobud, predvsem za prekategorizacijo v stavbna zemljišča, zajeli pa bodo tudi spremembe javnega značaja. Te se bodo nanašale na okoli 500 zemljišč, pri

čemer gre za tehnične pravke in uskladitve z zemljiškim katastrom in drugimi uradnimi evidencami. S prostorskimi načrtovalci imajo že delovne sestavke, sledila bosta priprava izhodišč in spomladi sklep župana o pripravi OPN, osnutek pa naj bi bil predvidoma izdelan do konca letošnjega leta, je napovedal Demšar. Dodal je, da postopki, povezani z OPN, v katerih morajo pridobiti tudi smernice številnih nosilcev urejanja prostora, običajno trajajo dve do tri leta.

Spremenjeno financiranje

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Kranj – Z letom 2020 začneja veljati nov način državnega financiranja skupnih občinskih uprav. Doslej je veljalo, da država sofinancira skupne uprave najmanj dveh občin, po novem pa bodo morale skupne naloge združevati vsaj tri, da bodo upravičene do državnega denarja. Poleg tega je višina

sredstev odvisna od nabora nalog, ki jih uprava opravlja. Ena naloga prinese 30-odstotno sofinanciranje, vsaka dodatna še pet odstotkov, pri čemer skupna višina sofinanciranja ne sme preseči 55 odstotkov. Z letom 2018 je začel veljati tudi nov nabor nalog v okviru skupnih občinskih uprav, ki jih država sofinancira, in jih je zdaj 11 namesto prejšnjih šest.

Aktualno o zdravju živali

Škofja Loka – Škofjeloška kmetijska svetovalna služba pripravlja tri predavanja o aktualnih zadevah s področja zdravja živali. Prvo predavanje bo v ponedeljek, 13. januarja, ob 9. uri v zadružnem domu v Gorenji vasi, drugo v sredo, 15. januarja, ob 9. uri v gasilskem domu na Trati pri Škofji Loki in tretje v ponedeljek, 20. januarja, ob 9. uri v zadružnem domu na Češnjici. Predaval bo Matej Demšar, direktor kranjskega območnega urada uprave za varno hrano, veterinarstvo in varno rastlin, ki bo povedal marsikaj koristnega o kužnih boleznih domačih živali, ki so bile nekdaj značilne za Afriko oziroma za zemeljsko južno poloblo, zdaj pa se pojavljajo v naših krajih in v naši neposredni sosesčini.

Neznosna gneča na vlakih

Naša bralka in redna potnica na vlaku iz Škofje Loke v Ljubljano opozarja na nenehno gnečo na vlakih ob prometnih konicah. Pri Slovenskih železnicih potnikom obetajo boljše čase z novimi vlaki.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Škofja Loka – Bralka je pritožbo naslovila na Slovenske železnice, nanaša pa se na neznosno gnečo v jutranji in popoldanski konici, ko se proti Ljubljani (in popoldne nazaj na Gorenjsko) pelje največ potnikov. »Kar se dogaja z jutranjimi vlaki med 7. in 8. uro na relaciji Kranj–Ljubljana, presega vse meje dobre volje. Dajete vse manjše vlake, ljudi pa seveda ni manj!!! Tako se že v Škofji Loki komaj spravimo vsi na vlak in seveda že s tem naredimo nekaj minut zamude,« se jezi potnica in načrtovalcem potniškega prometa na železnici očita slabo načrtovanje, češ da so jutranje konice povsod, saj vse več ljudi uporablja vlake za razmeroma hitro in udobno vožnjo na delo v Ljubljano.

Tudi na popoldanskih vlakih, pravi, ni nič bolje: »Tudi vrnitve domov med 16. in 17. uro (ko je en sam vlak) niso prijetne. Že vrsto let je npr. vlak iz Ljubljane za Jesenice ob 16.22, naslednji pa je ob 17.18. Kot da večina ljudi konča službo že ob 16. uri. Vse skupaj je videti tako, kot da bi ljudi želeli odgnati z vlakov, ne pa spraviti nanje in s tem tudi razbremeniti ceste in nekaj malega narediti za okolje. Povsod se bere

Jutranja gneča na železniški postaji v Škofji Loki / Foto: Tina Dokl

o trajnostni mobilnosti, a s takim pristopom je v Sloveniji še petdeset let ne bo! Predlagam, da greste skupaj z vodstvom enkrat zjutraj tole preizkusiti tudi sami in vidite, kako prenapolnjeno je vse skupaj. Ne verjamem, da nimate nobenega rezervnega vlaka ali dodatnega vagona.« Tarča slabe volje potnikov so sprevodniki, ki pa so po njenih besedah zelo prijazni in ničesar krivi. Predlaga tudi, naj si načrtovalci potniškega prometa na naših železnicih ogledajo, kako imajo to dobro urejeno pri sosedih, med Beljakom in Celovcem.

Odgovor na navedeno smo poiskali pri Slovenskih železnicih. Takole odgovarjajo: »V SŽ – Potniški promet, d.

o. o., dnevno spremljamo gibanje prometa na postajah, tudi na relaciji Kranj–Ljubljana. Ob prometnih konicah so v prometu vsi razpoložljivi potniški vlaki, zato že težko pričakujemo nove vlake, da izboljšamo ponudbo svojim potnikom. Gorenjska proga je enotirna proga, kar predstavlja dodatno težavo. Povečanje pogostosti vlakov na enotirni progi je ob prometnih konicah praktično neizvedljivo.«

Rešitev vidijo v novih, predvsem dvopodnih (dvonadstropnih) vlakih, ki bodo v prihodnjih letih zapeljali po slovenski železniški mreži. »Dvonadstropne garniture, skupaj jih bo v prihodnjih letih zapeljalo na slovenske tire deset,

bodo povečale zmogljivost voznega parka, kar je še dodatno pomembno ob jutranjih in popoldanskih prometnih konicah. Omenjene dvonadstropne garniture švicarskega proizvajalca Stadler imajo 292 sedežev, od tega 16 v prvem razredu. Dvonadstropni vlaki imajo še 264 stojišč, dva prostora za gibalno ovirane osebe ter prostor za deset koles. Z novimi sodobnejšimi vlaki, opremljenimi tudi z wifi-jem, bomo našim potnikom omogočili udobnejše in prijaznejše potovanje, seveda pa računamo tudi na postopno modernizacijo železniške infrastrukture, ki bo omogočila večjo pretočnost,« še navajajo v SŽ – Potniški promet.

Kmetijski sejem v Celovcu

Sodobno kmetijstvo se ozira v prihodnost. Trajnostni postopki so vse bolj pomembni. Dela se ekonomično. Poleg tega pa se sodobno kmetijstvo zaveda tudi svoje odgovornosti za družbo, živali in naravno ravnovesje. Pod temi vidiki poteka letošnji Kmetijski sejem Alpe-Jadran z več kot 320 razstavljalci iz štirih držav. Razstavljajo naprave in pripomočke za vsakdanje delo na kmetiji in polju. Poleg tega predstavljajo inovativne pristope za kmetijstvo.

Letošnja osrednja tema je **Sodobna gradnja hlevov**. Najpomembnejše je, da se živali počutijo dobro. Poleg tega pa naj bi bili sodobni hlevi tudi stroškovno ugodni, usmerjeni v prihodnost, primerni za biološko vzrejo, reciklažni in seveda tudi z dolgo življenjsko dobo! Na sejmu bodo obiskovalci lahko spoznali številne dejavnike, ki jih je pri gardnji treba upoštevati.

Kmetijski sejem bo potekal od 17. do 19. januarja. Vse ostale informacije in seznam dogodkov najdete na spletni strani www.kaerntnernessen.at

www.kaerntnernessen.at

SEJMIŠČE
CELOVEC

Št. 1 na območju Alpe-Jadrana

KMETIJSKI SEJEM

ALPE-JADRAN

Od 17. do 19. JANUARJA 2020

ODPIRALNI ČAS:
OD 9. DO 17. URE

SODOBNA GRADNJA HLEVOV

Živalim prijazna,
dolgoročna
in funkcionalna

[f](https://www.facebook.com/kaerntnernessen) [i](https://www.instagram.com/kaerntnernessen)
#agrarmesse2020

TEŽIŠČE
2020

ZNIŽANA VSTOPNINA

Ob predložitvi tega kupona boste na vseh sejmskih blagajnah za vstopnico odšteli samo 5 evrov namesto 9 evrov.

SAMO **5,7€** NAMESTO 9,- €.

Iskal kranjske obraze

Gorazd Uršič jih je za začetek našel sedemnajst, jih fotografiral in pred dnevi na ogled postavil v Galeriji Planika. Obrazov, ki jih ne vidimo vsak dan, čeprav nikamor ne gredo.

IGOR KAVČIČ

Kranj – Galerija Planika na stopnišču v drugem nadstropju nekdanje tovarne Planika, ki jo vodi fotograf Boštjan Gunčar, je namenjena enkratnim predstavitev največkrat fotografskih ciklov, sem in tja pa tudi aktualne produkcije likovnikov – predvsem slikarjev in grafikov. Razstava je tako na ogled le na večer odprtja – tudi Kranjski obrazi avtorja Gorazda Uršiča pred nekaj dnevi.

Gre za dejavnega ljubiteljskega fotografa, ki med drugim vsako leto v avgustu zvesto spremlja koncertno dogajanje na Jazz kampu Kranj. Še zlasti ga zanimajo portreti glasbenikov v njihovem ustvarjalnem zanosu. Tudi tokrat se je osredotočil na portrete, ki pa se ne odzivajo gledalcu in ne odhajajo ni-

»Kot Kranjčan od rojstva imam zelo rad svoje mesto. Ko sva se z Boštjanom dogovarjala za razstavo, sem razmišljal o temi in dobil preblisk – poskušal bom ugotoviti, kaj v Kranju vidijo turisti, česar ne vidimo domačini. Ko sem se v ta namen sprehodil skozi mesto, sem s pozornim očesom opazil nekaj zanimivih obrazov na fasadah, vogalih stavb, vratih ...«, pove Uršič, ki se je pri iskanju obrazov omejil izključno na staro mestno jedro od Pungerta do Stare pošte. »Izven tega območja je samo podoba na Bežkovi vili, kjer sem si izmed več obrazov izbral le enega.« Na vsaki fotografiji je namreč samo ena glava. Uršič se je pri tem izognil "portretom" znanih osebnosti in kipov na Slovenskem trgu. Presenetilo

Gorazd Uršič je v starem mestnem jedru Kranja našel kar nekaj zanimivih obrazov. / Foto: Urša Uršič

kamor, ampak so tam, odkar so jih dodali na fasade kot plastike ali odlitke, ali pa so vrezani v vratna krila. Od 17 razstavljenih podob bi mogoče v mestu znal najti dve ali tri – kaj pa je Gorazda spodbudilo, da jih je začel fotografirati?

ga je število obrazov, predvsem da so ti tudi v manjših ulicah. Kot rad pove, je ljubitelj fotografije v črno-beli tehniki – taki so tudi njegovi Kranjski obrazi, saj barve uporablja predvsem takrat, ko z njimi tudi kaj pove.

Petdeseta ponovitev drame Teror

Kranj – V ponedeljek, 13. januarja, ob 19.30 bodo v Prešernovem gledališču odigrali že petdeseto ponovitev mednarodne in tudi kranjske gledališke uspešnice Teror nemškega dramatika Ferdinanda von Schiracha v režiji Eduarda Milerja. Drama se dogaja v sodni dvorani, v kateri so poleg vojaškega pilota Larsa Kocha (obtoženega za smrt 164 potnikov na letalu) tudi predsednik sodišča, branilec, državna tožilka in dve priči ter seveda tudi gledalci, ki morajo prevzeti vlogo porotnikov. Pilot je po lastni presoji žrtvoval potnike, da ugrabljeno letalo ne bi strmoglavilo na stadion s sedemdeset tisoč gledalci. O krivdi ali nedolžnosti Larsa Kocha lahko razsodijo tudi gledalci.

Visoška kronika v Stražišču

Stražišče – Jutri, v soboto, 11. januarja, ob 19. uri bo v Šmartinskem domu v Stražišču na ogled gledališka predstava Visoška kronika. Po motivih Tavčarjevega romana jo je za gledališče priredil in režiral Andrej Šubic, scenografijo in kostumografijo pa je pripravil skupaj s slikarjem Tino Dobrajc. Posebnost predstave je, da poteka poljansko narečju, ki bi ga lahko pripisali tudi glavnim junakom romana Agati, Izidorju, Juriju, Polikarpu ...

Ah, ne, tega pa ne berem

Tak je najpogostejši odgovor na vprašanje, ali berete erotično literaturo. A berejo jo mnogi, je prepričan Kranjčan Borut Mustar, ki je lansko jesen pri založbi Primus izdal svoj romaneskni prvenec z naslovom On, kurba, ki se dogaja v Sloveniji, med drugim tudi v Kranju.

IGOR KAVČIČ

Kaj vas je spodbudilo k pisanju žanra erotične literature, ki je tudi pri nas nazadnje pravi bum doživela pred leti z romanom Petdeset odenkov sive?

Moram priznati, da romana, razen mogoče kakšnih odlomkov, sploh nisem prebral. Tudi zato, ker sem se v zadnjih letih več ukvarjal z lastnim pisanjem. Pred leti sem v ženski družbi ne ravno prizanesljivo komentiral kratko erotično zgodbo tuje avtorice, pa sem bil izzvan, naj jaz napišem boljše. Tako se je začelo. Najprej sem napisal kratko zgodbo enodejanko, pa drugo in tretjo, jih objavil na spletu, nato je prišla prva erotična zgodba v štiri delih, in ko sem se vprašal, ali je to vse, da vsak drugi dan napišem novo zgodbo, sem začel razmišljati o romanu. No, malo za šalo, malo za res, se držim tudi stare resnice, da mora vsak moški poskrbeti za moškega potomca, napisati knjigo in posaditi drevo. Zdaj moram posaditi le še kakšno bukev. Ko sem se lotil knjige, nisem želel kopirati tujih del, ki so si zelo podobna. Običajno gre za bogataša, poslovneža, ob njem pa je neka »kokica«, ki raziskuje njegov svet in jo to tako fascinira ... Zato v zgodbi ni Pariza, New Yorka, ni letališč po svetu in jaht. Nasprotno v romanu igro vodijo štiri močne ženske Sara, Tara, Alina in policijska inšpektorica, glavni junak Maks pa skozi zgodbo na neki način osebno raste.

Zgodba se dogaja v resničnih krajih, v Kranju, na Bledu, v Bovcu ...

In tisti, ki so knjigo že prebrali, potem sprašujejo, ali je vse res ali ne, česar jim seveda ne povem. Glavni junak Maks, mladenič okrog tridesetih let, živi v Kranju v nebotičniku, nekje na vrhu, od koder se lepo vidi na mesto. Roman se dogaja tudi v hotelski igralnici, pa v naselju na Planini in drugod po Sloveniji, na kajakaški progi v Tacnu, dve poglavji se odvijata v Bovcu, tudi na raftingu. Te stvari tudi sicer poznam, sicer bi težko zgolj domišljijsko pisal o njih. Seks je sicer v vsakem od poglavij, ampak celotna

Seks je sicer v vsakem od poglavij, ampak celotna zgodba je povezana tudi s problematiko odvisnosti od iger. Maks je notorični kockar, ena od njegovih žensk pa ga vpelje v svet prostitucije.

Glavni junak romana tridesetletni Maks je doma v kranjskem nebotičniku. / Foto: Igor Kavčič

zgodba je povezana tudi s problematiko odvisnosti od iger. Maks je notorični kockar, ena od njegovih žensk pa ga vpelje v svet prostitucije. Ni me zanimala le plehka zgodba, ki bi jo napletel okrog seksa. Sem pa slednjemu dal prosto pot, saj

Najtežje je pisati erotične scene, da so čim bolj prepričljive oziroma »žmohtne«, a hkrati ne delujejo banalno in pogovorno, gostilniško. Kar se tiče spolnih praks, pa sem v romanu zelo ekspliciten. Tu ničesar ne skrivam.

ne gre le za neko ljubezensko zgodbo dveh, eventualno treh oseb. Pri tem sem trudil ne biti dolgočasen. Tako se določene stvari nakažejo v prvih poglavjih in se razvijajo do vrhunca šele v drugem delu romana. Če bralec knjige ne odloži po prvih petdesetih straneh in jo celo prebere na dušek, je to vsekakor pohvala za pisca.

Roman je izšel pred kakima dvema mesecema. Kakšni so prvi odzivi bralcev oziroma bralk – znano je, da smo moški nasploh slabši bralci?

Tudi moški berejo erotične romane, a jih za razliko od žensk na družbenih omrežjih skorajda ne komentirajo. Ženske pa so po zapisih so-deč navdušene. Tudi v knjižnicah je izposoja dobra, še zlasti v Kranju in Radovljici je treba čakati na knjigo. Za zdaj knjige ni še nihče »raztrgal«, čeprav sem se pripravil tudi na to, saj gre za moj prvenec.

Torej Slovenci očitno berejo erotično literaturo?

Kar se tiče erotike, smo Slovenci dokaj zaprti, knjige tega žanra pa se kar precej berejo – to se da preveriti tudi po knjižnicah. Prevodi tujih avtoric, moških piscev je malo, so med največkrat izposojenimi. Je

pa res, da po navadi večina reče, da tega ne bere, ko nihče ne vidi, pa knjigo vzame v roke.

V čem vidite razliko med erotično literaturo in pornografijo?

Včasih je bila neka meja med erotiko in pornografijo, danes je ni več. Najbrž predvsem zaradi dostopnosti tovrstnih vsebin na spletu, kar ljudi dela bolj odprte. Tisto, kar je bilo včasih trda erotika, je danes nekaj običajnega. Sam menim, da je razlika med mehko in trdo erotiko v literaturi predvsem v izrazoslovju, kako recimo poimenuješ spolni organ. Sam berem erotiko tudi v angleščini, kjer se mi vsi izrazi zdijo povsem normalni, v slovenščini pa je izbira pravih izrazov težja. Najtežje je pisati erotične scene, da so čim bolj prepričljive oziroma »žmohtne«, a hkrati ne delujejo banalno in pogovorno, gostilniško. Kar se tiče spolnih praks, pa sem v romanu zelo ekspliciten. Tu ničesar ne skrivam.

Kljub temu da je roman vaš prvenec, ni izšel v samozaložbi, kot je pogosto pri novih avtorjih, ampak vam je uspelo najti založbo ...

Tekst sem poslal na tri založbe. Odgovorili so mi iz založbe Primus iz Brežic. Urednica Suzana Kramar Dočič je res imela pogum, da je predlagala direktorju Damjanu Racmanu, da se odloči za izdajo. V mesecu dni sem tako podpisal pogodbo. Roman je izšel v okviru projekta Avtorji, v katerem založba daje priložnost novim avtorjem. Kot so mi sporočili, so že naredili ponatis. Sicer pa je pri nas, če si avtor brez imena, težko priti na trg in sploh doseči, da te kdo opazi. Bolj kot ne se te založbe izogibajo, prav tako večina medijev. Sam sem tako že pred izidom knjige pisal na Facebook reklamna sporočila v razne bralne skupine, kar je kar precej pripomoglo k prepoznavnosti.

Tokrat se niste podpisali s psevdonimom Gray Wolf, ki ste ga uporabljali v preteklosti, ampak s polnim imenom ...

Tudi tokrat sem razmišljal o psevdonimu, a sem se odločil, da roman podpišem. To je moje delo, za katerim stojim. Pisal sem ga nekaj let s presledki. Morate razumeti, da vedno ni bilo navdih, roman pa je dolg skoraj 450 strani. Je pa zanimivo, da se predvsem Kranjčani sprašujejo, kateri Maks je to, ali ga mogoče poznajo ...

Bo sledilo nadaljevanje?

Nekatere bralke mi pišejo, da bi rade še brale o Maksu, spet druge, naj ne pišem nadaljevanja, ker bi se lahko ponavljalo. Ne vem. Trenutno imam načeto drugo knjigo, ki bo še precej ostrejša, kot je ta. Gre za povsem novo zgodbo.

Ki se dogaja ...
... seveda v Sloveniji.

Torta za najboljšo sprinterko

Smučarski tekači in skakalci so pred naslednjimi tekmami svetovnega pokala, ki jih čakajo že ta konec tedna, strnili misli o novoletnih turnejah. Glavno besedo je imela Anamarija Lampič, prva sprinterka tekaške turneje.

MAJA BERTONCELJ

Ljubljana – Tour de Ski v 14. izvedbi si bo smučarska tekačica iz Valburge zagotovo dobro zapomnila. Ostal ji bo v lepem spominu. V svojo statistiko je dodala dve sprinterski zmagi, skupno ima sedaj tri, osvojila je tudi rdečo majico za najboljšo sprinterko turneje.

»Počutim se super. Včeraj sem cel dan preležala, cel dan sem bila na kavču. Zdi

takšnih uspeh: »Vem, koliko truda, koliko let sem potrebovala, da sem prišla do tega. Upam, da bo šlo tako naprej in potem bom zadovoljna. Ne bo pa sedaj nič drugače. Še vedno bom takšna, kot sem bila prej.« Več kot zadovoljen je s turnejo lahko tudi Škofjeločan Nejc Brodar, glavni trener slovenske A-reprezentance, ki je na začetku poudaril, da če Lampičeva upa, da bo šlo tako naprej, pa on v to ver-

svi za enega in eden za vse. S tem vetrom v jadra se rezultati lahko še izboljšajo. Smučarski tek je disciplinarna, kjer je treba delati postopno. Sledimo svojim ciljem in verjamem, da bo še veliko takšnih priložnosti, kot je današnja.«

Nad uspehi tekaške reprezentance so navdušeni tudi na Smučarski zvezi Slovenije. Anamariji Lampič so prinesli veliko torto. »Navdušuje jo če je bilo gledati te predstave. S tega se lahko črpa vsa motivacija za naprej,« je dejal dr. Franci Petek, direktor Smučarske zveze Slovenije, in pohvalil tudi Miho Šimenca, ki je poleg Lampičeve prav tako vztrajal celotno turnejo in bil v sprintu v klasični tehniki osmi. Močna ekipa, katere člani se med seboj dobro razumejo in dobro dela, je tisto, kar poudarja tudi Lampičeva in se že veseli naslednjih tekem. Svetovni pokal v smučarskem teku se bo nadaljeval ta konec tedna v Dresdnu v Nemčiji. Jutri bo posamični sprint v prosti tehniki, v nedeljo pa še ekipni sprint. Poleg Lampičeve in Šimenca bodo tam nastopili še Vesna Fabjan, Katja Višnar, Alenka Čebašek, Janez Lampič in Luka Markun.

Po novoletni turneji so zadovoljni tudi v skakalnem taboru. Cilj, ena uvrstitev v

Torta za smučarsko tekačico Anamarijo Lampič, ki se je z novoletne turneje vrnila z dvema zmagama in nazivom najboljše sprinterke. / Foto: Gorazd Kavčič

Anamarija Lampič: »Dan po koncu turneje sem preležala. Cel dan sem bila na kavču. Zdi se mi, da sem si to zaslužila.«

se mi, da sem si to zaslužila,« je v torek pojasnjevala nasmejana Anamarija Lampič in nadaljevala o odličnih občutkih, ki pridejo ob

jame: »Mislim, da ne samo rezultati, ampak celoten pogon v ozadju ima neko energijo, pozitivno klimo. Ekipa, ne glede na vse, je v duhu

Domen Prevc je skakalno turnejo v skupnem seštevku končal na visokem sedmem mestu. / Foto: Gorazd Kavčič

skupnem seštevku do osmega mesta, je presežen. Dosegli so dve. Zastor je padel v ponedeljek zvečer na četrti tekmi turneje v 68. izvedbi v Bischofshofnu. Glavni junak je bil Poljak David Kubacki. Prvič v karieri je osvojil zlatega orla. Med Slovenci je bil v skupnem seštevku najvišje Domen Prevc na sedmem mestu, njegov starejši brat Peter je bil osmi, potem ko je na zadnji tekmi osvojil peto mesto in imel drugo oceno finalne serije. Brata Prevc sta tudi edina naša z vsemi osmimi skoki. »Zame je bila to zanimiva

in uspešna novoletna turneja. S konstantnimi rezultati sem presenetil samega sebe. Želel sem si kakšnega prebliska več, a ko potegnem črto, moram biti zadovoljen. Je dobra odskočnica za naprej,« je turnejo ocenil Domen Prevc, Peter Prevc pa: »Lažje je, ko ti gre dobro, ko vidiš, da znaš, ko večkrat skočiš daleč. Turneja se je zame zaključila odlično, na začetku pa je bilo malce slabše. Skupno osmo mesto je dober rezultat.«

Gorazd Bertonec, glavni trener slovenske A-reprezentance, je nastopom svojih

varovancev na turneji dal oceno štiri in je zadovoljen. Na naslednje tekme svetovnega pokala, ki bodo ta konec tedna v Predazzu v Italiji, je odpeljal vse tri brate Prevc (Cene je v drugi polovici novoletne turneje po dolgem času znova nastopil na tekmah svetovnega pokala in bil v Bischofshofnu 22.), Anžeta Laniška, Timija Zajca in Roka Justina. Ta konec tedna sezono po daljšem premoru nadaljujejo tudi skakalke. Tekmovale bodo v Sapporu na Japonskem.

Štipendija letos Mojci Marčun

V Plavalnem klubu Gorenjska banka Radovljica so v torek podelili letošnjo štipendijo Sare Isaković. Tokrat jo je prejela Mojca Marčun, mlada plavalka iz Dupelj, ki v Radovljici trenira pod vodstvom Urške Potočnik.

MARJANA AHAČIČ

Radovljica – Štipendijo Sare Isaković in Plavalnega kluba Gorenjska banka Radovljica v višini sto evrov bruto bo v letošnjem letu prejela Mojca Marčun, doma iz Dupelj.

Kot poudarjajo v klubu, je Mojca, ki je tudi kadetska reprezentantka Slovenije, v vseh dosedanjih nastopih na državnih prvenstvih stala na najvišji stopnički. Na obeh državnih prvenstvih v prejšnji sezoni je postala državna prvakinja v kategoriji deklic v šestih posamičnih disciplinah: pozimi 50, 100, 200, 400 in 800 metrov prosto ter 100 metrov mešano, poleti pa 50, 100, 200, 400 in 800 metrov prosto ter 200 metrov mešano.

»Upam, da ti bo ta štipendija predstavljala spodbudo za naprej. Kot veš, je moja naloga zdaj pomagati plavalcem, predvsem v smislu psihološke pomoči. Dovoli si biti še boljša, kot si. Če boš potrebovala kakšen nasvet, sem ti na voljo,« je 14-letno Mojco, učenko osmega razreda osnovne šole, nagovorila Sara Isaković, dobitnica srebrne medalje na olimpijskih igrah let 2008 v Pekingu.

Mojci in drugim mladim plavalcem pa je položila na srce, da je seveda pomembno, da pridno trenirajo, a tudi, da si upajo zastaviti visoke cilje. »Upajte si sanjati, verjemite vase, pa boste še daleč prišli.«

Tudi Mojca tako kot številni uspešni mladi športniki brez večjih težav usklajuje

Mojca Marčun in Sara Isaković, dobitnica srebrne olimpijske medalje / Foto: Gorazd Kavčič

šolske in športne obveznosti. V šoli ji gre dobro, na treninge, ki jih ima pogosto že pred začetkom pouka, pa jo iz domačih Dupelj vozi mama. »Štipendije

sem zelo vesela, zares mi, tako kot pravi Sara Isaković, daje spodbudo, porabila pa jo bomo verjetno predvsem za plavalne pripomočke,« je povedala.

Pred hokejisti četrtfinale državnega prvenstva

Kranj – Hokejisti HDD SIJ Acroni Jesenice so na ponedeljkovi tekmi Alpske hokejske lige s 6 : 0 (2 : 0, 1 : 0, 3 : 0) premagali Steel Wings Linz. Včeraj so igrali v gosteh pri SG Cortina Hafro. Rezultat do zaključka redakcije še ni bil znan. Že jutri bodo znova gostovali, in sicer v Celovcu proti hokejistom KAC II. Tekme so bile odigrane tudi v Mednarodni hokejski ligi. V Celju so gostovali hokejisti kranjskega HK Triglav. Gorenjci so bili boljši z 2 : 6 (1 : 2, 0 : 2, 1 : 2). Jutri bodo gostovali v Zagrebu pri KHL Mladost. Ekipa HD Hidria Jesenice se bo v gosteh pomerila s HK Slavija Junior. Zaključen je redni del državnega članskega prvenstva. V ponedeljek bodo prve tekme četrtfinala. Pomerili se bodo: HK SŽ Olimpija – HDFK Maribor, HDD SIJ Acroni Jesenice – HK MK Bled, HK Slavija Junior – HD Hidria Jesenice in HK Triglav – HK True Celje.

Sedemdeset let Košarkarske zveze Slovenije

Ljubljana – Košarkarska zveza Slovenije v letu 2020 praznuje sedemdeset let delovanja. Ob tej priložnosti bodo pripravili kar nekaj dogodkov. Slavnostno leto bodo začeli z rojstnodnevno zabavo, ki bo v sredo, 15. januarja, junija bodo pripravili posebno presenečenje in v Stožicah uživali v tekmi moške članske reprezentance, glavno praznovanje ob sedemdesetletnici pa bo jeseni, ko bo luč sveta ugledal film o nepozabni poti slovenske izbrane vrste na evropski prestol.

Triglavanke novo leto začenjajo s tekmo doma

Kranj – V prvi SKL za ženske bodo ta konec tedna odigrane tekme 16. kola. Triglavanke se bodo jutri doma pomerile z ekipo Pro-Bit Konjice. Tekma se bo v Športni dvorani Planina začela ob 17. uri. Ob 20. uri bodo srečanje v SŠ Domžale začele igralke Jasmin sport Ledina. Njihove tekmice bodo Mariborčanke. Domžale bodo gostovale v Celju.

Opozorili na nekatere probleme

Vodstvo Lovske zveze Slovenije je ob koncu leta opozorilo na nekatere probleme, ki otežujejo lov in delovanje lovske organizacije.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – »Posledice nespametne politike upravljanja z divjadjo so dobro vidne. Ob zmanjševanju števila jelenjadi in srnjadi ter hkratnem povečevanju tropov zveri je namreč logična posledica, da volkovi poiščejo hrano tudi na pašniku. Pričakujemo, da v prihodnje v populacijo zveri ne bomo več posegali na podlagi interventnih zakonov in političnih pritiskov, temveč argumentirano, na strokovnih temeljih, kot je bila večletna praksa,« ugotavljajo v lovski zvezi in dodajajo, da se zadnja leta zavzemajo za to, da bi ministrstvo za okolje in prostor pravočasno sprejelo odlok o odstrelu rjavega medveda in volka in jim s tem že oktobra omogočilo izvajanje lova, kar bi predvsem pri medvedu zaustavilo naraščanje številčnosti. Čeprav je afriška prašičja kuga že v dvanajstih državah in je le še vprašanje časa, kdaj bo dosegla Slovenijo, se pri nas priprava posebne zakona o kugi vleče že dve leti, opozarjajo v lovski

zvezi in poudarjajo, da je za zaustavitev širjenja kuge bistveno tesno sodelovanje veterinarjev in lovcev. Dobro sodelovanje med lovsko zvezo in slovenskimi raziskovalci divjadi pa je pripomoglo k odločitvi, s katero je vlada šakala uvrstila med lovno divjad.

V lovski zvezi so lani aktivno sodelovali pri aktivnostih za zmanjšanje števila trkov vozil z divjadjo, skupaj z upravljavci lovišč pa so začeli tudi s telemetričnim spremljanjem poljskega zajca. Skupaj z ribiško in s planinsko zvezo so se zavzeli za spremembo zakona o skladu kmetijskih zemljišč in gozdov in za to, da bi zemljišča, ki so jih kupili, postala njihova lastnina. V letu 2016 so za gradnjo nacionalnega lovskega centra v Lukovici kupili šest tisoč kvadratnih metrov veliko zemljišče, pri tem pa so pričakovali, da bodo postopki za sprejetje občinskega podrobnega prostorskega načrta potekali hitreje. Za leto vendarle upajo, da bodo lahko začeli postopke za pridobitev gradbenega dovoljenja.

Odkupne cene mleka

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Po podatkih Agencije RS za kmetijske trge in razvoj podeželja so mlekarne novembra lani za mleko, dostavljeno v mlekarne ter s 3,7 odstotka maščobe in 3,15 odstotka beljakovin, plačale v povprečju 32,25 evra za sto kilogramov, kar je bilo za 12 centov ali za 0,37 odstotka manj kot mesec prej. Ker je mleko v povprečju vsebovalo 4,22

odstotka maščobe in 3,49 odstotka beljakovin, je bila povprečna dejanska odkupna cena 36,41 evra in je bila za 24 centov ali za 0,66 odstotka višja kot oktobra. Odkupovalci so za mleko s 3,7 odstotka maščobe in 3,15 odstotka beljakovin plačali povprečno 29,67 evra za sto kilogramov, cena, izračunana glede na dejansko vsebnost maščob in beljakovin v mleku, pa je znašala 34,05 evra.

Odkupna cena (v evrih/100 kg) za mleko s 3,7 odstotka maščobe in 3,15 odstotka beljakovin (standardna) in glede na dejansko vsebnost maščobe in beljakovin (dejanska)

Mesec	Cena mlekarne		Cena odkupovalcev	
	*standardna	*dejanska	*standardna	*dejanska
December 2012	31,00	32,56	26,56	30,71
December 2013	36,23	38,36	31,06	36,12
December 2014	32,64	34,09	27,77	31,72
December 2015	28,88	30,70	24,86	28,33
December 2016	26,84	30,01	24,15	28,18
December 2017	32,87	35,25	28,63	32,97
December 2018	31,43	34,40	28,37	31,95
Julij 2019	31,72	33,94	29,08	31,74
Oktober 2019	32,37	36,17	29,66	33,65
November 2019	32,25	36,41	29,67	34,05

Trava najboljša krava

Slavko Studen iz Zaloga pri Cerkljah je predlani s črno-belimi kravami dosegel najvišjo povprečno mlečnost v Sloveniji – 13.045 kilogramov, njegova krava Trava pa je bila tudi sicer z mlečnostjo 17.857 kilogramov mleka najboljša v državi.

CVETO ZAPLOTNIK

Rodica – Društvo rejcev govedi črno-bele pasme v Sloveniji je ob koncu lanskega leta na občnem zboru v prostorih biotehniške fakultete na Rodici podelilo priznanja rejcem za rejske dosežke in rejcem krav, ki so v zadnjem letu dosegle življenjsko mlečnost sto tisoč kilogramov mleka. Nagrado za rejske dosežke, to je za najboljšo mlečnost črede v letu 2018, so prejeli rejci Slavko Studen iz Zaloga pri Cerkljah s povprečjem 13.045 kilogramov mleka na kravo, Gregor Ročnik iz okolice Šoštanja s povprečjem 12.971 kilogramov in Matej Purgar iz Podbrezj s povprečjem 12.107 kilogramov, na lestvico najboljših pa so se s širšega gorenjskega območja uvrstili še Matjaž Rozman iz Zadrage, Mirko Rimahazi iz Spodnjih Gorij, Nada Jamšek iz Most pri Komendi, Jernej Hafner iz Žabnice, Janez Zupan iz Bohinjske Češnjice, Janez Križnar iz Kranja, Jakob Šter iz Spodnjih Dupelj,

Slavko Studen iz Zaloga pri Cerkljah, rejec z najboljšo čredo in najboljšo kravo

Ivan Šenk iz Nove vasi, Barbara Roblek s Povelj in Frančiška Drinovec iz Podbrezj. Najboljša črno-bela krava leta 2018 je bila deset let stara krava Trava, last Slavka Studna, ki je v standardni laktaciji (v 305 dneh) dala 17.857 kilogramov mleka, skupaj z mlekom pa tudi 674 kilogramov maščob in 495 kilogramov beljakovin. Med črno-belimi privesnicami je bila predlani najboljša Miranda iz hleva Gregorja Ročnika.

V prireji mleka ni pomembna le mlečnost, ampak vse bolj tudi dolgoživost. Društvo rejcev govedi črno-bele pasme jo spodbuja tudi s podelitvijo priznanj rejcem krav, ki so presegle življenjsko mlečnost sto tisoč kilogramov mleka. Kot je povedala strokovna vodja društva dr. Marija Klopčič, je v Sloveniji doslej tolikšno življenjsko mlečnost presegle 153 krav, od tega je bilo 91 krav potomk slovenskih bikov. Lani je bilo takšnih krav šestindvajset, med njimi jih je bilo sedem s širšega gorenjskega območja. Krava Čanka I iz hleva Janeza Kopača iz Mednega je v življenjski dobi dala 100.028 kilogramov mleka ali povprečno 18,5 kilograma na dan, povrgla pa je tudi enajst telet. Kakšna je »biografija« krave Alfa, last Antona Gorjanca iz Vogelj?! Staraja je petnajst let, dala je že 102.134 kilogramov mleka, povprečno 18,43 kilograma na dan, in telila deset telet. Franci Jurca iz Brekovic pri Žireh ima v hlevu kravo, ki je za časa življenja že dala 103.581 kilogramov mleka ali povprečno 19,94 kilograma na dan in dala rejcu devet let. Življenjska mlečnost

štirinajst let stare krave Stojke, last Marjana Sajovica s Suhe pri Predosljah, je lani znašala 101.540 kilogramov ali povprečno 20,82 kilograma na dan, k pomladitvi črede pa je prispevala osem telet. Krava Dida 62, last Alojza Urbanca iz Gorič, je stara nekaj več kot enajst let, a je

Društvo se je Rafku Rokavcu iz Kmetijsko gozdarskega zavoda Ljubljana zahvalilo za to, ker je doslej največ mladih navdušil za delo z živalmi.

dala že 102.144 kilogramov mleka, povprečno 24,11 kilograma na dan, in še deset telet. Janez Triller iz Veštra pri Škofji Loki ima v svoji čredi tudi kravo Karo 38, ki je za časa življenja dosegla mlečnost 100.585 kilogramov, povprečno 22,11 kilograma na dan, in telila deset telet. Poglejmo še dosežke enajst let stare krave Mandi iz hleva Nade Jamšek iz Most pri Komendi! Življenjska mlečnost 103.003 kilograma, povprečno 25,25 kilograma mleka na dan, sedem telet ...

Najboljše gorenjske črede črno-belih krav po mlečnosti v letu 2018

Rejec	Mleko (v kg)	Maščobe (v %)	Beljakovine (v %)
Slavko Studen	13.045	3,77	3,15
Matej Purgar	12.107	3,54	3,20
Matjaž Rozman	11.660	3,70	3,10
Mirko Rimahazi	11.415	3,45	3,28
Nada Jamšek	11.339	3,23	3,19
Jernej Hafner	11.091	3,76	3,33
Janez Zupan	11.069	4,66	3,16
Janez Križnar	11.044	2,99	3,20
Jakob Šter	10.846	3,85	3,21
Ivan Šenk	10.727	3,89	3,32
Barbara Roblek	10.643	3,44	3,41
Frančiška Drinovec	10.556	3,66	3,32

Izdali knjižico o čebelarstvu v brajici

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Čebelarstva zveza Slovenije in Zveza društev slepih in slabovidnih Slovenije sta ob 4. januarju, svetovnem dnevu brajice – tipne pisave za slepe in slabovidne – izdali priložnostno knjižico o čebelarstvu v brajici, v zvoku, povečanem tisku in v e-obliki. Ob podpori Loterije Slovenije so pripravili štiristo izvodov knjižice, ki jo bodo poslali slepim

in slabovidnim naročnikom brajevih in zvočnih časopisov zveze slepih in slabovidnih. Knjižica vsebuje informacije o čebelah, čebelarstvu, čebeljih pridelkih in tudi o apiterapiji.

Včeraj, v četrtek, je v Knjižnici slepih in slabovidnih Minke Skaberne potekala Maratonsko branje brajice, kjer so ob navzočnosti Primoža Suhadolčana brali njegovo mladinsko literaturo; obiskovalci pa so se

seznanili tudi z zgodovino pisav za slepe in slabovidne, s slepoto in slabovidnostjo, s knjižnico za slepe in slabovidne ...

V ponedeljek, 27. januarja, pred začetkom redne seje državnega zbora pa bodo v preddverju velike dvorane državnega zbora odprli petdnevno razstavo čebelarstva zveze in zveze slepih in slabovidnih, ki bo prikazala, kako slepi in slabovidni živijo in delajo,

kako se gibljejo in kako prihajajo do informacij. Z razstavo bodo obeležili tudi sto let organiziranega delovanja slepih in slabovidnih na Slovenskem.

V čebelarstvu zvezi posvečajo veliko pozornost različnim skupinam invalidov. Tako so že izdali priročnik za čebelarje na invalidskih vozičkih, letos pa načrtujejo tudi postavitev čebelnjaka v enem od varstveno-delovnih centrov.

Nima se časa postarati

Priznanje Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije in naziv najstarejšega obrtnika leta je ob koncu minulega leta prejel kranjski orodjar Ludvik Kavčič. Čeprav je v 83. letu, je še vedno aktiven tako v domačem podjetju Precisium kot v kranjski obrtno-podjetniški zbornici.

VILMA STANOVNIK

Obrtnik ste postali pred več kot petdesetimi leti. Čeprav ste že precej časa tudi upokojenec, ste še vedno aktivni. Kako spremljate rast podjetja, ki se je začelo z enim strojem v domači delavnici?

Vodenje podjetja sem že pred leti prepustil hčerki Tanji, ki je diplomirana inženirka strojništva, sem pa še vedno lastnik in prokurist. Prav tako pomagam pri reševanju določenih problemov pa tudi pri nekaterih delih, ki jih opravljam samo še jaz. To so posebna merila, kjer so pomembne tisočinke milimetra. Seveda brez očal ne gre, vendar je pri tem potrebna še posebna zanesljivost.

V zadnjih letih je veliko polemik, kdaj je primerna starost za upokožitev. Kaj mislite vi?

Mislím, da je treba biti aktiven čim dlje časa. To te ohranja v kondiciji, usmerjen si v delo in nimaš se časa postarati.

Rojeni ste v Žireh, tako rekoč vse življenje pa ste v Stražišču?

V Žireh sem živel prva tri leta, nato pa smo se z družino preselili v Stražišče in tako sem tukaj že skoraj osemdeset let. Leta 1955 sem se izučil in zaposlil v Iskri, v orodjarni. Tam sem delal do leta 1971. Ko sem delal na merilih, sem videl, da je povpraševanje veliko. Dosti smo imeli dela in pogosto je bilo treba delati nadure. Iz različnih podjetij so hodili takratni referenti, ki so potrebovali naše storitve, in leta 1967 sem se odločil, da kupim svoj prvi stroj, ki sem ga postavil doma in odprl popoldansko obrt. Poleg tega sem med letoma 1964 in 1968 delal še srednjo tehnično šolo. Ugotovil sem, da vse ne bo več šlo in leta 1971 sem se odločil za redno obrt.

Najprej ste bili v delavnici sami, nato vas je bilo vedno več. Kako ste rasli?

Res sem začel sam, z leti pa nas je bilo vse več. Smo pač podjetje, ki nima artiklov, ki bi bili bum na tržišču, ampak smo rasli postopoma. Ko sem se odločil za redno obrt, sem imel že tri stroje. Kmalu ko sem šel na svoje, sem zaposlil prvega delavca, sedaj pa jih je v podjetju zaposlenih 16.

Koliko časa ste že upokojenec?

Ludvik Kavčič je še vedno aktiven tako v domačem podjetju Precisium kot v kranjski obrtno-podjetniški zbornici.

Upokojil sem se že leta 1995, vendar sem še vedno imel obrt. Takrat je bilo namreč mogoče, da si dobil celo pokojnino in si lahko še vedno delal. Ko je bil sprejet zakon, da moraš, če še delaš, vrniti pol pokojnine, sem se odločil, da tega ne bom storil, saj je bilo vprašanje, kakšno pokojnino bi imel, če bi se upokojil kasneje.

Status obrtnikov se je skozi leta spreminjal. Kako ste to občutili?

Obrtniki smo bili večino časa zapostavljeni, država našega dela ni cenila. Podobno je sedaj. V malem gospodarstvu je veliko zaposlenih in veliko se naredi, a imam občutek, da to ni cenjeno, kot bi bilo treba. Obrtnik sem bil še v sistemu, ko nismo bili zaželeni, žal tudi sedaj ni veliko bolje. Če spomnim samo na obrtniški sklad, v katerega smo plačevali za pokojnino, ki so nam ga krepko znižali. Marsikdaj bi obrtnike lahko bolj podpirali.

Ste imeli kdaj krizo, ko vam je bilo žal, da ste šli na svoje?

Da bi mi bilo kdaj ravno žal, tega ne morem reči, je pa res, da smo čutili krize. Največja je bila v letih 2008 in 2009, ko sem moral, da ni bilo treba odpuščati, vlagati v podjetje svoje prihranke.

Kaj vam pomeni priznanje Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije, ki vas je ob koncu minulega leta nagradila z nazivom najstarejšega obrtnika leta?

Vesel sem, da so me izbrali za priznanje. Vprašanje je, ali sem najstarejši v Sloveniji, sem pa res še vedno aktiven.

Aktivni ste tudi v kranjski obrtno-podjetniški zbornici, kjer ste predsednik.

Trenutno sem še predsednik, vendar so letos volitve in ne bom več kandidiral. Zbornica ima zadnje čase kar nekaj težav. K temu je pripomogla tudi politika, saj ni treba več plačevati obvezne članarine. Vsak pravi, da zbornice ne potrebuje. Po drugi strani pa obrtniki redno prihajajo po različne nasvete, od pravnih do vseh drugih. Če ne bi sodelovali pri projektih, bi bila zagotovo že kriza. Je pa škoda, ker imamo dober kader. Vendar bi potrebovali redna sredstva, s čimer bi lahko pripravljali več različnih dogodkov, predavanj in podobnega.

Kakšne težave imajo trenutno obrtniki v Kranju?

Trenutno je velika težava obrtna cona. V Kranju so obrtniki razpršeni po vseh koncih, po starih tovarnah, kjer je vse neurejeno. Želimo si imeti podobno obrtno cono, kot je v Šenčurju. Hrastje, kjer je v bližini avtocesta, je res dobra lokacija. Pozitivno sem bil presenečen, da so nas pri naših prizadevanjih, da bi se gradnja obrtne cone v Hrastju čim prej začela, podprli tudi kranjski mestni svetniki. Pomembno je predvsem, da se zgradi cesta, nato pa bodo obrtniki svet že kupili. Ves čas se namreč zanimajo, kdaj bo mogoče graditi, in imamo že tudi seznam kandidatov.

V kranjski občini je zelo problematična Obrtna cona Laze, kjer domačini nenehno opozarjajo na neprimerno cestno povezavo, onesnaževanje, možnost ekološke katastrofe. So tamkajšnji obrtniki pripravljeni na selitev v novo obrtno cono v Hrastje?

Imeli smo že nekaj sestankov na temo nove obrtne cone in prišli so tudi obrtniki iz Laz,

kar pomeni, da se za to zanimajo. Je pa dejstvo, da si številni obrtniki želijo hitrih rešitev, kar pa pač ne gre. Škoda je, ker imamo v Kranju dobre obrtnike, ki odhajajo tako iz občine kot celo države.

Tudi vašemu podjetju so prostori ob domači hiši postali premajhni in ste se preselili na območje Iskraemca v Savskem logu v Kranju.

Selitev je bila kar velik zalogaj, tudi finančni, saj smo morali stare prostore na novo urediti. Doma smo dali prostore v najem.

Najbrž so v podjetju večinoma zaposleni moški. Je težko dobiti orodjarje in druge strokovnjake?

Razen hčerke Tanje in računovodkinje so samo moški. Mladi k nam prihajajo na obvezno prakso in očitno jim je pri nas všeč. Tako smo v zadnje čase na ta način dobili dva nova sodelavca.

Vaše podjetje je znano po izdelavi natančnih kontrolnih in merilnih naprav. Za koga pa največ delate?

Večinoma delamo za avtomobilsko industrijo, kjer so vedno večje serije. Ko odlitke obdelajo na stroju, jih je treba pomeriti. Da vsakega kosa ni treba pomeriti, mi naredimo merilno napravo in na njej lahko merijo različne mere. Tega delamo največ.

V minulem letu je bilo slišati o novi krizi v avtomobilski industriji v Nemčiji. Ste jo že čutili?

Res se nam je zadnja dva meseca lanskega leta to poznalo in smo imeli manj dela. Sedaj je naročil več in kaže, da ne bo težav. Nas pa to seveda vedno skrbi, saj imamo nove prostore in stroje ter želimo delati.

S poroštvo države lažje do posojila

Ministrstvo za finance je dalo v javno obravnavo predlog zakona, ki ureja poroštvo države pri najemanju stanovanjskih posojil. Javna obravnava bo trajala do 10. februarja.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Kot so ob tem sporočili z ministrstva za finance, bo državno poroštvo pri najemanju stanovanjskih posojil namenjeno mladim do 35 let, mladim družinam z vsaj enim predšolskim otrokom, zaposlenim za določen čas ter prekarno zaposlenim, starim do 40 let, ki rešujejo stanovanjsko vprašanje z nakupom ali gradnjo primerne stanovanjske nepremičnine. Do poroštva bo upravičen tudi kreditojemalec, ki že ima v lasti stanovanjsko nepremičnino, a ta ni dovolj velika, vendar bo v tem primeru država jam-

denarja. Efektivna obrestna mera (EOM) za kredite z državnim poroštvo po tem zakonu ne bo smela biti višja od EOM-a primerljivega kredita za komitenta banke brez poroštva države. Kreditojemalec si bo lahko sam izbral banko, v kateri bo najel posojilo, pri tem pa bo moral upoštevati tudi omejitve Banke Slovenije. Država mu bo kot porok plačala največ šest zaporednih zapadlih obrokov, pri tem pa se bo z njim dogovorila za način poplačila terjatve. To možnost bo lahko izkoristil večkrat v času odplačevanja posojila, vendar le ob pogoj, če bo prej poravnal pred-

Država želi z zakonom mladim in mladim družinam olajšati začetek samostojne življenjske poti, predvsem pa omogočiti najetje posojila mladim, ki zaradi oblike zaposlitve težje pridejo do posojila.

čila za posojilo le, če bo nepremičnino, ki jo ima v lasti, potem prodal. To pa ne bo veljalo v primeru rekonstrukcije obstoječe neprimerne nepremičnine.

Predlagani zakon predvideva 100-odstotno poroštvo države za stanovanjska posojila do višine glavnice 150 tisoč evrov in z ročnostjo največ 30 let, pri tem pa je pogoj, da posojilojemalec za nakup ali gradnjo stanovanjske nepremičnine sam zagotovi najmanj petino

hodne terjatve. V primeru unovčenja poroštva bo država terjatev poplačala s prodajo nepremičnine, predkupno pravico za njen nakup pa bo imel stanovanjski sklad.

Na ministrstvu za finance pričakujejo, da bo Banka Slovenije po sprejetju zakona preučila smiselnost omejitev za stanovanjske kredite z državnim poroštvo in da bo morda omilila zahtevano vrednost mesečnega dohodka, ki mora ostati kreditojemalcu.

Iztisnitev z neprimerno odpravnino

ALEŠ SENOŽETNIK

Ljubljana – V Vseslovenskem združenju malih delničarjev (VZMD) opozarjajo na iztisnitev malih delničarjev družbe Menina iz Šmarce, s, kot pravijo, žaljivo odpravnino. Glavni delničar, ki ga predstavljajo MENG, d. o. o., HAJ, d. o. o. Jože Homar in Igor Brnot (skupaj 94,2 odstotka vseh delnic), so julija lani objavili prevzemno ponudbo s ponujeno prevzemno ceno 32,98 evra za delnico. Enako vsoto so kasneje ponudili tudi ob iztisnitveni denarni odpravnini, pišejo v VZMD, kjer menijo, da je bila vsota odločno prenizka, zato so še pred koncem leta na okroglo sodišče v Ljubljani podali predlog za sodni preizkus

denarne odpravnine. Kot pravijo, ponujena prevzemna cena, enaka kasneje ponujeni iztisnitveni denarni odpravnini, tudi po mnenju revizorja, angažiranega s strani glavnega delničarja, ne predstavlja primerne prevzemne cene. Revizor je po različnih metodah izračunal več razponov ocenjene vrednosti delnic, pri čemer je bila najnižja 44,12 evra na delnico, najvišja pa 86,83 evra na delnico. Ob tem pa v VZMD opozarjajo, da je lahko primerna denarna odpravnina še bistveno višja, saj so izračunali, da je knjigovodska vrednost delnice konec leta 2018 znašala 144,37 evra na delnico, družba pa je v letnem poročilu navedla 129,94 evra na delnico.

Silovito trčenje v ovinku

SIMON ŠUBIC

Na Logu – V ponedeljkovem trčenju dveh osebnih vozil Na Logu v Poljanski dolini so se poškodovale tri osebe. Po ugotovitvah policistov je pijan voznik (0,57 mg/l) v ovinku zapeljal na nasprotno smerno vozišče in silovito čelno trčil v vozilo, ki je pripeljalo nasproti. Povzročitelju so odredili še strokovni pregled, policijski postopek pa poteka v smeri kaznivega

dejanja zoper varnost javnega prometa. Neprilagojena hitrost in stran vožnje sta v prometu že kot samostojni okoliščini zelo problematična dejavnika. Kadar sta zraven še alkohol ali droge, pa ta dva dejavnika postaneta visoko potencionalna vzroda, ki sta zmožna velikega ogrožanja. Vozite previdno in ne dopustite, da zaradi vaše malomarnosti nastradajo nedolžni,« so ob tem sporočili policisti.

S priklopnikom na bok

Škofja Loka – Škofjeloški policisti so ta teden v Škofji Loki obravnavali prevrnitev priklopnika tovornega vozila. Okoliščine kažejo, da je razlog za nesrečo v neprilagojeni hitrosti vožnje. V nesreči je nastala samo materialna škoda, dogodek pa policisti obravnavajo kot prekršek. »Vse voznike opozarjamo na prilagojeno hitrost vožnje in izogibanje situacijam, ki lahko povzročijo prometne nesreče,« pravijo na Policijski upravi Kranj.

Vozili prehitro, skozi rdečo luč, neprivezani ...

Kranj – Gorenjski policisti so v sredo z namenom zmanjševanja tveganj za prometno varnost poostreno nadzirali promet. Obravnavali so štirinajst prekoračitev hitrosti vožnje, pet uporab mobilnih telefonov med vožnjo, tri neuporabe varnostnih pasov in tri vožnje v rdečo luč na semaforju. V vseh primerih gre za prekrške, ki imajo v prometu lahko hude posledice, so opozorili po koncu nadzora.

Otrok sam razstavil svetlobno raketo

Bled – Blejski policisti so končali preiskavo okoliščin poškodovanja otroka s pirotehničnim izdelkom, o čemer smo poročali v torek. Ugotovili so, da je otrok sam razstavil svetlobno raketo in z nje odstranil eksplozivno polnilo, ki povzroči pok s svetlobnim učinkom. Ko je polnilo približal vžigalniku, mu je eksplodiralo v rokah. Utrpel je poškodbe rok in oči. Odgovornosti staršev policisti niso ugotovili.

Pijan in brez vozniškega dovoljenja

Polica pri Naklem – Kranjski policisti so v sredo popoldan na Polici pri Naklem obravnavali voznika, ki je zaradi vožnje preblizu roba ceste trčil v ustavljen vozilo na avtobusnem postajališču. Povzročitelj nesreče je bil pod vplivom alkohola (0,73 mg/l) in brez vozniškega dovoljenja.

Sredi noči zagorela streha

Gasilci so hišo, katere streha je bila ob njihovem prihodu že povsem v plamenih, uspeli obvarovati pred najhujšim, kljub temu pa so morali stanovalce namestiti v začasno bivališče.

SIMON ŠUBIC

Laze – V nočnem požaru sta včeraj zgoreli streha in mansarda starejše stanovanjske hiše na Lazah v Tuhinju. S požarom, ki je izbruhnil okoli 2.30, se je spopadlo trideset gasilcev iz prostovoljnih gasilskih društev Kamnik in Zgornji Tuhinj, ki so se na kraj pripeljali s šestimi vozili. Nastala je velika materialna škoda, stanovalci, ki so se že pred prihodom gasilcev umaknili na varno, pa so morali do sanacije škode poiskati začasno bivališče v sosednjem pomožnem objektu. Med intervencijo se je pri padcu poškodoval poveljnik PGD Zgornji Tuhinj, ki so ga odpeljali v ljubljanski klinični center.

»Poziv smo prejeli kmalu po pol tretji uri zjutraj, na kraj pa smo prispeli okoli tretje ure. Ob našem prihodu je bil požar že povsem razvit, ostršeje in mansarda sta bila že v plamenih. Takoj smo začeli ščititi sosednje

V nočnem požaru sta zgoreli streha in mansarda starejše stanovanjske hiše na Lazah v Tuhinju. / Foto: Iztok Čebašek (Kamnik Info)

objekte in začeli gasiti. Požar smo razmeroma hitro omejili in lokalizirali, da smo ga dokončno pogasili, pa je trajalo dlje časa,« je razložil vodja intervencije Samo Resnik iz PGD Kamnik. Intervencijo so gasilci končali okoli 6. ure, na kraju pa so zaradi požarne straže

ostali gasilci iz Zgornjega Tuhinja, je dodal.

Na Policijski upravi Ljubljana so pojasnili, da so njihovi policisti včeraj pregledovali požarišče in zbirali obvestila z namenom ugotovitve vzroka požara. Ta uradno še ni znan, policija je le sporočila, da po prvih

podatkih požar ni bil posledica kaznivega dejanja. Po nekaterih informacijah naj bi sicer zagorelo zaradi pregretega dimnika.

Zaradi požara oziroma intervencije je bil promet na cesti Kamnik–Ločica, ki vodi čez Tuhinjsko dolino, oviran dlje časa.

Na Dovjem zbirajo pomoč

Obsežen požar na Dovjem je pred tednom dni povzročil samovžig materiala v leseni lopi. V teku je zbiranje denarne pomoči za tri oškodovane družine.

SIMON ŠUBIC

Dovje – Obsežen požar, ki je pred tednom dni na Dovjem zajel stanovanjski hiši in hleva na treh domačijah, je nastal zaradi samovžiga materiala v leseni lopi, so pojasnili na Policijski upravi Kranj. »Ogenj pa se je zaradi majhnega odmika od sosednjih objektov od tam najprej razširil na eno in potem še na drugo gospodarsko poslopje ter na dve stanovanjski hiši. V požaru so bili hujše poškodovani trije objekti. Nastala je velika materialna škoda. Z ugotovitvami bodo kriminalisti seznanili pristojno državno tožilstvo,« je še sporočil Bojan Kos, predstavnik za odnose z javnostmi PU Kranj.

V zadnjih dneh sicer že poteka sanacija poškodovanih objektov v središču Dovjega. Hlev, ki je bil v požaru delno poškodovan, je tako že dobil novo streho, iz zavoda za varstvo kulturne dediščine pa so si sredi tedna že ogledali eno od pogorelih hiš, ki je spomeniško zaščitena. Za družini, ki sta ostali brez strehe nad glavo, pa iščejo trajnejši namestitvi

čim bližje njunim domovom (kontakt: Slavko 041 608 771).

V teku je tudi dobrodelna akcija zbiranja denarne pomoči za prizadete tri družine, za katere je, kot smo že poročali, kranjskogorski župan Janez Hrovat doniral letno nagrado za nepoklicno opravljanje funkcije v višini deset tisoč evrov. Denarno pomoč sicer zbirajo na posebnem transakcijskem računu Župnijske karitas Dovje (Župnijska karitas Dovje, Dovje 105, 4281 Mojstrana, TRR: SI56 6100 0001 2031 451, sklic SI00 2020, koda namena: CHAR, namen plačila: Pomoč za pogorele na Dovjem), prostovoljne prispevke pa lahko oddate tudi osebno. Danes od 16. do 18. ure jih bodo zbirali v gasilskem domu Mojstrana, jutri od 9. do 11. ure v Agrarni skupnosti Dovje, prostovoljne prispevke pa še vedno zbirajo tudi v Hramu pri Aljažu na Dovjem ter v Hostelu in baru Pri Jozlnu v Mojstrani.

Denarna sredstva bodo zbirali tudi na dobrodelnem koncertu, ki ga bodo organizirali v soboto, 24. januarja,

Denarno pomoč za oškodovane v požaru na Dovjem zbirajo preko posebnega računa, ki ga je odprla Župnijska karitas Dovje, možno pa jo je oddati tudi osebno. / Foto: Simon Šubic

ob 18. uri v telovadnici OŠ 16. decembra Mojstrana. Nastop so že potrdili Alja Wolte Sula, Anže Gregorič - Anže, Branka Smole, Denis Porčič - Chorchyp, Gajst n Band, Klara Jazbec, Klemen Košir, Lado Leskover, Manca Izmajlova, Monika Avsenik, Panda, Pihalni orkester Jesenice - Kranjska Gora, Posebni gostje, Stane Vidmar, Šexpir, Triglavski zvonovi, Veseli Begunčani, Zahod band in Zgornjesavci.

Družinam bodo pomagali tudi v Kulturno umetniškem društvu Jaka Rabič

Dovje - Mojstrana, saj jim bodo namenili celoten izkupiček njihove predstave Nore babe, ki jo bodo v kulturnem domu izvedli danes ob 19.30 in v petek, 17. januarja, prav tako ob 19.30.

Zbiranje pomoči koordinira odbor Vsi smo Dovje, ki sporoča, da na željo oškodovanih družin ne zbirajo več pomoči v oblačilih, obutvi, gradbenem materialu in krme za živino. Vse pomembne informacije o dobrodelni akciji sicer redno objavljajo na Facebook strani Vsi smo Dovje.

GG+

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
NA ROBU
RAZGLLED

Zvestoba Slovencev ne gine

Ta verz so v kamen pod goro Ortigara vklesali slovenski fantje, vojaki 17. pešpolka avstro-ogrske monarhije, ki so se v letih 1916 in 1917 bili na tirolski fronti.

JOŽE KOŠNJEK

Pred koncem preteklega leta je Združenje vojaških gornikov Slovenije v kranjski knjižnici predstavilo zbornik z naslovom Ortigara – slovenski spomin in opomin s pripisom: Naši dedje so se na Ortigari med seboj pobijali, mi se srečujemo in prijateljujemo. Knjiga je pripoved o krvavih bojih med Italijani in avstro-ogrsko vojsko na tako imenovani tirolski fronti na območju južnega dela Dolomitov, na planoti Altopiana, katerega središče je mesto Assiago. Najbolj srčiti boji so bili med gorama Ortigara (2016 m n. m.) in Mt. Chiesa (2063 m n. m.). Najprej v avstro-ogrski ofenzivi maja leta 1916, v kateri so bili Italijani, ki so maja leta 1915 po prestopu na nasprotno stran prav na tem območju prvič napadli svoje nekdane zaveznike

Avstrijce, vrženi do Beneškega zaliva. Žal je moral Dunaj del vojaštva zaradi ruskega napredovanja premestiti na vzhodno fronto. Italijani so to izkoristili za protinapad, ki se je začel junija leta 1917. Italijansko poveljstvo je na za bojevanje neprimernem prostoru brezglavo pošiljalo v juriš proti avstrijskim obrambnim položajem pod gorama Ortigara in Mt. Chiesa na deset tisoče za gorsko bojevanje najbolj izurjenih vojakov alpinov, ki so umirali drug za drugim in so le na manjšem delu prebili avstrijsko obrambno linijo. Avstrijci so šli, še pod dežnikom granat iz svojih kanonov, v napad in Italijane, ki so se pred topovskim ognjem umaknili v kaverne, presenetili. Vnel se je boj mož na moža, mesarsko klanje. Avstrijci, ki so svoje enote oskrbovali predvsem z mrežo tovarnih

žičnic in imeli svoje tabore v skalah, da jih italijanske granate niso mogle zadeti, so izgubili osem tisoč mož. Italijani, ki so fronto oskrbovali predvsem z okrog petdeset tisoč mulami po za to priložnost zgrajenih poteh »mulater«, pa so izgubili 25 tisoč vojakov. Avstrijci, čeprav so bili v tem boju zmagovalci, so v naslednjih mesecih vojne omagali in postali na koncu prve svetovne vojne vojni ujetniki. Vojaki so bili slabo hranjeni, povprečna teža vojaka naj bi bila okrog petdeset kilogramov, in tudi morala je padala. Italija pa je o polomu in brezglavem početju poveljstva na Ortigari in Mt. Chiesi dolgo molčala, kot da tega dela njihove »velike vojne« ni bilo.

Italijanski spomin na Slovence

Knjiga o Ortigari je bila napisana zato, ker je ta del tirolske fronte povezan s Slovenci. Jedro avstro-ogrske obrambe na tem delu fronte so predstavljali vojaki 17. pešpolka, v katerem je bilo od ustanovitve leta 1674 naprej stalno okrog osemdeset odstotkov vojakov iz nabornega območja Gorenjske, Dolenjske, Notranjske in Bele krajine, občasno pa tudi Goriške. Vojakom polka so rekli tudi »cesarjeviči«, saj je bil zaradi zvestobe, borbenosti in uspešnosti njegov pokrovitelj Otto von Habsburg, sin zadnjega cesarja Karla I. Drugi steber obrambe pa je bil 7. lovski bataljon, v katerem je bilo

V skalo vklesan spomenik 17. pešpolku kranjskih Janezov v Slovenski dolini pod goro Ortigaro. Ob njem skupina slovenskih vojaških gornikov. / Foto: Jože Košnjek

stalno okrog polovice vojakov Slovencev, predvsem s področja Štajerske.

Čeprav so Italijani po prvi svetovni vojni uničevali vse, kar je imelo kakršno koli povezavo s Slovenci, so pod goro Ortigaro vrtačo, v kateri je imel svoj tabor 17. pešpolk, imenovali Dolina degli Sloveni – Slovenska dolina in ohranili vse, kar je ostalo od tabora, tudi slovenska znamenja in slovenske napise! Mislím, da zato, ker je logika vojaka drugačna od razmišljanja politika. Vojaki so, ne po svoji volji, trpeli in umirali, ne glede na to, za katerega gospodarja so se bojevali.

Italijani, še posebej Nacionalno združenje alpinov A.N.A., najbolj slavnega in najštevilnejšega rodu

italijanske vojske, so počasi začeli brisati prah molka o Ortigari in tragediji njihovih bojnih tovarišev. Leta 2006 so začeli z mašo na vrhu gore, kjer je obeležje padlim in kamor je vsako leto prihajalo vedno več ljudi, ne le alpinov. Leta 2010 na kongresu Mednarodnega združenja vojaških gornikov v Italiji pa je član vodstva alpinov Robert Genero povabil slovenske delegate brigadirja Janeza Kavarka in Bogdana Pograjca ter danes že pokojnega polkovnika Fedjo Vraničarja na Ortigaro. Začela se je pisati tudi slovenska zgodba o tej gori, o Slovenski dolini in pogumu ter trpljenju slovenskih fantov pod njo. Leta 2011 je odšla na območje Marostice, v Slovensko dolino in

na goro prva skupina slovenskih vojaških gornikov. Potem pa vsako leto doletos. Zaveščiče alpinov Tre Fontane (Trije izviri) pod goro Ortigaro je vsako leto nekaj dni bivališče slovenskih vojaških gornikov, ki skupaj z italijanskimi prijatelji alpini vzdržujejo ostanke nekdanjega tabora 17. pešpolka v Slovenski dolini, obišejo kraje bojev in se povzpnejo na vrh gore, kjer je ob zastavah drugih držav tudi slovenska in je ob italijanski mogoče slišati tudi slovensko molitev. Knjiga o Ortigari pripoveduje o bojih v tem surovem gorskem svetu in o plemenitem dejanju potomcev nekdanjih nasprotnikov v strelskih jarkih, ki so postali iskreni prijatelji in graditelji miru.

Od leve: brigadir Janez Kavar, ki je prvi začel odkrivati slovensko plat Ortigare, predsednik Združenja vojaških gornikov Slovenije Slavko Delalut in urednik knjige Matija Perko na predstavitvi v kranjski knjižnici / Foto: Tina Dokl

Zgodbe

Na zadnji dan starega leta je bil zadnji delovni dan zdravnika Borisa Blaškovića. **Stran 18**

Zanimivosti

Peter Krajnc je življenje posvetil sabljanju. Slovenija je zanj že postala premajhna. **Stran 19**

MultiKulti

Kranjčana Urša in Anzej Lemut osemnajst let živita v kitajskem mestu Suzhou. **Stran 20**

Od petka do petka

Po iranskem raketnem napadu na vojaški oporišči v Iraku se je Slovenija odločila za evakuacijo šestih slovenskih vojakov iz napadenega oporišča v Erbilu. / Foto: Tina Dokl

Ljubljansko okrajno sodišče je potrdilo odločitev Agencije za varstvo konkurence o začasnem zasegu delnic Mercatorja, na katero se je pritožil Agrokor. / Foto: arhiv GG

V zadnjih trinajstih dneh 2019 smo Slovenci v trgovinah (večinoma za hrano in darila) pustili 941 milijonov evrov.

Evakuacija slovenskih vojakov iz Iraka

SIMON ŠUBIC

Med napadom v zaklonišču

Po sredinem iranskem napadu z balističnimi raketami na vojaški oporišči v Iraku se je Slovenija odločila za evakuacijo šestih slovenskih vojakov iz oporišča v Erbilu, ki sodelujejo v misiji Neomajna odločnost v okviru mednarodne koalicije v boju proti Islamski državi. Slovenski vojniki so bili sicer med nočnim napadom na bližnje letališče na varnem v zaklonišču v bazi Stefan v Erbilu. Z njimi so se preko video konference v sredo zgodaj zjutraj pogovarjali predsednik republike in vrhovni poveljnik obrambnih sil Borut Pahor, minister za obrambo Karel Erjavec ter načelnica generalštaba Slovenske vojske generalmajorka Alenka Ermenc. Obrambno ministrstvo je kasneje sporočilo, da so se zaradi napada odločili iz tamkajšnje baze umakniti slovenske vojake. Sprva je bil predviden umik z nemškimi kolegi, a je Nemčija zaradi umirjanja položaja v državi umik nato odpovedala, Erjavec pa je napovedal, da bo Slovenija kljub temu nadaljevala umik svojih vojakov, tudi zato, ker je bila 1. februarja tako ali tako predvidena rotacija kontingentov. Za izvedbo evakuacije

je pripravljenih več načrtov, je še dodal. Iran je napad na vojaški oporišči v Iraku izvedel kot odgovor na usmrtilen vplivnega iranskega generala in poveljnika elitnih enot revolucionarne garde Al Kuds Kasema Solejmanija, ki jo je po ukazu predsednika ZDA Donalda Trumpa ameriška vojska minuli petek izvedla z napadom drona na bagdaskem letališču.

Sodišče potrdilo zaseg delnic Mercatorja

Ljubljansko okrajno sodišče je potrdilo odločitev Agencije za varstvo konkurence (AVK) o začasnem zasegu delnic Mercatorja, s čimer je sklep agencije postal pravno močan, so v torek, ko so prejeli sodbo, sporočili iz AVK. Sodišče je pritožbo Agrokorja na sklep AVK o začasnem odvzemu Mercatorjevih delnic zaradi zavarovanja izvršitve odločbe o prekršku, s katero mu je zaradi domnevno storjenega prekrška pri prevzemu polnilnice vode Costella odmerila globo v znesku 53,9 milijona evrov, zavrnilo kot netemeljeno. V skupini Fortenova, ki je zrasla na Agrokorjevem pogorišču, so ocenili, da obrazložitev odločitve sodišča ni prepričljiva in je pravno šibka, zato Agrokor vztraja, da je sklep agencije protiustaven, arbitraren in nezakonit ter da je AVK

pri izdaji sklepa o začasnem odvzemu delnic grobo kršila pravila postopka. Gospodarski minister Zdravko Počivalšek pa je prek Twitterja sporočil, da je Slovenija pravna država in da je slovensko zakonodajo treba spoštovati.

Na spominski slovesnosti pridržali Šiška

Na sobotni spominski slovesnosti ob obletnici poslednjega boja Pohorskega bataljona na Osankarici so policisti prijeli Andreja Šiška, za katerim so že pred božičnimi prazniki razpisali nalog za privedbo. Šiško je na prireditve prišel z večjo skupino članov Štajerske varde. Aretirali so ga policisti v civilu, ko je hotel priti do predsednika republike Boruta Pahorja, nakar so ga policisti na podlagi sodne odredbe privedli na prestajanje zaporne kazni v mariborskem zaporu. Sopredsednica gibanja Zedinjena Slovenija Anica Bidar je dejala, da se je Šiško prišel predat, potem ko je iz javnosti izvedel, da je bil zanj izdan nalog za privedbo, čeprav naj še ne bi dobil pravilno vročene poziva na prestajanje zaporne kazni. Šiško je bil na mariborskem sodišču marca lani obsojen na osem mesecev zapora zaradi ščuvanja k nasilni spremembi ustavne ureditve. Večino kazni je

sicer odslužil že s priporom, iz katerega ga je sodišče do pravnomočnosti sodbe izpustilo ob izreku sodbe. Ta je pravnomočna postala v začetku decembra, ko je sodišče tudi izdalo poziv Šišku, naj se zgleda v zaporu, za katerega pa je Šiško zatrjeval, da je bil vročen prepozno in nepravilno.

Kako zapravljeni smo bili decembra

V minulih dneh so na finančni upravi postregli s podatkom, kako zapravljeni smo bili Slovenci med božično-novoletnimi prazniki. Pred božičem, 24. decembra lani, smo zapravili 101 milijon evrov, 31. decembra pa dobrih 78 milijonov evrov, kar je več kot konec leta 2018, ko smo dan pred božičem za nakupe porabili »le« 92 milijonov evrov, na silvestrovo istega leta pa dobrih 81 milijonov evrov. V zadnjih trinajstih dneh lanskega leta smo Slovenci v trgovinah pustili kar 941 milijonov evrov, največji nakup s strani fizične osebe pa je bil opravljen 24. decembra in je znašal 96 tisoč evrov, menda so račun izdali v zlatarni. Slovenci smo na predbožični dan in na silvestrovo poleg hrane največ zapravili za darila. Lani smo bili sicer najbolj zapravljeni 30. oktobra, ko smo v trgovinah pustili 154 milijonov evrov.

Slovenci v zamejstvu (728)

Obetavne obljube z Dunaja

JOŽE KOŠNJEK

med sosedi

Torkova prisega nove avstrijske vlade, ki jo skupaj z ljudsko stranko (OVP) prvič sestavljajo tudi Zeleni in jo vodi 33-letni kancler Sebastian Kurz, predsednik Zelenih Werner Kogler pa je podkancler, ter podpisana koalicijska pogodba je za Slovence na Koroškem in za druge narodne skupnosti v Avstriji dobra novica. Vladni stranki sta v koalicijski dogovor, ki postavlja na prvo mesto prizadevanja za oglično nevtralnost do leta 2040, pravno državo s skrbjo za svoje državljane in varovanje državnih meja pred ilegalnimi prišleki, vnesli posebno poglavje z naslovom Narodne skupnosti.

Takega poglavja v načrtih dosedanjih avstrijskih zveznih vlad običajno ni bilo. Dunaj tokrat obljublja

povišanje podpor za delovanje manjšinskih organizacij in ustanov, ki so že od sredine devetdesetih let preteklega stoletja nespremenjene in preskromne, več denarja za dvojezično vzgojo v vrtcih in šolah, ohranitev dvojezičnosti na okrajnih sodiščih, posodobitev manjšinskih zastopniških organizacij in zagotovitev boljšega gnotnega položaja za izdajanje oziroma oddajanje manjšinskih medijev. Pri pisanju poglavja o manjšinah je sodelovala tudi poslanka zelenih v dunajskem parlamentu, koroška Slovenka Olga Voglauer. Povedala je, da je vključitev manjšinskega poglavja v koalicijsko pogodbo prvi korak, drugi pa bo sprejem ustreznih zakonov za uresničitev zapisanega in obljubljenega.

Podpredsednik sosveta za slovensko narodno skupnost pri uradu zveznega kanclerja na Dunaju Bernard Sadovnik je ob tem dejal, da je zapisano o manjšinah »prvi veliki korak v pravo smer, še posebej pri povzemanju podpor, pri skrbi za dvojezično varstvo in izobraževanje otrok, še posebej v večjih avstrijskih mestih, kot sta Dunaj in Gradec«. Tu namreč živi precej slovenskih družin.

Med napovedmi pomembnejših dogodkov, ki jih konec tedna in v prihodnjem tednu organizirajo slovenske organizacije in društva na Koroškem, prevladujeta družabnost in kultura. Jutri, 11. januarja, ob osmih zvečer se bosta v Kulturnem domu na Radišah in v gostilni Hudl v Globasnici

Sveti trije kralji iz dvojezične župnije Šentpeter na Vašinjah pri Velikovcu so pretekli teden v dunajskem Hofburgu obiskali avstrijskega predsednika Aleksandra Van der Bellena. V slovenščini so mu zapeli pesem Učakali smo novega leta dan. / Foto: ORF Celovec

začela Radiški in Podjanski ples. V sredo, 15. januarja, ob 17. uri bodo v Višji šoli za gospodarske poklice v Šentpetru pri Šentjakobu v Rožu odprli razstavo Planinskega

muzeja iz Mojstrane z naslovom Karavanke – prostor povezav in razhajanj. v petek, 17. januarja, pa bo na tej šoli med 8.30 in 13. uro Dan odprtih vrat.

Po svetu

Kaj prinese leto 2020?

V letu 2020 je napovedanih veliko velikih dogodkov. A ti so predvidljivi, nanje smo pripravljeni. Večja neznanka so možna nepredvidljiva dogajanja, ki jih le slutimo ali pa še to ne. Svetovna krizna žarišča tlijo, lahko se tudi razgorijo ...

MIHA NAGLIČ

Predvidljivo in nepredvidljivo

Poglejmo najprej, kateri dogodki so v letu 2020 napovedani in se gotovo tudi zgodijo. Združeno kraljestvo bo 31. januarja končno le izstopilo iz Evropske unije (»brexit«). Od 12. junija do 12. julija bo evropsko prvenstvo v nogometu (UEFA Euro 2020), potekalo bo v 12 državah. V Tokiu bodo od 24. julija do 9. avgusta potekale Poletne olimpijske igre 2020. V Dubaju bo 20. oktobra odprta svetovna razstava Expo 2020. Dne 3. novembra bodo volitve predsednika ZDA. Predvidoma bo končan Kraljevi stolp v Džedi (Saudska Arabija), prva stolpnica na svetu, ki bo dosegla višino enega kilometra. Še višje, v vesolje, bosta izstreljena opazovalna satelita Nemo HD in Trisat, prva satelita, ki sta v celoti plod slovenskega znanja ... Poleg ameriških bodo še številne druge volitve, a vseh teh ne kaže naštevati. In mnoge gospodarske, športne, kulturne in druge prireditve. Vse to je torej napovedano in se bo zgodilo, če ne poseže vmes kaka višja sila. Denimo: vojna širših razsežnosti. Od Afganistana na vzhodu se prek Irana in Iraka do Sirije razteza

široko in vedno tleče krizno žarišče, ki se lahko kaj hitro razplamti. V tem bližnjevzhodnem konfliktu se prepletata dve razsežnosti. Ena je znotraj islamskega sveta: med šiitskim zavezništvom, ki ga vodi Iran, in sunitskim pod vplivom Saudske Arabije. Druga fronta pa je tista, ki jo v tem delu sveta vodijo ZDA in Izrael v zavezništvu s sunitsko koalicijo. Glavni vložek v tej igri pa je seveda nafta. Izven islamskega sveta je še več držav, ki so po mnenju ZDA »malopridne« (»rogue states«). Na tem seznamu so poleg Afganistana, Irana, zdaj že pokorjenega Iraka in Sirije še Severna Koreja, Venezuela, Kuba, Sudan, Libija, Južni Jemen, Burma, celo Belorusija ... ZDA vidijo, da njihov primat na globalni sceni ponovno ogrožata Rusija in po novem tudi Kitajska. In ne nazadnje je tu še nova fronta, na kateri so med »malopridnimi« tudi ZDA: to je širno dogajanje, ki izvira iz podnebni sprememb in grozi z nepredvidljivimi posledicami, ki ne bodo samo podnebne, ampak tudi družbene; slednje se izkazujejo zlasti z množičnimi migracijami. Vse navedeno je predvidljivo in hkrati nepredvidljivo. Potem pa se lahko zgodi še kaj, kar je v tem trenutku povsem nepredvidljivo ...

Usodno leto 1979

V pravkar končanem letu 2019 je minilo 40 let od leta 1979, v katerem se je začelo več ekonomskih, političnih in verskih procesov, ki jih šele zdaj, s primerne časovne distance spoznavamo za usodne. Z blagoslovom zahodnih voditeljev se je v Iran vrnil ajatola Homeini. Poljsko je obiskal leto prej izvoljeni papež Janez Pavel II. in s to nadvse uspešno misijo in z drugimi dejanji pospešil proces, ki je leta 1989 pripeljal do zloma sovjetskega komunizma. Novi kitajski voditelj Deng Šjaoping pa je obiskal ZDA in s tem dejanjem napovedal odpiranje Kitajske v globalni svet – rezultat je viden šele zdaj, ko postaja ta azijska velesila ena glavnih oblikovalk dogajanja na planetu. V Veliki Britaniji je bila za premierko izvoljena Margaret Thatcher, ki se je kmalu izkazala za »Železno Lady« in za prvo pobudnico novega tipa kapitalizma, ki ga označujemo s pojmom neoliberalizem. Sklepni dogodek leta je bil sovjetski vdor v Afganistan, ki smo ga na tem mestu že opisali ... Islamski fundamentalizem in terorizem, neoliberalizem, razpad Sovjetske zveze in vzpon Kitajske – vse to se je začelo v letu 1979.

Novo na Hrvaškem

Veliko novega se je v zadnjih dneh zgodilo v sosednji državi. V nedeljo, 5. januarja, je bil za novega predsednika Republike Hrvaške izvoljen Zoran Milanović. In po zmagi izjavil: »Vem, kaj predsednik lahko dela, česa ne sme, ne bo spletk, tajnih dogovorov in poslov, zame bodo vse stranke enakopravne, ker smo parlamentarna demokracija.« Že v predvolilnih soočenjih je napovedal celo izboljšanje odnosov s Slovenijo. Pomembno pa je tudi dejstvo, da je z novim letom Hrvaška prevzela polletno predsedovanje Svetu EU. V tej vlogi bo glavni premier Andrej Plenković. Ob dejstvu, da sta Plenković in Milanović tudi predsednika največjih strank v državi, se postavlja vprašanje njune »kohabitacije«. Dejan Jović, profesor na zagrebški fakulteti za politične vede, meni: »Očitno del volivcev želi, da se odgovornost za oblast razdeli med dve največji stranki. Podobno je bilo ob zmagi Kitarovićeve pred petimi leti. Princip kohabitacije je med dvema največjima strankama na dveh najvišjih položajih v državi se bo s tem spet nadaljeval.« Kaj pa kohabitacija med Hrvaško in Slovenijo?

V ameriškem letalskem napadu ubiti iranski general Kasim Sulejmani in iranski vrhovni verski voditelj Ali Hamenei, fotografirana 11. 3. 2019. Iran grozi z maščevanjem.

Z zažiganjem zastav so v Teheranu protestirali proti ameriški priznanju Jeruzalema za glavno mesto Izraela, 11. 12. 2017. Zdaj bo gorelo še kaj drugega ... / Foto: Wikipedija

Zoran Milanović, ko je kot hrvaški premier sprejel ameriškega generala Martina E. Dempseyja, Zagreb, 22. 9. 2014. / Foto: Wikipedija

Za boljšo šolo (55)

Pedagoški mir

IVKA SODNIK

V prejšnjem prispevku smo govorili o tem, kakšno šolo si želijo učenci. Tudi učitelji bi radi drugačno šolo. Takšno, v kateri bi vladal pedagoški mir.

Najbolj se pritožujejo nad nadležnimi starši, ki s svojimi zahtevami in pričakovanji posegajo v njihovo strokovno avtonomijo, in nad vedno slabše vzgojenimi in nemirnimi učenci. Na strokovnih srečanjih in izobraževanjih kritizirajo tudi preobsežne učne načrte, ki jim ne omogočajo dovolj ponavljanja in utrjevanja učne snovi. Stalni vir negotovanja in predmet številnih anonimnih prijav na šolsko inšpekcijo je tudi pravilnik o preverjanju in ocenjevanju znanja. Če si izposodimo merila

ocenjevanja šolskega sistema od učencev na šolskem parlamentu, potem so prvo področje odnosi – med učenci in učitelji, med učitelji samimi in na relaciji do nadrejenih ter odnosi s starši.

Na kvaliteto odnosov med učitelji in učenci najbolj vplivajo prvi, ki so odrasle in zrele osebnosti in so jim otroci zaupani v vzgojo in izobraževanje. Ker so današnji otroci večinoma zelo »živahni« in znajo veliko bolj kot poslušati govoriti, biti vedno prvi in glavni, nič potrpeti in se ničemur odpovedati, je takšne otroke težko umiriti in pritegniti njihovo pozornost za učenje. Zato si učitelji želijo, da bi prihajali otroci v šolo bolj umirjeni, lepše vzgojeni, prijazni in

poslušni in bi spoštovali svoje učitelje. In da ne bi bili nasilni in sovražni do svojih sošolcev. Ker so to za zdaj zgolj pobožne želje, učiteljem preostane samo to, da se res dobro usposobijo za discipliniranje otrok, nikoli ne izgubijo živcev in nagrajujejo ter kaznujejo v skladu s šolskimi pravili. Učenci sami ugotavljajo in priznavajo, da bi ustne in pisne opomine morale nadomestiti bolj učinkovite oblike kaznovanja, saj včasih še tako lepa beseda ne najde lepega mesta.

Drugo težavno področje so odnosi s starši. Učitelji bi radi, da jim starši zaupajo in jih spoštujejo. Brezpogojno. Toda današnji vedno bolj izobraženi starši imajo velika pričakovanja in želijo, da bi

njihovi otroci hodili v najboljše šole, zato se radi obregnejo ob kontrolne naloge, če najdejo v njih učiteljeve napake, ali če je v razredu premalo discipline, da bi se učenci lahko v miru učili, če učitelji izgubljajo živce in kričijo na učence. Včasih pa učitelja kritizirajo in napadajo samo zato, ker ni prepoznal sposobnosti njihovega otroka. Samo odlično usposobljeni in strokovno neoporečni učitelji so lahko kos današnjim staršem.

Ker se naša šola kar naprej spreminja in se stalno uvajajo neke novosti, za katere se morajo tudi izobraževati, si številni učitelji in ravnatelji želijo predvsem t.i. pedagoški mir. Nekateri ga razumejo kot stanje brez

sprememb, da bi lahko počeli po starih, preizkušeni metodah brez vseh novosti in po desetletja veljavnih učbenikih. Drugim to pomeni, da jih ne bo nihče nadzoroval in preverjal kakovosti njihovega poučevanja. Ali da se ne bi beležil učiteljev delovni čas. Da bi lahko znanje učencev ocenjevali vsak po svoje, brez pravilnikov. Da bi bila šolska vrata zaprta za starše. Skupni imenovalec je želja, da bi bilo v šoli čim manj novosti in nadzora in bi se učiteljem popolnoma zaupalo. Naj se v šole vrne pedagoški mir, pravijo. Na srečo pa je v naših šolah tudi veliko učiteljev in ravnateljev, ki imajo radi napredek in stalni razvoj in uživajo v pedagoškem nemiru.

Zgodbe

Družinska medicina ni druga liga

Na zadnji dan starega leta je bil v Zdravstvenem domu Bohinj zadnji delovni dan Borisa Blaškovića, dr. med., specialista splošne medicine. Zdravniško prakso na bohinjskem koncu in nekaj časa tudi na Jesenicah je opravljal od leta 2014. Zdaj se je za stalno vrnil v domači Zagreb. Morda tudi nazaj h glasbi.

SUZANA P. KOVAČIČ

Zdravnik splošne medicine Boris Blašković se je upokojil leta 2010, do tedaj je imel ambulanto v železniškem zdravstvenem domu (ZD) v Zagrebu, zadnjih trinajst let pred upokojitvijo je delal kot zdravnik in tudi vodil ta zdravstveni dom. »Delal sem po cele dneve in srečo imam, da žena Nikolina ni dala zahtevka za ločitev. Zdržala je in se ji zahvaljujem,« premore tudi obilo humorja zdravnik Blašković, ki smo ga obiskali v bohinjskem ZD na njegov predzadnji delovni dan. Ko je leta 2010 že mislil, da se bo upokojil, ga je gimnazijska kolegica na praznovanju obletnice izzvala, zakaj ne bi še malo delal, ko pa ima toliko znanja in še pravšnja leta. Ni kaj dosti premišljeval, saj ga je poklic izpopolnjeval kot človeka. Ker njegovi poklicni kolegi delajo tudi v Sloveniji, je še sam rekel, zakaj pa ne. Zaradi birokratskih mlinov je trajalo skoraj leto dni,

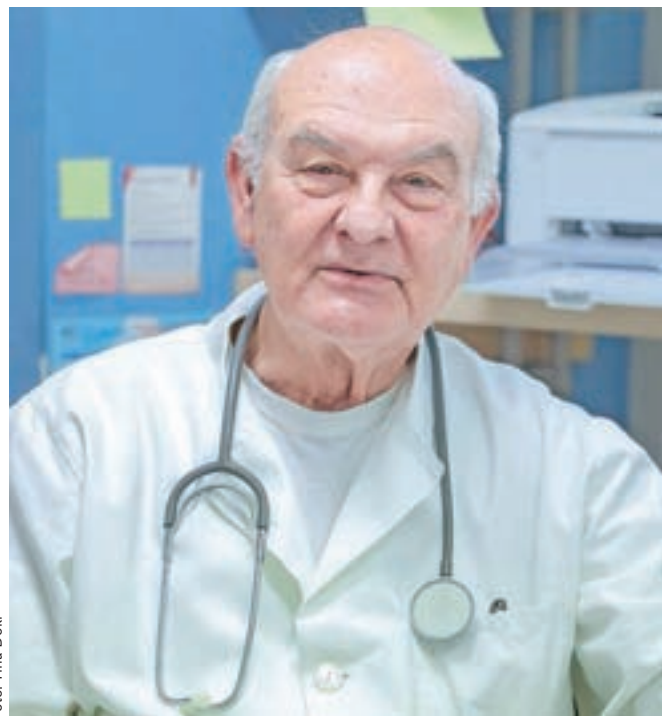

Foto: Tina Doki

Boris Blašković, dr. med., specialist splošne medicine

da je pridobil slovensko licenco. Hitro je zatem prišel klic iz ZD Bled, kot je pojasnil: »Razgovor sem imel julija 2014 z direktorjem ZD Bled Leopoldom Zonikom in direktorjem Osnovnega zdravstva Gorenjske (OZG)

Jožetom Veternikom. Pomembno je, kako stopite na oder, kakšen prvi vtis naredite.« (smeh) A kot poudari Blašković, je bil razgovor korekten. Hitro se je dokazal s strokovnostjo. Občina Bohinj in OZG sta mu

zagotovila stanovanje, da ni imel dnevnih voženj v Zagreb. »Tri leta sem bil v ambulanti praktično vsak dan, le dvakrat na mesec sem se odpeljal domov v Zagreb. Tri zdravnice so bile tisti čas na specializaciji in nekako smo "krpali". Potem so me za dobro leto premestili v jeseniški ZD. Lani sem spet delal v ZD Bohinj, a manj kot prej, še največ dežurstev in v turistični ambulanti.«

Boris Blašković je vpisal istočasno študij medicine in glasbe, igral je violino. Dve leti je šlo oboje skupaj, a je študij medicine z obveznimi vajami, seminarji zahteval vso predanost. Moral se je odločiti, izbral je medicino in specializiral splošno oz. družinsko medicino. Za katero pa vemo, da danes med mladimi zdravniki, vsaj pri nas, ni (več) tako privlačna. »Škoda. Politika je takšna, da je družinska medicina, in tudi na Hrvatskem je tako, kot neka druga liga. Pa ni. Zdravnik družinske medicine bi moral rešiti

sedemdeset odstotkov primerov, a so zdravniki preobremenjeni in niti niso cenjeni, kot bi morali biti,« je prepričan.

In kako se je razumel z Bohinjci? »Mislim, da zelo dobro. Sprva so bili malo zadržani, nezaupljivi, potem pa so videli, da svoje delo korektno opravljam, v dobro vsakega pacienta. Pomemben je pogovor. Pacient mora imeti občutek, da si ga kot zdravnik zares slišal. Računalnik je vse večji problem, ker več časa porabiš zanj kot za pacienta. A dobra anamneza, ki vključuje pogovor, je polovica diagnoze. Razen tega so me profesorji naučili, da se pregled začne že pri vratih, skozi katera stopi bolnik.«

Kot mlad fant je gledal televizijsko serijo Schwarzwaldska klinika, podobno kot je zdaj Gorski zdravnik. »Mislim sem si, kako lepo bi bilo delati v takem okolju. Moji pejsaži so bili vedno hribi. Željo sem uresničil z delom v Bohinju. Le romantike je preveč v serijah, kar

ne odraža resničnosti, sem kasneje spoznal. V zdravniškem poklicu je veliko lepega, veliko zadovoljstva. Če pa začnete z vsakim umirajočim bolnikom umirati, kot zdravnik ne dočakate "penziona"; ni vam vseeno, ampak mora biti neka mera. Pri meni je glasba tista, ki me notranje pomiri.« Z zasedbo Sintagma muzikum je posnel zgoščenko z glasbo iz časa zgodnjega baroka. Bohinjcem bo ostal v spominu tudi kot glasbenik. Večkrat so ga pozabili, da zaigra na violino.

Boris Blašković ima hčerki in sedem vnukov. Ena hčerka je okulistka v UKC Zagreb, druga je zaključila študij francoščine in informatike. Z zdravniško prakso je zaključil, kot pravi, je duh še močan, a ga telo ne dohaja več. »Odhajam oplenjen, izpopolnjen, obogaten,« se je poslovil od Bohinjcev. »Da bi imel več časa in manj let, bi napisal tudi roman,« razmišlja naglas. Morda pa ga še napiše.

Dnevi, noči in tisto vmes

Petra Mlakar, novinarka časnika Dnevnik, je svoje profesionalne izkušnje zbrala v uporaben priročnik za uspešno komuniciranje z novinarji, vtise iz vsakodnevnega življenja zaposlene mame dveh otrok pa v prikupni pesniški zbirki Dnevi in noči.

MARJANA AHAČIČ

Novinarka Petra Mlakar z družino živi v Mošnjah, sicer pa je po rodu Jeseničanka. Prav tam, na Jesenicah, je na Radiu Triglav pred dvema desetletjema začela tudi svojo profesionalno novinarsko pot. Zdaj že dolgo za nacionalni dnevni časopis »pokriva«, kot rečemo

»Življenje je sestavljeno iz dni in noči. Pa tudi iz vseh juter, večerov, ur in minut. Pa iz dogodkov in razmišljanj, ki pridejo vmes – nekateri lepo po vrsti, po načrtu, drugi se vrinejo mednje brez kakršnega koli opozorila.«

v novinarskem žargonu, aktualne teme z območja Gorenjske.

In ker nekako ni tiste vrste človek, ki bi po koncu delovnega dne posedal na kavču, se ob svojem sicer zahtevnem novinarskem delu ukvarja še s kupom različnih dejavnosti. Rada pleše, z družino je navdušena pohodnica, kot izkušena novinarka

je svoje izkušnje v projektu Obrazi prihodnosti kar nekaj leta delila z mladimi na jeseniški pa tudi kranjski gimnaziji in radovljiški EGŠŠ, pred časom pa se je lotila še pisanja priročnika za uspešno komuniciranje z novinarji. Malce z namenom, da delo olajša sebi, predvsem pa, da ponudi pomoč ljudem, ki niso vajeni novinar-

jev. Pravi namreč, da pri svojem več kot dvajsetletnem novinarskem delu za časopise, radio, televizijo in revije ugotavlja, da se ljudje novinarjev – zelo bojijo! In da se številni zato držijo načela, da se jih je najbolje izogibati. »Žal zato njihove zgodbe pogosto ostajajo skrite, njihovi stiki z mediji ob morebitnih neljubih dogodkih pa

veliko bolj stresni,« izkušnje pove Mlakarjeva. V priročniku s pomenljivim naslovom Na pomoč, novinarji prihajajo je tako zajela kratka, jasna in učinkovita navodila za ravnanje, ki jih je povzela iz svojih novinarskih izkušenj.

Priročnik, ki je pri založbi Planet GV izšel jeseni, ni njena prva knjiga; pred leti je že izdala roman Bleščice, tik pred koncem lanskega leta pa je izšla še njena prva pesniška zbirka z naslovom Dnevi in noči. Izdala jo je založba Smar-Team.

»Življenje je sestavljeno iz dni in noči. Pa tudi iz vseh juter, večerov, ur in minut. Pa iz dogodkov in razmišljanj, ki pridejo vmes – nekateri lepo po vrsti, po načrtu, drugi se vrinejo mednje brez kakršnega koli opozorila,« razmišlja v uvodu v zbirko. »Če je nekdanje veljalo, da ljudje vsak dan zamenjamo mnogo vlog, jih moramo danes pogosto igrati sočasno. Medtem ko sem mati, mi razmere ne pustijo, da bi

Petra Mlakar / Foto: Gorazd Kavčič

se povsem razorožila službe. Vmes sem tudi žena, otrok, gospodinja, prijateljica, sosedica, nakupovalka, obiskovalka knjižnice ... Sem ustvarjalka vsebin in hkrati bralka, učiteljica in tudi učenka, poslušalka in včasih tudi pevka, gostiteljica in gostja ...« pravi Petra.

»Prav zato, ker svojih vlog ne morem postaviti v vrsto in jim dodeliti trenutka v dnevu (ali noči), ko jih bom

prevzela, so tudi pesmi, ki so v knjigi kar malo razmetane. Nekatero so namenjene otrokom, druge mamam, tretje življenjskim sopotnikom, četrte nikomur in hkrati vsakomur. Medtem ko se nekatero bolje podajo dnevni svetlobi, je druge bolj prijetno prebirati ob mraku ali ob soju luči ...«

V knjigi je zbranih trideset pesmi, ki so nastajale v obdobju desetih let; Mlakarjeva

pravi, da tudi kot del vzgoje njenih dveh hčerk. V obliki verzov je na tako primer zapisala, kako ju je učila zdravo jesti, pospravljati za seboj, se čim manj prepirati ter z veseljem hoditi v vrtec in kasneje v šolo ...

Pesniško zbirko je s toplimi, izvirnimi ilustracijami opremila Nejka Selišnik. Obe knjigi Petre Mlakar sta bralcem na voljo v spletnih knjigarnah.

Zanimivosti

Ohranjajo svoje korenine

V Škofji Loki že več kot četrto stoletje deluje eno od desetih hrvaških društev. Društvo Komušina s svojimi dejavnostmi ohranja narodno identiteto priseljencev hrvaških korenin, v zadnjih treh letih pa z vključevanjem v mednarodne projekte skrbi za krepitev vloge tudi drugih narodnosti z območja nekdanje Jugoslavije, ki živijo v Sloveniji.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Komušina je hrvaška regija okoli mesta Teslić v Bosni, od koder so se prebivalci priseljavali v Slovenijo že v šestdesetih in sedemdesetih letih prejšnjega stoletja. Prvi val so predstavljali ekonomski migranti, ljudje so v Sloveniji iskali priložnost za delo in zaslužek. V drugem valu na začetku devetdesetih let je ljudi v Slovenijo prignala vojna. Zdaj prihaja že tretji val, ko ljudje spet iščejo priložnost za boljše življenje, pojasni Damir Hauptman iz hrvaškega kulturnega društva Komušina v Škofji Loki.

»Svoje člane imamo v občinah Škofja Loka, Železniki in Tržič, skratka v krajih, kjer so naši ljudje že pred

desetletji našli delo v industriji,« pa pove predsednik društva Komušina Pejo Mijatović, tudi sam priseljenc prvga ekonomskega vala, ki bo vsak čas izpolnil polno pokojninsko dobo. Društvo Komušina so v Škofji Loki ustanovili leta 1993, v največji meri za pomoč beguncem, rojakom v nesreči. Tudi sicer to skupnost, ki jo zaznamuje trojni občutek identitete (povezanost z Bosno, Hrvaško in Slovenijo), odlikuje močna solidarnost. Slovenijo pojmujejo kot deželo, ki jih je sprejela in jim omogočila dostojno življenje, Hrvaško kot matično domovino hrvaškega naroda iz Bosne in Hercegovine, Bosno pa kot domači kraj, kamor hodijo obiskovat sorodnike. Sorodnikom tudi

pomagajo, najbolj odmevna je bila pred leti pomoč ob katastrofalnih poplavah v Bosni. Društvo svojim članom omogoča široko dejavnost, najbolj izstopa kulturna, ki jim omogoča ohranjati njihovo identiteto. Imajo svojo folklorno skupino, družijo pa se pri športu, ročnih delih, planinstvu, Damir Hauptman navaja tudi hrvaške filmske večere, ki jih organizirajo s Slovensko kinoteko, kar jim omogoča ohranjati stika z maternim jezikom in kulturo.

Pred poldrugim desetletjem jim je Občina Škofja Loka dala v uporabo prostore v nekdanji vojašnici. »Naša ambicija pa je, da bi zgradili lasten kulturni dom, ki bi predstavljal bazo za Hrvate in druge priseljence v

Pejo Mijatović (levo) in Damir Hauptman

Slovenijo, kjer bi se lahko družili,« pove Pejo Mijatović. Potreba po večjem centru, ki bi ga lahko zgradili tudi s pomočjo donacij iz Hrvaške, se je najbolj pokazala, ko so pred dvema letoma organizirali mednarodno konferenco in niso mogli na enem mestu zagotoviti prenočitev svojih gostov. Damir Hauptman spomni, da je šlo za projekt pod naslovom Manjšinske organizacije v razmišljanju in oblikovanju prihodnosti EU, ki ga je sofinancirala Evropska komisija v programu Evropa za državljane. Organizator je bilo društvo Komušina

v sodelovanju z Občino Škofja Loka in šestimi mednarodnimi partnerji iz petih držav – Bolgarije, Latvije, Madžarske, Hrvaške in Slovenije – pod častnim pokroviteljstvom predsednika države Boruta Pahorja.

V mednarodnih projektih sicer sodelujejo tri leta, dodaja Hauptman, pri čemer želijo biti zgled in pomoč ostalim priseljskim društvom. Pri tem želijo animirati zlasti mlajšo generacijo. Sodelovali so še v treh mednarodnih projektih. Eden od njih je Trije kubiki kulture (Trije kubiki kulture) Kulturna raznolikost bogati in

zdrružuje, namenjen večji socialni vključenosti pripadnikov ranljivih družbenih skupin na področju kulture v okviru Evropskega socialnega sklada v letih 2016 in 2017. Projekt Mobilnost za manjšine pa je sofinanciral Erasmus+, preko njega pa so s HKUD Komušina drugod po Evropi iskali večje znanje za boljšo integracijo in ureditev statusa priseljencev v Sloveniji. Lani je društvo kot partner sodelovalo tudi v projektu Manjšine – dodana vrednost EU, ki ga je sofinancirala Evropska komisija skozi program Evropa za državljane.

Življenje je posvetil sabljanju

Kamničan Peter Krajnc je star komaj šestnajst let, pa že natanko ve, kaj si v življenju želi početi. Karkoli, da bo le povezano s sabljanjem. Slovenija je zanj postala premajhna, saj je na tekmovalnem področju pri nas presegel že vse, zato večino časa na treningih in tekmovanjih preživi v tujini.

JASNA PALADIN

Ujeti Petra na treningu v domačem Kamniku je vse prej kot enostavno ali samo-umevno, a v predprazničnem obdobju nam je to vendarle uspelo. Ravno se je vrnil z dvotedenskih priprav v Italiji, vmes skočil na Dunaj na tekmo evropskega pokala, pa znova v Italijo na tekmo in že pakiral kovčke za New York, kjer bo treniral z avstrijsko reprezentanco.

»Moj način življenja je zelo hiter, včasih tudi naporen, a mi je všeč, saj nenehno menjam okolja, spoznavam nove ljudi. V to sem pravzaprav prisiljen, saj v Sloveniji ni dovolj kakovostnih sabljačev, s katerimi bi lahko treniral, zato se skušam priključevati ekipam v tujini,« nam pojasni Peter Krajnc, ki je sabljanje začel trenirati pri svojih sedmih letih in že zelo hitro postal državni prvak v vseh starostnih kategorijah, tudi absolutno. Za ta šport sta ga navdušili obe

Peter Krajnc je mladi sabljač, o katerem bomo še slišali. / Foto: Gorazd Kavčič

starejši sestri, že zelo zgodaj pa je s svojim talentom prepričal italijanskega trenerja, da je prišel v Slovenijo, kjer se je zaposlil v kamniškem klubu zgolj zato, da bi Petru pomagal razviti ves njegov potencial. In to jim več kot uspeva. »V tem športu

me privlači borbenost, to da moraš biti telesno močan, gibčen in hiter, a hkrati tudi psihično močan in vztrajen. V kombinaciji vsega tega vidim neki čar. Sabljanje je šport, kjer talent ni glavni faktor, pač pa vztrajnost in trdo delo. Prednost

sicer je, če si že po naravi hiter, visok, eksploziven in da razmišljaš hitro; če tega nimaš, lahko fizične pomanjkljivosti nadoknadiš s taktiko. Zato ima v tem športu prav vsak možnost. V Sloveniji sem najboljši zato, ker v to preprosto vlagam največ

svojega časa, volje in energije,« o svojem športu pripoveduje z navdušenjem in predanostjo, prav zato pa so njegovi dnevi načrtovani do potankosti. Treningi, tekme, potovanja, a tu je še šola, saj je Peter dijak Gimnazije Franceta Prešerna v Kranju, kjer ga sošolci sicer zelo poredko vidijo, a z individualnim načrtom in nemalo samodiscipline mu uspeva predelovati vso učno snov. »Ne čutim se za nič prikrajšanega. Čeprav se komu zdi, da zaradi treningov, priprav in tekmovanj izgubljam svoje otroštvo in mladost, je resnica ravno obratna,« pravi in res izžareva veliko zrelost za svoja leta.

Čeprav se morda sliši neverjetno, je sabljanje statistično gledano – kar se tiče poškodb – najbolj varen olimpijski šport. S pravnim delom in pristopom se da poškodbe zares omejiti, a brez fizioterapij vseeno ne gre – prav tu ima Peter še neomejene zaloge. Njegovi

tekmeci imajo okrog sebe ekipo s trenerjem, fizioterapevtom, zdravniki in drugimi strokovnjaki, sam pa ima zgolj trenerja, ki zaradi stroškov povečini niti ne more potovati z njim na tekme.

Njegovi cilji v sabljanju so za leto 2020 jasno zastavljeni. Čakata ga evropsko prvenstvo v Poreču in svetovno prvenstvo v Salt Lake Cityju, kjer si je zadal cilj, da se na obeh tekmovanjih uvrsti med prvih osem najboljših sabljačev – a resnica je, kot poudari, da razmišlja zgolj o zmagah. Ne nazadnje ga bodo le te pripeljale tudi do osrednjega cilja športne kariere – olimpijskih iger, na katerih namerava nastopiti.

Sabljanju bo ostal zvest tudi v prihodnje – kot tekmovalce, verjetno pa kasneje tudi kot sodnik in trener, in to doma – saj je njegov cilj sabljanje razviti v Sloveniji, da postane bolj priljubljen, razširjen in prepoznan šport. Da bo vsaj njegovim naslednikom lažje.

MULTIKULTI

V kitajskih Benetkah je lepo

Tako pravita Kranjčana Urša in Anzej Lemut, ki že osemnajst let živita v kitajskem mestu Suzhou, kjer so se jima rodili tudi trije otroci. Mesto, znano tudi kot kitajske Benetke, je v teh letih doživelo neverjeten razvoj, saj je število prebivalcev naraslo z dveh na dvanajst milijonov. Lemutovi tam najbolj pogrešajo bližino narave in tudi zato se veselijo dneva, ko se bodo vrnili domov.

ANA ŠUBIC

Urša in Anzej Lemut sta se leta 2002 iz Kranja preselila na Kitajsko. Tam sta ustanovila prvo slovensko proizvodno podjetje Sinoslo Technology, ki je del kranjskega podjetja Le-tehnika v lasti Anzejevih staršev. Dve leti, kolikor naj bi po prvotnih načrtih ostala na Kitajskem, se je raztegnilo že na skoraj osemnajst let. V tem času sta postala starša treh otrok: Jaša, ki bo februarja praznoval šestnajsti rojstni dan, štirinajstletne Ele in enajstletne Pine. Živijo v mestu Suzhou na vzhodu Kitajske. »Lepo nam je tam, se bomo pa z veseljem enkrat vrnili domov. Tudi otroci, saj se počutijo Slovence,« pravi Urša. V domovino se za zdaj vračajo dvakrat letno: poleti, ko tu preživijo štiri do pet tednov, in v drugi po-

posebno pozornost. »Obrt pridelave svile prenašajo na mlade in jo ponosno prikazujejo tudi turistom,« je pojasnila Urša. O lepoti mesta, ki je eno največjih kitajskih turističnih atrakcij, priča tudi rek, da je v nebesih raj, na Zemlji pa Suzhou. Center mesta je po Anzejevih besedah pod Unescovo zaščito in se v njem ne sme graditi, je pa zato njegova okolica v zadnjih dveh desetletjih doživela silovito rast.

Vrata Orienta

»Ob najinem prihodu je imel Suzhou dva milijona prebivalcev, danes jih ima dvanajst,« je razložil Anzej. Mesto ima povsem drugačno podobo, saj je bilo priseljencem z vse Kitajske treba zagotoviti bivalne pogoje in pripadajočo infrastrukturo. Na nekdanjih zelenicah,

Industrial Park, kjer na 288 kvadratnih kilometrih živi dva milijona ljudi. »Smo ob jezeru Jinji, ki je bilo ob najinem prihodu na Kitajsko polovico manjše. Nato so ga občutno poglobili in povečali, da sta na sredini nastala otočka, kjer so postavili pagodi in poskrbeli še za povezavo z ladjo. To je postalo nekakšno središče. Čez jezero so zgradili velik most z lepim razgledom. Našim staršem, ki so prihajali na obisk na vsakih pet let, se je zdelo nerazpoznavno,« pripoveduje Urša.

Ceste so preplavili avtomobili. »Ko sva prišla na Kitajsko, so avte večinoma imela samo podjetja, avtoceste so bile polne ob delovnikih. Zdaj, ko imajo prebivalci svoja vozila, je neverjetna gneča ob koncih tedna, ko se iz vlemest odpravijo v naravo,« je pojasnil Anzej. Težave so reševali tudi z dvigom cest za en nivo in cestnimi obroči, v parkirišča pa so med drugim preurejali celo kolesarske steze, po katerih sedaj večinoma vozijo električna kolesa. Povečali so število avtobusov, pospešeno gradijo podzemno železnico. »Minimalna plača se je sicer v teh letih na našem območju povečala za približno trinajstkrat: z 20 do 30 evrov na okoli tristo, a se tudi življenjski stroški ves čas dražijo,« je razložil Anzej.

Kitajci veliko pričakujejo od otrok

Osnovno šolstvo je obvezno in brezplačno. »Kljub temu imajo starši stroške še

Urša in Anzej Lemut ter njihovi otroci (od leve): Jaša, Ela in Pina / Foto: Gorazd Kavčič

s knjigami in predvsem dodatnimi dejavnostmi, saj od otroka veliko pričakujejo in bodo vse vložili vanj, še celo stari starši. Še večje breme so srednje šole, ki so plačljive. Čeprav so že pred leti opustili politiko enega otroka, si jih v večini družin več niti ne morejo privoščiti,« je pojasnila Urša. V javnih šolah je v razredu po 40 učencev in se učitelj težko posveti vsakemu, zato se še toliko bolj poslužujejo dodatnih izobraževanj. »Kitajska je skoraj tako velika kot EU, vsi pa si želijo na najboljše šole, zato morajo trdo delati,« je razložil Anzej, Urša pa je dodala, da kitajski otroci že ob začetku osnovne šole hodijo spat ob desetih, enajstih zvečer.

Njuni otroci obiskujejo mednarodno šolo in se domov vračajo med 17. in 18.

uro, nato sledi še domače delo za šolo. Jašo z naslednjim šolskim letom že čaka dveletni maturitetni program, nato se bo verjetno usmeril v naravoslovje. Vsi obvladajo po tri jezike. Pouk poteka v angleščini, doma se pogovarjajo v slovenščini, kitajščine pa so se naučili v vrtcu.

Nekateri so strmeli vanju

Urša se še dobro spominja, kakšne težave sta imela z možem ob prihodu na Kitajsko, saj se nista znala dogovoriti niti za osnovne stvari. »Prej sva se eno leto učila kitajščino, a to niti slučajno ni bilo dovolj. Poleg tega je ogromno različnih dialektov, saj se v Suzhou priseljujejo z vseh koncev Kitajske. Tako sva se enostavno morala hitro naučiti kitajsko.« Nekateri Kitajci so na začetku kar strmeli vanju. »Ogromno je bilo ljudi, ki so prišli s podeželja in so prvič videli tučja, človeka z belimi lasmi in belo kožo, kot pravijo,« je dodal Anzej, Urša pa je ob tem poudarila, da so bile sicer njune izkušnje s Kitajci vedno zelo dobre, saj skušajo ustreči in pomagati po najboljših močeh. »Kitajska je tudi varna dežela in lahko pustiš otroka, da se sam pelje na drugo stran mesta,« je pristavila.

Lemutovi so sprva prsegali predvsem na slovensko hrano, sedaj pa Urša rada pripravi tudi kakšno kitajsko jed. »Vsak okoliš ima tržnico s svežim sadjem, zelenjavo, mesom, žiti ... Neumno bi bilo sestavine kupovati v zahodnjaških trgovinah, kjer niso poceni,« je dejala. Otroci so še posebej pohvalili njeno paradižnikovo enolončnico z domačimi rezanci, v kateri je tudi

vodni bambus, lokalna zelenjava, ki raste v vodi.

Štirinajstletna Ela nam je zaupala, da se ob prihodu v Slovenijo poleg sorodnikov veseli tudi naše hrane. Tri leta mlajša Pina se je tako, kot sta to vrsto let ob decembrskih obiskih počela njena sorojenka, z veseljem za teden dni pridružila učencem na kranjski Prešernovi šoli. »Meni pa je najbolj všeč, da se v Sloveniji odpočijemo,« je dejal Jaša.

Priprave na olimpijske igre

Med zadnjim obiskom so skočili tudi na smuči, kar na Kitajskem ni tako enostavno, saj smučajo v tisoč kilometrov oddaljenem mestu Chongli, ki bo tudi eno prizorišč olimpijskih iger leta 2022. Kitajci tako zadnja leta veliko vlagajo v infrastrukturo zimskih športov. Smučanje je vse bolj popularno, čeprav je drago, saj dnevna vozovnica za odraslega na boljšem smučišču stane kar sto evrov.

Lemutovi na Kitajskem najbolj pogrešajo bližino narave, kjer bi lahko aktivno preživljali prosti čas. Anzej se tako za nogometno žogo podi na vrhu trgovskega centra, teče pa – med stolpniciami.

Medtem ko Urša na omenjeni mednarodni šoli uči likovni pouk, njen mož že 18. leto vodi podjetje, ki danes zaposluje 20 ljudi ter se ukvarja s proizvodnjo telekomunikacijskih komponent in prodajo uličnih svetilk v Aziji. Lemutova sta pomagala tudi pri ustanavljanju drugih slovenskih podjetij na Kitajskem. »Slovenec na Kitajskem je kar precej, vsako leto se srečamo na pikniku, ki se ga udeležijo tudi aktualni veleposlaniki iz Pekinga,« sta še povedala.

Na smučišču v mestu Chongli, ki bo eno prizorišč olimpijskih iger leta 2022 / Foto: osebnih arhiv

lovici decembra, da z domačimi vstopijo tudi v novo leto, ki ga na Kitajskem praznujejo 20. januarja. Ob njihovem zadnjem obisku smo se z njimi pogovarjali tudi mi.

Zibelka sviloprejtva

Suzhou, približno sto kilometrov oddaljen od Šanghaja, je eno najbolj razvitih kitajskih mest. Ima več kot 2500-letno zgodovino, pravijo mu tudi kitajske Benetke. »Gre za močvirnato območje z ogromno jezeri, eno od njih, Taihu, je vidno celo iz vesolja. Ko sem prvič pogledal zemljevid mesta, je bilo več modrega kot ostalega. Mesto ima dovršen kanalski sistem, čezenj gre tudi Veliki kanal od Pekinga. Je pa tudi veliko vlage v zraku in zato Kitajci pravijo, da iz Suzhouja prihajajo lepe ženske,« je razkril Anzej. Suzhou se ponaša tudi s številnimi pagodami in velja za zibelko sviloprejtva. Ohranjanju te tradicije posvečajo

kjer je še Anzej igral nogomet, so danes ogromne stolpnice in poslovno-stanovanjski kompleksi, med katerimi je najbolj znana 302 metra visoka zgradba Vrata Orienta, ki ima 66 nadstropij in ji domačini zaradi oblike pravijo hlače. Urša se spominja, da so o stavbi, ki bi bila v tistem času najvišja v Aziji, govorili že ob njenem prihodu na Kitajsko, a so jo nato zaradi težav s statiko gradili vse od 2004 do 2016. Spredaj, kjer so bili prej čudoviti nasadi češenj, so zgradili še trgovski center, ki je po Uršinih besedah videti kot čevlja, ki kukata izpod hlač. Vanj so poleg trgovin in restavracij umestili tudi nogometno in košarkarsko igrišče, ogromno drsališče in celo tekoči trak, ob katerem se otroci učijo prvih smučarskih zavojev. Odprtje centra je v dveh dneh privabilo 400 tisoč ljudi, se spominja Urša.

Lemutovi živijo v neposredni bližini, v enem od novih predelov mesta, imenovanih

Anzej pred Vratami Orienta, tristometrsko zgradbo, ki ji domačini pravijo hlače / Foto: osebnih arhiv

Na robu

Dediščina

MILENA MIKLAČIČ

usode

Gorazd se je rodil leta 1981, sestra Tjaša pa štiri leta kasneje. Njegova zgodba je ena tistih, ob katerih ti gredo lasje pokonci. Takšne pa se zgodijo predvsem tam in takrat, ko bližnji – s sosedami vred – gledajo stran in se obnašajo, kot da so slepi in gluhi, ali pa molčijo, ker jih je na smrt strah tiste znane mantre "Kaj bodo pa ljudje rekli?"

»Če bi stari starši ne bili precej premožni, družina najbrž ne bi razpadla. A tisti trenutek, ko je mama, ki se je k hiši primožila, zavohala denar, je bilo vse narobe. V osemdesetih letih so mnogi starejši, med njimi sta bila tudi ded in babica, hranili denar doma. Spominjam se škatle, v katerih je ded hranil nemške marke, šilinge in švicarske franke. Medtem

ko sem se igral, je iz škatle jemal bankovce in jih posortiral po mizi, preden jih je preštel. Če sem bil priden, sem mu lahko kdaj pa kdaj pomagal. Kje je denar skrival, ne vem, zato pa tudi nisem mogel skrivališča izdati mami. Njej se je že malo mešalo, ker ga ni našla, četudi se je na vso moč trudila. Zaradi tega denarja sta se z očetom nenehno prepirala. Pa ne vem, zakaj. Četudi bi skrivališče našla, kaj bi z njim? Bi denar ukradla? Še danes se sprašujem, po kakšni logiki je bila prepričana, da ji pripada. Večkrat sem jo slišal reči, da ga ona potrebuje, stari ljudje pa ne. Oče se ji je na začetku le smejal, sploh je ni jemal resno, pa bi jo moral! Ko se je rodila sestra, sem pogosto pazil nanjo, čeprav je bilo med nama le štiri leta razlike. Nenehno je jokala. Bala se je teme, ni marala plišastih igračk, volnene kape na glavi. Nikomur ni dovolila, da bi jo držal za rokico. Nekoč sem čisto slučajno ugotovil, zakaj je bila takšna. Mama si jo je posadila na kolena, da bi ji ostrigla nohte. V resnici pa ji je s šivanko zabadala med prste. Ne vem, kako globoko, a dovolj, da je zelo bolelo. Čeprav sem bil še otrok, se je v meni že prebujala jeza nad takšno krutostjo. Povedal sem očetu, kaj sem videl. Ta pa je potem ozmerjal mamo, ki se je zaradi "očitnih laži" spravi-la name in še mene natepla.

Čeprav ne bi smel, sem zgodbo o šivanki zaupal babici. Bilo je, kot bi jo pičila kača! Odvihrala je v zgornje nadstropje in z mamo sta si skočili v lase, da je frčalo perje. Ko se danes oziram nazaj, si upam reči, da bi babica zletela po stopnicah, če ne bi mama še zadnji trenutek ugledala naju s sestrico, ki sva se stiskala na podestu.

Mama je pozneje šla k zdravniku, ker je v pretepu dobila nekaj bušk. Babici je zagrozila, da bo šla še na policijo, če ji bolečin ne bo ustrezno plačala. Ker se je družina bala sramote, je nekaj sto mark zamenjalo lastnika. Mama je bila na konju! Kar samo se ji je smejalo, ko je videla, kako zlahka doseže svoje z malo izsiljevanja!

Začela je tepsti tudi mene, ne le sestrice. Ko se je babica naveličala poslušati jok in krike, je mami plačala, da je naju pustila pri miru. Kasneje je z zvijačo izsilila denar za avto, oblačila, preno-vo frizerskega salona. Oče je molčal in se ni hotel vtikati v babje ravse. Pa bi bilo prav, če bi se. Nama s sestro bi prihranil nemalo gorja. Raje je ostajal na terenu, saj je kot električar imel nenehno dela čez glavo. Od zaslužka mu ni ostalo dosti, še za položnice in bencin ne, ker mu je mama pobrala vse do zadnjega centa. Pri devetih letih sem bil že toliko pаметen, da sem tisto, kar sem slišal, znal povezati med seboj. Boj za preživetje je v otroku zelo močno zasidran.

Ko sem nekoč prišel iz šole, sta bili babica in mama ponovno na bojni nogi.

Mama se je spomnila, da za najemnino za salon plačuje preveč, da bi bilo zanjo ugodnejše, če bi ga preselila v spodnje prostore hiše, v kateri smo živeli. Stara starša sta se tej ideji z vsemi štirimi upirala. Tako imenovana kmečka soba je bila namenjena stricu in njegovi družini. Iz Nemčije so prišli trikrat, štirikrat na leto na obisk in so v teh prostorih spali.

Mama je toliko časa sitnarila, da je dosegla svoje. Salon, ki je zaradi prenove pred dvema letoma požrl ogromno denarja, se je selil pod domačo streho. Ker mama seveda ni imela denarja, je selitev financiral ded. A to še ni bilo vse. Prišlo je tudi do sprememb na dvorišču, saj je salon potreboval dva parkirna prostora. Pa so šle babičine lepe rožice "v maloro"!

Nama s sestro je bil vstop v salon strogo prepovedan, pa ne vem, zakaj. Še več časa sva preživljala pri babici kot prej. Mama je upala, da bodo stranke stale v vrsti za njene frizerske usluge, a se to ni zgodilo. Stanje se je malo popravilo, ko je šla konkurenčna frizerka na porodniški dopust.

Krivdo zaradi premalo zaslužka je spet naprtila očetu in njegovim staršem. Češ da hiša smrdi, ker sta že stara in se ne umivata dovolj. Pa ko bi povedala enkrat na dan, bi še šlo! Očitke je trosila od jutra do večera! Prišlo je tako daleč, da sta se stara starša odločila, da tako ne gre več naprej, da bo treba nekaj ukreniti. Pritisnila

sta na očeta, naj adaptira staro hišo, da se bosta preselila tja. Mama je žarela od zmagoslavja. Videla je, da se ji izpolni vse, česar si zaželi.

V stari hiši so delavci uredili novo kopalnico in nape-ljali centralno kurjavo, ki je prej ni bilo. Pozidali so tudi prostor, ki je prvotno služil za spravljanje sena in stelje. Strašno sem bil vesel, ko mi je babica zaupala, da bova imela s sestro vsak svojo sobo. Za vsak primer, če tudi naju mama napodi od hiše. Ljudje so nas na vasi veliko opravljali. O mami so govorili vse sorte. Četudi bi bil frizerski salon iz čiste-ga zlata, ne bi imela strank. Njene zlobe, ki jo je trosila vsepovsod, so se vsi bali.

Morda je to vedela, morda ni, bil sem še premlad, da bi se obremenjeval s težavami odraslih.

Obiskoval sem tretji letnik grafične, ko me je babica poklicala v šolo, naj pridem takoj domov, da se je očetu nekaj zgodilo. Na smrt sem se ustrašil. Padel je z lestve, medtem ko je pleskal stopnišče. Če se ne bi ujel za vrv, ki je služila za sušenje perila, kdo ve, ali bi sploh ostal živ. Nesreča je mami služila za izgovor, da je hiša zakleta, da je najbolje, če se proda in odide drugam. "Naredi, kar se ti zdi prav," je rekla babica mojemu očetu.

Nama s sestro je bilo vseeno. Tako in tako sva večino časa preživela v "ta mali" hiši, pri starih starših. Mama je sanjala o salonu v mestu, o bogastvu, ki si ga je prislužila med finimi strankami, ki bodo znale ceniti kvaliteto.

Vsa vas je že vedela, da se hiša prodaja, da se selimo. Kam točno, pa še oče ni vedel.

Spominjam se dedkovega šestdesetega rojstnega dne. Pritrkovalci so mu organizirali prelep večer z veliko domačega petja. Ura še ni odbila deset, ko se je izza vogala prikazala mama in začela kričati nanje, da tega kravala ne bo poslušala, da mora zjutraj vstati in delati. Obiskovalci so ga imeli že malo pod kapo, sicer si eden od njih ne bi upal ziniti, da je edino delo, ki ga dobro opravlja, to, da Ljubomiru (mojemu očetu) pije kri. O, kako je zamerila te besede! Za kazen tudi očetu ni pustila na praznovanje! Malo po polnoči se ji je vseeno izmuznil, a kaj, ko je bil že pijan in ni vedel, kje se ga glava drži.

Hišo je kupil eden od sosedov za svojega sina. Mislim sem, da bosta stara starša jokala, ko se je to zgodilo, pa nista. Bilo jima je čisto vseeno, kar se mi še danes zdi neverjetno. "Za hišo zla se pa res ne splača jokati," mi je veliko kasneje zaupala babica, ko sem jo vprašal, zakaj je bila tako mirna.

Denar od prodaje je vzela v varstvo mama z besedami, da je to edini način, da ga ne odnese "po Savi navzdol".

Z nakupom salona potem ni bilo nič. Je prej zmanjkalo denarja. Ne vem točno, zakaj ga je zapravila, vem le, da ga ni ostalo niti toliko, da bi si kupila manjše stanovanje. Mama se je kasneje zaposlila, po očetovi prezgodnji smrti (tumor) pa je z menoj in sestro pretrgala vse stike. (Konec)

Na Gorenjskem v deželi Kranjski

Viljem Požgaj in njegova tiskarna

PETER COLNAR

V preteklosti so v Sloveniji skoraj izginila zasebna družinska podjetja. Med tistimi, ki so še vedno »pri življenju«, je tiskarna Viljema Požgaja, ki je leta 1900 na Kokrškem bregu 2 v Kranju ustanovil knjigoveznicu in kartonažo. Podjetnik, založnik in knjigovez se je rodil 6. januarja 1879 v Ljubljani, umrl pa 12. junija leta 1951 v Kranju. Po njem so obrt nadaljevali nasledniki Edvard, Edmund in Tomaž Požgaj.

Ko se je izučil za knjigoveškega mojstra in je bil star šele dvajset let, je imel že pet pomočnikov, tri vajence in več delavk za pomožna dela. Vežal je knjige ljubljanskega tiskarja Blaznika in kranjskega tiskarja Lampreta.

Leta 1908 se je poročil, kot je bilo med obrtniki tedaj navada, z dekletom iz lastnega ceha, s hčerko knjigoveza Pavla Bizjaka. V zakonu

se jima je rodilo sedem otrok, trije sinovi in štiri hčere. Z ženo Marijo je priženil precej strojev iz tastove delavnice. Tast je obrt opustil, pri Požgajevih pa je posel vzcvetel. Zalagal je tiskovine in razglednice, med letoma 1906 in 1920 pa tudi vsaj ducat knjig. Tiskarna je do danes ostala v družinskih rokah.

Največji uspeh v njegovi ponudbi je z naklado deset tisoč izvodov doživela nabožna knjiga Angel varuh. Stalno je imel na zalogi na desetine molitvenikov, ki jih sicer ni sam založil: Mati kraljica vseh svetnikov, Pobožni kristjan, Krščanski zakon, Steza v sveti raj ... Dobro je šel v promet tudi Prvi slovenski humoristični leksikon (1908). To je zbirka najboljših humorresk, satir in kupletov oziroma zbirka šal. Reklama

zanj pravi, da gre za »razne spakedrije, kako se norčuje na primer kmet iz škrica, škric se spakuje nad kmetom itd.«.

Zabavne narave je bil plakat Deset krčmarskih zapovedi, ki ga je Požgaju mojstrsko narisal Hinko Smrekar. Danes ga najdemo v številnih gostilnah – seveda z izbrisano izvirno Požgajevo blagovno znamko.

Med njegovimi uspešnicami so bile Velika sanjska knjiga (1907), Sanjske bukve (1907), Velike sanjske bukve, ki so jih po najnovejših virih naredili po izkušnjah staroegiptovskih duhovnikov in azijskih magijcev iz kaldejske sanjske bukve od leta 1231. Požgaj je to celo sam sestavil, saj je na naslovnih strani zapisano, da jih je »po najbolj zanesljivih virih in lastnih izkušnjah z razkladanjem sanj in

s pristavljenimi številčkami sestavil M. Jagžop«, kar je založnikovo anagram.

Požgaj je nameraval v desetih zvezkih natisniti kriminalni roman Josip Petrossini, laško-amerikanski

skrivni policist. Po njem so posneli tri filme. Kljub vabljeni reklami se opis ameriškega kriminala na Kranjskem takrat ni prijel. Časi se pač spreminjajo – in mi z njimi ...

Zanimivi Gorenjci tedna iz dežele Kranjske:

- V Stražišču pri Kranju se je 6. 1. 1805 rodil frančiškan Benvenut (Gašpar) Crobath. Do smrti je ostal »Kranjec«, tudi zvezi s slovenskim gibanjem po 1848.
- V Kamniku se je 6. 1. 1865 rodil zdravnik Adolf Razlag. Kot zdravnik je prepotoval Etiopijo, Avstralijo in Južne otoke. Najbolj odmevno je deloval v Šanghaju na Kitajskem.
- Na Rečici pri Bledu se je 7. 1. 1820 rodil botanik Valentin Plemel. Za herbarij kranjskih rastlin je na dunajski svetovni razstavi leta 1873 dobil medaljo.
- V Železnikih se je 10. 1. 1817 rodil duhovnik in pisatelj Anton Pintar.
- V Kranju se je 10. 1. 1882 rodila ustanoviteljica knjižnice za slepe Minka Skaberne.

Kankan

ALENKA BOLE VRABEC

*mizica,
pogrni se*

V Slovarju slovenskega knjižnega jezika piše: kankan ... odrski ples s telovadnimi elementi in visokim dvigovanjem nog ... Navdihnil ga je »peklenski galop« iz uverture k opereti Jaquesa Offenbacha Orfej v podzemlju, tudi Orfej v peklu.

Prve zasnove plesa segajo v trideseta leta 19. stoletja. Kankan ni bil namenjen le zabavi, ampak tudi rušenju tabujev. Plesali so ga na obrobju Pariza, ki je imel določene dni za plesne večere: ponedeljek, torek in nedeljo. Tam, kjer se je našlo nekaj glasbenikov in ceno vino, so se dekleta vrtela, dvigala noge, delale salte, da se je videlo spodnje perilo,

z ritkami migale v občinstvo, veselo kričale in vreščale. Moške so s prizorišča počasi izrinile. Marsikatera je končala v zaporu, saj je bil kankan strašen prekršek proti javni morali. Zaporne kazni so bile hude. Odvzem prostosti najmanj za tri mesece, lahko tudi do dveh let. Nadege Maruta, prvakinja kankana v Moulin Rougeu v 20. stoletju, je bila tudi raziskovalka zgodovine kankana. Ta danes po vsem svetu znani ples je umestila v štiri obdobja.

Prvo obdobje – razdivjani ples v tridesetih letih 19. stoletja. Drugo obdobje je feminizacija kankana okoli 1850. Plesalke se posredno norčujejo iz pobožnjaštva, dvora in višjega srednjega razreda, nekateri zaslovijo čez meje Francije. Leta 1883 se začne profesionalizacija. Svoja vrata 6. oktobra 1889 odpre variete Moulin Rouge, Rdeči mlin, in burka duhove Eifflov stolp. Še danes veljata za dvojce simbolov Pariza. Plesalke začnejo dobivati plačo. Številno občinstvo privablja drzni in izzivalni plakati pohabljenega, pritlikavega slikarja Toulouse-Lautreca, ki je nedvomno zaslužen za tedanji naval. Nekatere plesalke so postale prave dive. Kankan je pljusnil tudi v vse večje prestolnice Evrope, kamor ga je na gostovanjih ponesla Jane Avril, izjemna plesalka, samoukinja, ki so jo klicali tudi Melanit, kar je naziv za enega izmed

eksplozivov ... Četrto obdobje razcveta kabaretov in varietejev je v Parizu trajalo v letih od 1890 do 1930.

Zanimanje za ta erotični in razposajeni ples pa se je spet razmahnilo deset let po drugi svetovni vojni ... in še traja.

Losos v marinadi s koprcom

Za 4 osebe potrebujemo: 4 manjše fileje svežega ali od-tajanega lososa, 2 ščepca soli in popra, 3 žlice oljčnega olja; za omako: 1 šopek koprca, 60 ml belega vina, 200 ml jušne osnove, 200 g mazljivega svežega belega sira, pol lončka kisle smetane, sol, poper, pol žlice limoninega soka.

Najprej pripravimo omako. Koprce operemo in sesekljamo. Suhega namočimo v žlici vode in ga nato odcedimo. V majhni posodi segrejemo vino in dodamo koprce. Nato pridamo še sir in mešamo, da ni grudic. Dodamo še jušno osnovo in kuhljamo 10 minut, da se omaka malo ukuha. Fileje po potrebi osušimo. V veliki ponvi segrejemo olje in fileje na obeh straneh zlato rumeno zapečemo.

Omako potegnemo z ognja, po okusu solimo in popramo, dodamo kislino smetano in limonin sok.

Fileje zložimo na krožnike, prelijemo z omako in okrasimo z vejicami koprca. Ponudimo s pire krompirjem ali rižem.

Pa dober tek!

Vaš razgled

V Nordijskem centru Planica so se na 14. nacionalnih zimskih igrah Kitajske minuli konec tedna merili najboljši smučarski skalki in skalkarke Ljudske republike Kitajske. Iger pa še ni konec, saj se kitajski športniki v tem tednu merijo še v nordijski kombinaciji. A. So.

Vreme nas v zadnjem obdobju že prav razvaja: ko sončni žarki stopijo jutranje meglice in poskrbijo, da se živo srebro povzpne čez ledišče, lahko uživamo v prijetnih zimskih dneh. Večina sicer že močno pogreša snežno idilo, obilnejših snežnih pošiljk pa za zdaj še ni na obzorju. Čarobnih zimskih utrinkov pa je zato na pretek v visokogorju ter hladnejših gorskih dolinah, ki nas vabijo v svoj objem. S. L. / Foto: Gorazd Kavčič

Nove knjige (520)

Dohojene stopinje

MIHA NAGLIČ

»Dostikrat je premišljal, kako je človeku vnaprej narisana pot v življenju, in videl jo je kot belo sled v črnem pesku. Ko je hodil po njej, ga je nekdo nevidni zasledoval, ne grozeče, ampak mirno, kakor da opravlja delo, ki so mu ga drugi naložili. Hodil je za njim in brisal sledove njegovih že odhujenih stopinj. Eno za drugo. Pot je bila tisočkrat in tisočkrat prekrizana. Včasih je šla po isti cesti in neštetokrat sem in tja, a vendar je bila jasna. Vodila je preko celin, preko blestečega se parketa. Kadar je zašla v slepo ulico, je obrnjena prišla skoraj na istem mestu nazaj. A vedno je nekdo za njim zabrisal stopinjo. Nikoli več ne bo stopil vanjo. Nekoč je med

hojo pomislil: ta bi bila prihodnja stopinja. Ne! Z nogo že v zraku se je obrnil in šel po cesti nazaj. Ko je na oglu ulice hotel zaviti, da z drugega konca pride do hiše, se je obrnil in koža ob ušesih mu je otrpnila: stopinje so že prej bile napeljene samo do tam, kjer je obrnil, in sploh nikdar ni bilo namenjeno iti drugače, kakor je šel ... Vsak dan, vsak hip je bilo manj stopinj pred njim in vedno več zabrisanih za njim. Kadar je bil povsem sam na cesti, je pomislil, kako se pot pred njim krajša, kako se bo nekoč zabrisala za njim deseta stopinja, deveta, osma ... potem zadnja. Kje bo, preden zadnjič leže? Doma? V tujini ...?« (str. 11)

Gornji odlomek je iz zapisa Odhrojene stopinje

pisatelja Zorka Simčiča, prvič je bil objavljen v prvi številki revije Meddobje, ta pa je izšla v Buenos Airesu leta 1954. Tistega leta je literarni zgodovinar France Pibernik, ki ga poznamo tudi kot dolgoletnega profesorja slovenščine ne Gimnaziji Kranj, opravljal svojo prvo profesorsko službo na gimnaziji na Dobrovem v Goriških brdih. Od tam je lahko hodil s posebno propustnico enkrat mesečno čez mejo v Gorico in Trst. V Gorici je zahajal v slovensko knjigarno na Travniku, tam pa so imeli tudi revijo Meddobje, ki je izhajala v

daljni Argentini, urejal pa jo je prav Zorko Simčič ... Pozneje sta se prvaka slovenske literature v zdomstvu in prvaka zgodovine te literature tudi osebno spoznala in v letih 2000–2018 opravila verjetno najdaljši intervju med dvema pisateljema v slovenski literaturi. Gre za intervju kot literarno zvrst, njegov začetnik je Izidor Cankar, ki je leta 1911 naredil serijo intervjujev z umetniki in jih pod skupnim naslovom Obiski objavljaval v Domu in svetu (v knjigi 1920). Ta dolgi pogovor imamo zdaj v tej odlični in poučni knjigi, priporočamo jo v branje.

France Pibernik in Zorko Simčič, Dohojene stopinje, Pogovori in dokumenti 2000–2018, Beletrina, Ljubljana, 2019, 552 strani

razgovor

GG

ZASEDBA IZ RATEČ

Zahod Band je letos igral na organiziranem silvestrovanju na prostem na Jesenicah, lani je nastopil v Mojstrani. Fantje v skupini se spominjajo dni, ko so imeli tudi po dva »špila« na dan in so igrali na glasbenih odrih po vsej Sloveniji. Z nekaj presledki bo Zahod Band čez tri leta star že štirideset let.

Alenka Brun

Zahod Band sestavljajo štirje člani. Na bobnih srečamo Milana Požarja, na basu Marka Kopavnika, klaviature so domena Miha Smoleja, za kitaro poprime Grega Oman. Zametki skupine segajo v leto 1981, prvi nastop pa so fantje imeli junija 1982 v Ratečah. Od takrat do danes je zasedba doživela tudi nekaj članskih sprememb, leta 1995 pa se jim je pridružil Grega in ostal.

Začelo se je tako, da je nekdo preprosto rekel: »Imejmo bend.« Nekje se je našla stara kitara, potem se je našel »fršterkar«, bobnar, nekdo je znal igrati na klaviature. Zahodovci omenijo še služenje vojaščine, saj so se v tistem času njihove poti razšle in minilo je kar nekaj let, preden je Zahod Band ponovno stopil na glasbene odre. Skupina je bila vedno brez pevke, v zadnjih letih pa pri njih pojejo oziroma gostujejo tudi Maša Cilenšek, Nina Bauman in Anja Perčič. Fantje pravijo, da je program sedaj širši, tako da so se odločili, da v svoje vrste spustijo tudi ženski vokal.

Igrajo vse od roka in komerciale do narodnozabavne glasbe. Imajo tudi svoje pesmi. Leta 2002 so posneli prvo pesem, dve leti kasneje zgoščenko. »Predvsem smo pop-rok bend, ki igra po nočnih lokalih, a se ne boji igrati niti na poroki, veselici, novoletnih zabavah niti na Tromeji,« se fantje hudomušno opišejo.

Zametki Zahod Banda segajo v leto 1981, prvi nastop pa so fantje imeli junija 1982 v Ratečah. Od takrat do danes je zasedba doživela tudi nekaj članskih sprememb.

Igrajo vsepovsod, pravijo. Je pa res, da so najbolj orientirani na Zgornjesavsko dolino, saj izhajajo iz Rateč. Tu jih tudi najbolj poznajo, še dodajo. Pa tudi čez mejo, v Avstriji in Italiji, so že sli-

so nastopali tudi dvakrat na dan in po vsej Sloveniji. Letos so igrali na organiziranem silvestrovanju na prostem na Jesenicah, lani v Mojstrani. Pred leti so kar nekajkrat nastopili kot predskupi-

Ljudje jih poznajo tudi po tem, da so bili dolga leta spremljevalna skupina nastopajočih na tekmovanju za prvi glas in glasek Gorenjske.

Najbolj uživajo, ko preigravajo klasične rokvske pesmi, saj se v tej zvrsti res najdejo, jo najbolj čuti. Pri glasbenem ustvarjanju melodij in besedil gre pri njih za timsko delo. Fantje tako igrajo kot pojejo, a ker sodobni trg zahteva drugačne pristope in melodije, okus publike se spreminja, so se, kot smo že omenili, odločili, da v goste povabijo tudi pevke. Odlično sodelujejo z lokalnimi skupnostmi in veseli so, da imajo v KS Rateče posluš in jim nudijo možnost, da vadijo v domačem domu krajanov.

Zahod Band sestavljajo štirje člani: Milan Požar (bobni), Marko Kopavnik (bas), Miha Smolej (klaviature) in Grega Oman (kitara). V zadnjem času jim na glasbenih odrih delajo družbo tudi gostujoči ženski vokali.

šali zanje. Smeje nadaljujejo, da pri sosedih pravzaprav nastopajo večkrat kot v Kranju. Obstaja pa želja, da bi več nastopali doma, a opažajo, da so se časi precej spremenili. »Ko smo začinjali, je bilo lažje,« menijo.

Koliko so imeli koncertov, se niti ne spomnijo. Včasih

na znanim slovenskim glasbenim imenom, kot so to Big Foot Mama, Vlado Kreslin, Alya. Z nekaj presledki bo Zahod Band čez tri leta star že štirideset let.

Sanjaj z menoj je bila pesem Zahod Banda, ki se je na domačem, jeseniškem radiu velikokrat zavrtila.

LEPOTA Z NAMENOM

Alenka Brun

Špela Alič iz Križ pri Trziču je postala mis Slovenije 2019, svetovni izbor za najlepšo zemljanko pa je novembra lani gostil London. Špela je v Londonu preživela tri debele tedne in se domov vrnila šele konec decembra – tako rekoč pred kratkim. Doma jo je pričakal bučen sprejem, ki so ji ga pripravili najbližji, sovaščani in prijatelji.

Mesec v Londonu je hitro minil. Dnevi so bili zapolnjeni z različnimi aktivnostmi. »Z dekleti smo obiskale operno hišo, House of Lords oziroma Zgor-

eden najboljših, kar sem jih slišala. Res me je opolnomočila in napolnila z energijo, da tudi jaz kot mis majhne države, kot je Slovenija, lahko veliko naredim,« pripoveduje Špela.

Prav tako so imele kandidatke za najlepšo na svetu kar nekaj izzivov. »Najbolj zabaven je bil zagotovo športni izziv,« pravi Špela, velik izziv pa ji je predstavljal govor pred kamero v angleščini. To je bil tudi neke vrste njen strah, ki ga je uspešno premagala.

Pa dekleta? »Super so bila. Še posebej mis Slovaške, s katero sem si delila sobo. Zaradi videza je veliko ljudi mislilo, da sva sestri,« razloži. Upa, da bosta osta-

Z drugimi kandidatkami – deklet je bilo več kot sto – se je Špela dobro razumela. Mis pa je postala Jamajčanka Tonni-Ann Singh. / Foto: osebni arhiv

nji dom. Pa Oxford in njihovo univerzo ter sodelovanje na debati s tamkajšnjimi študenti. Tema je bila lepota z namenom. Najbolj sem bila navdušena nad obiskom Zgornjega doma, kjer nas je nagovorila baronica Floella Benjamin in nam razkazala prostore. Njen govor je bil

li v tesnih stikih tudi v prihodnje. Prav tako je zadovoljna z izbrano mis sveta 2019, 23-letno Tonni-Ann Singh.

Pa je Špelo udeležba na izboru za mis sveta 2019 kaj spremenila? Ne, odgovori. Še vedno je ista Špela, le z malo drugačnim pogledom na svet.

Špela Alič / Foto: osebni arhiv

JAKA

HUMOR, HOROSKOP

Lahko se udeležite tečaja vedeževanja.

Naročniki **Gorenjskega glasa**, izkoristite popust v višini 10%. Za več informacij čim prej pokličite Tanjo na tel. št.: **040 514 975**

Gorenjski Glas

HOROSKOP

TANJA

Oven (21. 3.–21. 4.)
Poiskali vas bodo ljudje iz preteklosti, prijatelji, s katerimi ste prekinili stike. Nobena juha, naj bo še tako dobra, se ne poje tako vroča, kot se skuha. Iskren pogovor bo pomagal in vse se uredi. V poslovnem smislu boste počivali.

Bik (22. 4.–20. 5.)
Čaka vas srečanje z nekom, ki vam veliko pomeni. Na vse načine boste skušali prikriti svoje občutke, kar pa vam ne bo uspelo. Kar je edino prav, pot srca in čustev je vedno prava. V delovnem okolju prejmete potrditev in boste veseli.

Dvojčka (21. 5.–21. 6.)
Pot ni nikoli samo ravna, ampak so ovinki, krivulje, vzponi, padci ... Res so včasih v večini zgolj padci, ampak pred seboj imate sedaj obdobje samih vzponov. Pripravite se na razna presenečenja, ki vam bodo ogrela dušo in srce.

Rak (22. 6.–22. 7.)
V tem tednu boste v celoti dobro razpoloženi. Vse okoli sebe boste razvajali na vse načine in tudi nase ne boste pozabili. V poslovnem svetu boste v zadnjem trenutku sprejeli priložnost in na dolgi rok se vam obetajo res dobre spremembe.

Lev (23. 7.–23. 8.)
Radi se zadržujete v domačem, znanem okolju, a tokrat boste kar precej odsotni. Večinoma zaradi poslovnih razlogov, malo pa tudi zaradi osebnih zadev. Vse bo teklo tako, kot mora. Zadovoljni boste sami s seboj. Novice bodo dobre.

Devica (24. 8.–23. 9.)
Skrajni čas je že, da stopite iz svojih okvirjev in na vse skupaj začnete gledati z drugačnimi očmi. Postaviti se morate v vse pozicije in potem boste spoznali, da ne more biti drugače, kot je. Navsezadnje gre vse v pravo smer, le ne veste še tega.

Tehtnica (24. 9.–23. 10.)
Okupirali vas bodo družinski člani, vam pa ne bo nič težko. Radi se razdajate in pomagate, če je le v vaši moči. Skupaj se boste odločili za malo daljši izlet in ga v vseh ozirih dobro izkoristili. Na delovnem mestu boste naredili malo premora.

Škorpion (24. 10.–22. 11.)
Tista odločitev, ki vam jo narekuje srce, je absolutno prava, brez dvoma. A dvom boste vseeno imeli, saj ste bili doslej vedno vajeni sebe postavljati na zadnje mesto. Čaka vas kar nekaj lepih presenečenj, med drugim tudi posebno darilo.

Strelec (23. 11.–21. 12.)
Na vse načine boste skušali zatreti čustva, ki vam že dolgo burijo duha. Situacija bo taka, da ne boste imeli nobene možnosti za umik in beg. In tako stvari pridejo na pravo mesto. Hoteli ali ne. Odločiti se boste morali za odhod v tujino.

Kozorog (22. 12.–20. 1.)
Dalj časa ste že v pričakovanju nekih novic in sedaj končno pridejo do vas. Čeprav ste dobro pripravljeni, se zna zgoditi, da boste za nekaj časa obmirovali. Po premisleku pa vas nobena sila ne ustavi in čaka vas cel niz uspehov in vzponov.

Vodnar (21. 1.–19. 2.)
Pogovor z nekom vam bo odprl oči. Navajeni ste, da ljudje raje kot pomagajo, delajo obratno. Tokrat boste naredili vse in prestavili v zadnjo prestavo svoje zmogljivosti. Na čustvenem področju se vam kmalu obeta nekaj lepega.

Ribi (20. 2.–20. 3.)
Pred vami je dolgo pričakovani poslovni podvig. Vedno so dobre in slabe strani, a tokrat bodo dobre prevladovali. Odločali se boste modro in nobene stvari ne boste prepustili naključju. Malce boste utrjeni od vsega, a si kmalu opomorete.

TA JE DOBRA

Novinarski

»Gospod natakar, kdo je tisti bradač pri sosednji mizi? Ne vem, kam naj ga dam, ampak tako grozno mi je znan ...«
»Nič čudnega, da vam je znan, saj ste ga gotovo že videli na televiziji: urednik našega največjega dnevnika je.«
»Kaj pa mlada lepotica, ki je z njim?«
»Ta je pa sobotna priloga.«

Vešče

Starejša ženska zvečer hodi po močno razsvetljeni ulici in se otepa vešč. Ko sreča malega Mihca, ga vpraša: »Fantek, ali je na tem koncu mesta veliko vešč?«
»Ne, vi ste prva, ki jo vidim!«

Število zaposlenih

V neki črnogorski tovarni je na obisku delovni inšpektor. Zaposlene vpraša: »Koliko ljudi pa pravzaprav dela tukaj?«
»Trideset s šefom vred,« odgovori sindikalni poverjenik.
»Koliko vas pa dela brez šefa?« še naprej zanima inšpektorja.
»Ah, gospod inšpektor, brez šefa – nihče.«

Ne more v šolo

»Babica, danes ne morem v šolo!«
»Zakaj ne?«
»Ni mi dobro.«
»Kje ti ni dobro?«
»V šoli.«

Berač

»No, krasno,« reče policist. »Prejšnji teden si beračil, ker naj bi bil slep, danes pa beračiš, ker naj bi bil nem!«
»Če bi nenadoma spregledali, bi tudi vi ostali brez besed!« razloži berač.

LAŽJI SUDOKU

8	1			2	7	3	
3	4		9	7			
9		1				8	5
4	9	5		1	8		
	8		7			1	
	3	6		8		5	4
6	4			5			8
		2	4		5		6
	7	9	3		1		

Rešitev:

7	7	1	9	8	6	7	5
9	7	6	5	7	2	9	6
8	6	6	5	1	2	7	9
8	9	7	2	6	5	9	1
6	1	9	7	1	5	9	6
7	2	8	1	5	9	6	7
5	8	7	9	1	7	2	6
1	9	7	2	6	5	9	6
6	6	7	2	7	1	9	8

TEŽJI SUDOKU

2		3				5		8
	1						6	
		4	6		8	2		
			3	9	5			
5								9
			7	8	1			
		8	4		9	1		
	2						5	
7		9				8		4

Rešitev:

7	2	8	9	1	5	6	7	4
9	6	6	7	2	1	2	7	8
6	7	1	8	7	9	5	9	9
6	7	9	1	8	7	2	6	6
6	1	6	7	2	7	8	9	5
2	8	7	5	6	9	7	1	1
1	6	2	8	5	9	7	2	6
7	9	7	6	6	5	1	8	9
8	6	7	2	7	1	6	9	7

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebelenih devetih kvadratov. Pripravil B. F.

NAGRADNA KRIŽANKA

e-Golf

Delavska c. 4, 4000 Kranj | Tel.: 04 27 00 200 | www.avtohisavrtac.si

E-volucija avtomobila se nadaljuje. Volkswagen e-Golf.

Vaš e-Golf se zaveda zahtev današnjega časa in izpolnjuje sodobna pričakovanja: zmogljiv in obenem domala neslišen elektromotor jemlje dih z osupljivimi pospeški, hkrati pa omogoča energijsko varčen način vožnje. Polnjenje e-Golfa poenostavlja inteligen ten sistem upravljanja.

Opcijski navigacijski sistem Discover Pro je infotainment sistem za najzahtevnejše kupce. Inovativno upravljanje z gestami vam omogoča preprosto pomikanje po glavnem meniju.

23,4-centimetrski TFT-zaslon je občutljiv na dotik in zagotavlja vrhunski prikaz zemljevidov v 3D-perspektivi. Sistem ima poleg tega USB-vhod, dve reži za SD-kartice in Bluetooth vmesnik. V vozilu je skupno vgrajenih osem zvočnikov.

Inteligentni asistenčni sistemi v e-Golfu zvišujejo raven udobja pri vožnji. Poleg tega boste z njimi lažje kos kritičnim situacijam.

ACC meri oddaljenost in hitrost spredaj vozečih vozil. V kolonah in zastojih v kombinaciji z opcijskim menjalnikom DSG zavira vozilo do zaustavitve in kmalu zatem tudi avtomatsko znova spelje. Razdaljo do spredaj vozečega vozila lahko – v okviru sistemskih omejitev – ohranja do hitrosti 210 km/h.

Včasih se zgodi kaj nepredvidljivega in potrebno je zaviranje v sili. V takšnih situacijah vam lahko pomaga serijski sistem za nadzor prometa Front Assist.

Volkswagen e-Golf je serijsko opremljen s kakovostnimi komfortnimi sedeži, ki so oblečeni v trpežne tekstilne prevleke Zoom. To ne bo pogodu le vašemu občutku za estetiko, pač pa tudi vašemu hrbtu.

VW e-Golf sedaj še bolj dostopen – že od 19.990 EUR vključno s popustom in subvencijo Eko sklada!

- 1. nagrada: enodnevna uporaba avtomobila E-GOLF
- 2. nagrada: enodnevna uporaba avtomobila VW T-CROSS
- 3. nagrada: poklanja Gorenjski glas

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do srede, 22. januarja 2020, na Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Nazorjevi ulici 1.

GORENJSKI GLAS	DEL IZOLE	DRŽAVNI BIROKRAT	SLAVNA OPERNA PEVKA	PREBIVALKA ASIRIJE	IGRALKA RINA	UČENEC	KATJA KOREN	KENJSKI DRŽAVNIK DANIEL MOI	OBROK PLAČILA	TELIČEK	KITAJSKO MESTO, TSINAN	DROG NA VOZU S SENOM	AZIJSKA DRŽAVA	GORENJSKI GLAS	LADJSKI POVELJNIK	VITEZ OKROGLE MIZE, EREC	PEVEC RUDAN	AKTIVEN JAPONSKI VULKAN	LEV TROCKI	VIDEZ, PODOBA	AFELJ (KR. ZAPIS)	DROBNA ČEBULA	BESEDNA PREDMETANKA	
KRISTUSOV IZDAJALEC	27													TURŠKI DRŽAVNIK (MIUSTAFI)		1								
PLEMSTVO														GRŠKI KOMEDIJOGRAF									22	
INDIJSKI KROKODIL			2				SVETIŠČE BOGINJE ATENE DRŽAVA V AZIJI		12					PETER PO DOMAČE SREDOZEMSKI OTOK					HOJA, JELKA ZALEZOVANJE	8				
Naš TEOLOG (ALOJZI)					NOVO SREBRO POVELJE, KOMANDA						19	FOTOGRAFIJA ŽELATINA IZ ALG		18				KRAJ PRI LJUBLJANI NAPRAVA, KI MERI HITROST VOZIL				15		
DAVID NIVEN			PUTA, KOKOS VRSTA PECIVA					SOCIONALNI POLOŽAJ	OBROČEK NA PRSTU	OKRASNI PREDMETI							NARAVA (STAR.)				TANJA RIBIC MESTO V ALBANJI			
ČEŠKI DIRIGENT (KAREL BOLESLAV)					KRAJ NA KOPRSKEM OČESNA KOŽICA	13				SLIKA PROGRAMA NA RAČUNALNIŠKEM	DRŽAVA V AFRIKI AM. DOLŽINSKA MERA				23	PRISTAŠ ESTETIKE	DRŽAVA V ZDA JAPONSKI DRŽAVNIK (HAYATO)		4					
BIVŠA EVROPSKA VALUTA, ECU			5	SOSEDNJA DRŽAVA GLASBENIK KLINAR							29		SORTA KROMPIRJA SLIKARKA POLANEC							PREŠERNOVA PESEM ŠKOTSKI VZOREC				
ACÓRES JIRAK LINOŠA SKAZKA STEARIN	ZLITINA ZA ZOBNE PLOMBE	KRAJ PRI LJUBLJANI PLOŠČA Z VOTLINO				21	ASKARIDA (OBL. ZAPISA) CARSKA ZADRUGA								RUSKA BAJKA SUROVINA ZA SVEČE			25				REKA MED BOSNO IN HRVAŠKO	JAPONSKA UTEŽNA MERA	
MENIČNO JAMSTVO					PEVEC V SINAGOGI LESKE-TANJE							TISKARŠKA MREŽA NIVO, RAVEN		10								28		
IZDELOVALEC MODELOV	14						TENISAČ AGASSI REKA V RUSIJI				24			IGRALEC DANSON SHEMA, SKICA										
DIPLOMATSKI USLUŽBENEK					MORSKA RIBA TEŽA PREDMETA							ZBIRANJE JAVNIH MNENJ		30		9	MUSLI-MANSKO SVETO PISMO							
LADO LESKOVAR			VRH NAD POLJČANAMI	PRAVEC		20		LEPOTNA KRALJICA, MISS	JUDOVSKI KRALJ	TRGOVSKA ZNAMKA OSLOV GLAS														
TELESNI PREMIK			16	JED IZ LIGNJEV ROBERT ERJAVEC										OLIVER REED SANJA DOLEŽAL	3									
AZORSKO OTOČJE (PORT.)		6					HRV. SKLADATELJ (VATROSLAV)				7													
Nož ZA KRČENJE PRAGOZDA							SESTAVIL: F. KALAN	SL. KOŠARKARSKI TRENER (ZMAGO)																

1	2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30		

DRUŽABNA KRONIKA

ANŽE IN PRIJATELJI

Ljudski dom v Kranjski Gori je ponovno gostil koncert Anžeta Gregoriča - Anzheta in njegovih glasbenih prijateljev, ki ga je Anže preprosto poimenoval kar Anzhe in prijatelji.

Alenka Brun

V zadnjih vzdihljajih decembra je Kranjskogorčan Anže Gregorič - Anzhe (lahko rečemo, da že tradicionalno) organiziral koncert oziroma glasbeni večer, na katerem je precej pesmi na odru odpel v družbi svoje kitare, nastopili pa so tudi glasbeni gostje - njegovi glasbeni prijatelji.

Ko smo se z njim pogovarjali pred leti, smo izvedeli, da je prvič na oder stopil v osnovni šoli, ko sta se s sošolcem bolj za šalo kot zares udeležila festivala Korajža velja in zmagala. Včasih je bil velik oboževalec Nirvane, navdušen roker, potem pa se

je zaljubil v akustično kitaro. Kot najstnik, star komaj dvanajst let, je že imel svojo prvo zgoščenko - čisto pravi domači izdelek.

Tudi na koncertu smo slišali nekaj njegovih pesmi iz zgodnjega ustvarjalnega obdobja. Ponovno se je spomnil pesmi Nor v norišnici, s katero je pri rosnih štirinajstih nastopil v takrat priljubljeni oddaji Pomp na Televiziji Slovenija. V eni izmed rubrik ga je Mojca Mavec predstavila kot mladega talenta. Seveda koncert ni minil brez pesmi, kot sta V nebo in Pozitiven song; znani sta tudi Dobro več in Poganja me poet.

Poleg Anzheta so na odru Ljudskega doma nastopili še Chorchyp, Lara Hojnik, Nina Bauman, zaplesala je Mojca

Svetina. Ni manjkal Anzhetov Mojband, ki ga sestavlja jo klavirist Robert Humar, bas kitarist Tomaž Repinc in Tomaž Ferenc, ki je kot desetletnik poprijel najprej za harmoniko, potem pa pri trinajstih presedlal na bobne. Vsa tri imena imajo za seboj bogato zgodovino glasbenih izkušenj z različnih glasbenih odrov in sodelovanj pri slovenskih zasedbah.

Med prvimi je nastopila Lara Hojnik, 13-letnica, ki igra harmoniko že šesto leto. Slišali smo Čebelarja in tudi Veselega Ribn'čana. Anzhetu nastopanje z Laro vedno pomeni svojstven izziv - zanj predvsem z vokalne plati.

Denisa Porčiča - Chorchypa pozna večina Gorenjcev, če

ne drugega, so vsaj že slišali za Kranjskogorčana. V glasbenem večeru seveda ni manjkala pesem Moj kr'j, ki jo Chorchyp sicer poje oziroma rapa v duetu z Otom Pestnerjem.

Jeseničanka Nina Bauman se z glasbo ravno tako ukvarja od zgodnjega otroštva. Je tudi pevka legendarne skupine Panda, sodeluje še z drugimi glasbeniki, z Anzhetom je tokrat nastopila prvič. Dekle se s svojim izjemnim glasom vtisne v spomin.

Pa še ena Jeseničanka se je predstavila kranjskogorski publikli, a s plesnim gibom: Mojca Svetina. To je bila tudi edina rahlo drugačna, a še vedno z glasbo povezana točka Anzhetovega koncerta.

Lara Hojnik

Anže Gregorič - Anzhe

Denis Porčič - Chorchyp

Tomaž Repinc - Tomzl

Nina Bauman je že peto leto pevka legendarne skupine Panda, Mojca Svetina pa je koncertu dodala plesni gib.

Anzhe in Nina Bauman sta ob spremljavi skupine Mojband še posebno navdušila s pesmijo iz filma Zvezda je rojena.

VRTIMO GLOBUS

Vzrok niso bile prepovedane substance

Justin Bieber (25) je v svojem dokumentarcu spregovoril o lymfski boreliozii, katere povzročitelj je klop in za katero je zbolel v lanskem letu. Simptome so prvi prepoznali družinski člani. Poskusili so nešteto vrst zdravljenja, njegovi simptomi so se le še okrepli. Mnogi so namigovali, da zlorablja prepovedane substance. Kot pravi, se sedaj po zaslugi ustreznih terapij počuti boljše.

Rob Kardashian zahteva popolno skrbništvo

Brat bolj slavnih sester Kardashian Rob Kardashian (32) zahteva popolno skrbništvo nad triletno hčerko Dream, ki jo ima z ameriško starletko Black Chyno. Rob zahteva, da Chyna opravi teste, ki pokažejo prisotnost drog in alkohola v krvi. Če bo Kardashianu ugodeno, bo Chyna hčerko videvala le ob koncih tedna, v spremstvu varuške. Rob meni, da je Chyna nevarna mali Dream.

Umril je ustvarjalec serije Grda račka

Umril je Silvio Horta (45), ustvarjalec serije Grda račka. Horta je bil najden v hotelski sobi v Miamiu. Po poročanju tujih medijev je bil zanj usoden strel v glavo. Vse kaže na to, da je storil samomor. America Ferrera, ki je v omenjeni seriji igrala glavno vlogo, pravi, da je šokirana in strtega srca. Priljubljeno serijo so predvajali od leta 2006 do leta 2009.

Pink in Carey Hart praznujeta

Pevka Pink (40) in njen mož Carey Hart (40) sta zabeležila štirinajsto obletnico poroke. »Tako zelo te ljubim,« je med drugim zapisal roker. »Toliko let, toliko različnih frizur. Že dolgo sva v tem. Ni popolno, toda hvaležna sem, da je najino. Ljubim našo družino. Hvala, ker hodiš ob meni, pred mano in včasih za mano. Ti si pravi moški,« pa mu je odgovorila pevka, ki pravi, da je nihče ne zna jeziti tako kot on, niti nihče ni tako seksi kot on.

Popova dekleta za stike z javnostjo Maša Vodušek, Ula Podojstršek in Katja Klavara so v Moderni galeriji Ljubljana pripravila novoletno druženje. Prisotne so seznanila s preteklo programsko shemo v televizijski hiši, dotaknila pa so se tudi leta 2020. / Foto: A. B.

Riklijeva slika spet na Bledu

Margarethe Simak - Rikli, potomka švicarskega naravnega zdravilca Arnolda Riklija, ki velja za začetnika zdraviliškega turizma na Bledu, je blejski občini podarila eno izmed slik iz Riklijeve zapuščine.

MATEJA RANT

Bled – »Bled je zame kot drugi dom, zato sem se odločila za to darilo občini,« je v sredo ob podpisu darilne pogodbe na Bledu pojasnila Riklijeva pravnukinja Margarethe Simak - Rikli in dodala, da je v otroštvu s starši večkrat obiskala Bled. Z omenjeno darilno pogodbo je zdaj Bled bogatejši za dragoceno sliko slikarja iz Beljaka Jacoba Cancianija, na kateri je upodobil jezero in Blejski grad. Kot je pojasnil Vojko Zavodnik, avtor monografije o Rikliju, gre za eno od petih velikih slik, ki jih je Canciani najverjetneje v začetku 80-ih let 19. stoletja naslikal svojemu mecenu Rikliju. Slika bodo začasno hranili v občinski stavbi, svoje stalno mesto pa naj bi našla v novem muzeju, ki ga bodo uredili v prostorih sedanje knjižnice, ko se bo ta preselila na novo lokacijo, je napovedal predsednik Muzejskega društva Bled Srečo Vernig.

Slika v velikosti 170 krat 145 centimetrov prikazuje pogled na Bled s hriba Pecovca, ki je bil po Zavodnikovih besedah nekaj priljubljeno mesto slikarjev, saj je ponujal najlepši pogled na jezero. »Vrednost slike so ocenili na

Bled je bogatejši za dragoceno sliko Jacoba Cancianija, ki jo je občini podarila Riklijeva pravnukinja Margarethe Simak - Rikli.

okrog pet tisoč evrov, a je za Bled zaradi svoje edinstvenosti neprecenljiva,« meni Zavodnik. Po njegovih besedah namreč najlepše predstavlja Bled v času, ko je tam deloval tudi Rikli, obenem pa priča o povezanosti med Riklijem in Cancianijem. Obenem gre za edinstven kos, saj je edina slika Bleda te velikosti. »S tem delom, ki se vrača na Bled, Rikliju izkazujemo spoštovanje,« je poudaril Zavodnik. Tudi Vernigu se zdi izjemnega

pomena, da se takšni predmeti vrnejo na Bled.

Župan Janez Fajfar je ob tem poudaril, da morajo biti Rikliju hvaležni, saj je zaradi njega in njegovih metod naravnega zdravljenja na Bled v 19. stoletju prišlo veliko ljudi, ki so pomagali razvijati Bled in njegov turizem. Zato skupaj z Riklijevo pravnukinjo obžaluje, da Riklijeva vila na Bledu propada in ni nikogar, ki bi poskrbel za njeno obnovo. Kot je poudaril, je propadajoča vila ne

le slovenska, temveč že kar evropska sramota, če se zavedamo, kdo jo je postavil in kakšen je bil njegov pomen. »Če bi Rikli to, kar je delal pri nas, delal nekje v Nemčiji ali Švici, bi bil verjetno veliko večja svetovna zvezda,« je poudaril Fajfar. Po županih informacijah sicer sedanjim lastnikom, to je družina Oman, Riklijevo vilo prodajajo, obnova pa bo za novega lastnika zagotovo ogromen finančni zalogaj, je še dejal Fajfar.

PREJELI SMO

Gorenjski glas in pokrajine

Z zanimanjem vedno preberem Gorenjski glas; prvič zato, ker je ideološko in politično uravnotežen časopis in pošteno poroča o dogodkih na eni in drugi strani naše politične krajine.

Drugič pa, ker je časopis, ki pokriva mojo pokrajino Gorenjsko in prinaša novice iz krajev, v katerih živim, ki so mi blizu in me zanimajo. Žal pa je Gorenjski glas edina »pokrajinska ustanova«.

Spodbudo za ta članek mi je dal govor predsednika Državnega sveta Alojza Kovšca na proslavi dneva samostojnosti in enotnosti na Svetem Jakobu, ki sem ga prebral v Gorenjskem glasu. V njem je omenil, da bi bila uvedba pokrajin ena ključnih nalog, ki bi v Sloveniji pomenila preobrat na bolje. Z njim se popolnoma strinjam.

Dejstvo, da nimamo pokrajin, je katastrofa za Slovenijo. Pogledamo samo Ljubljano, ne tiste baročne Plečnikove lepote s stolnico, gradom, Tromostovjem, ampak ono drugo, Jankovičevo, na katero pomislim, ko pri jutranjih poročilih poslušam o počasnih kolonah avtomobilov, ki se iz vseh strani Slovenije prebijajo v mesto. Ko jo obiščem, se vedno znajdem v prometnem kaosu. Železniška postaja je še iz časov Avstro-Ogrske, ko je bila Ljubljana še manjše provincialno mesto, primestni železniški promet je tak, kot je bil pred desetletji, ko sem bil še študent. Če pogledam na televiziji nogometno tekmo prve slovenske lige v znamenitih Jankovičevih Stožicah, vidim le kakih sto gledalcev. To je le nekaj anomalij centralizacije Slovenije, še bolj usodne pa so na periferiji. Prepričan sem, da bi bila danes Slovenija drugačna, če bi pred četrto stoletje uvedli pokrajine in razpršili razne državne, kulturne ustanove, direkcije podjetij po vsej državi. Vzemimo Gorenjsko. Nekaj tisoč prebivalcev bi se dnevno vozilo bližje v službo, Kranj kot glavno mesto bi ohranil lepo staro mestno jedro, ki sedaj počasi umira, morda bi imel tudi koncertno dvorano, ki bi jo že zdavnaj zaslužil. Prepričan sem, da bi se tudi na Bledu že vozili po novi južni obvoznici, več bi bilo kolesarskih poti ... In še marsikaj drugega. Žal pa je le malo naših politikov, ki razmišljajo tako kot predsednik Državnega sveta Alojz Kovšca. Gorenjskemu glasu pa želim, da bi še naprej vodil isto politiko, nam prinašal novice o naši pokrajini in poštene politične komentarje.

venije in nepravilnih odločitev političnih »elit« z Jankovičem na čelu. Za primerjavo: Na Dunaj, ki ima dva milijona prebivalcev, se pripelje dnevno dvesto tisoč osebnih avtomobilov, v Ljubljano, ki pa jih nima niti tristo tisoč, pa sto tisoč. Nogometni stadion v Barceloni »vzdržuje« skoraj šest milijonov prebivalcev, Stožice le tristo tisoč.

Prestolnice vseh evropskih držav imajo urejene železniške in avtobusne postaje ter primestni železniški promet. Ljubljana pa ima železniško postajo iz časov Avstro-Ogrske in železniške vozne rede, podobne tistim pred desetletji, ko sem bil še študent.

To je le nekaj anomalij centralizacije Slovenije, še bolj usodne pa so na periferiji. Prepričan sem, da bi bila danes Slovenija drugačna, če bi pred četrto stoletje uvedli pokrajine in razpršili razne državne, kulturne ustanove, direkcije podjetij po vsej državi. Vzemimo Gorenjsko. Nekaj tisoč prebivalcev bi se dnevno vozilo bližje v službo, Kranj kot glavno mesto bi ohranil lepo staro mestno jedro, ki sedaj počasi umira, morda bi imel tudi koncertno dvorano, ki bi jo že zdavnaj zaslužil. Prepričan sem, da bi se tudi na Bledu že vozili po novi južni obvoznici, več bi bilo kolesarskih poti ... In še marsikaj drugega.

Žal pa je le malo naših politikov, ki razmišljajo tako kot predsednik Državnega sveta Alojz Kovšca.

Gorenjskemu glasu pa želim, da bi še naprej vodil isto politiko, nam prinašal novice o naši pokrajini in poštene politične komentarje.

AVGUST MENCINGER,
RADOVLJICA

Iz peči zadiši tudi po kruhu

Valvasorjev dom pod Stolom ima novega oskrbnika, domačina iz Žirovnice Roka Škrjanc.

URŠA PETERNEL

Žirovnica – Valvasorjev dom pod Stolom ima od oktobra novega oskrbnika, to je Rok Škrjanc, ki mu pomaga tudi brat Daniel. Sta domačina iz Žirovnice, ki imata sicer ekološko pekarno Nonina špajza. Kot je povedal Rok Škrjanc, po izobrazbi zdravstveni tehnik, se je kot ljubitelj planin odločil za nov izziv, s Planinskim društvom Radovljica, ki upravlja dom, pa je za zdaj podpisal enoletno pogodbo. Dom je sicer zelo priljubljena in dobro obiskana točka na nadmorski višini 1181 metrov, odprt pa je vse dni v tednu. Kot je povedal novi oskrbnik, je z obiskom zadovoljen, zlasti v decembru so v domu potekala tudi različna srečanja. Novosti bo uvajal postopno, zlasti v

gostinski ponudbi; že zdaj občasno spečejo kruh v peči oziroma obiskovalcem ponudijo kruh iz družinske pekarne. Rok je v domu prisoten ves čas, kot je dejal, doline za zdaj ne pogreša. V dneh z večjim obiskom ima pomočnike, ekipa je nekoliko pomlajena, za dobro hrano pa še vedno skrbi izkušena in odlična kuharica Iva.

Dom je dostopen tudi z avtomobilom, v teh sončnih dneh brez snežne odeje pa je veliko tudi planincev. Novost v dolini Završnice je sicer nov odsek ceste, ki so jo nekoliko prestavili, tako da se odcep proti Valvasorju zdaj nahaja tik ob parkirišču. V letošnjem letu pa se najbrž obeta tudi uvedba parkirnine v dolini, ki je sicer v vseh letnih časih priljubljena točka ljubiteljev narave in rekreacije.

Rok Škrjanc je od oktobra oskrbnik Valvasorjevega doma pod Stolom.

Prejšnja oskrbnika Aleš Štefe in Petra Bratuša sta postala oskrbnika Mihovega doma na Vršiču.

Nova knjiga o šakalu

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – V Lovski zvezi Slovenije skrbijo tudi za izdajanje strokovnih knjig z lovsko in naravovarstveno tematiko, knjige izdajajo v dveh knjižnih zbirkah – v Strokovni in Zlatorogovi knjižnici. Konec lanskega leta je v Zlatorogovi knjižnici izšla v 21.500 izvodih nova knjiga z naslovom Evrazijski šakal, v kateri avtorji, raziskovalci dr. Hubert Potočnik,

dr. Boštjan Pokorny, dr. Katarina Flajšman in dr. Ivan Kos opisujejo zgodovinski razvoj ter časovno razširjanje šakala po Evropi in Sloveniji, biološke značilnosti šakala in medvrstne odnose, varstvo in upravljanje šakala v Sloveniji, predstavlja jo pa tudi rezultate dvestoletnega monitoringa šakala pri nas. Knjiga je prvo obsežnejše delo o evrazijskem šakalu v slovenskem in evropskem prostoru.

Predavanje o španski gripi

Kamnik – V sredo, 15. januarja, ob 18. uri bo v Rojstni hiši Rudolfa Maistra predavanje z naslovom Španska gripa, najstrašnejša epidemija v zgodovini. Leta 2018 bo minilo sto let, odkar je človeštvo prizadela najhujša zdravstvena katastrofa vseh časov, pandemija španske gripe. Boleden je v nekaj mesecih pomorila od tri do pet odstotkov svetovnega prebivalstva. Predavala bo prof. dr. Zvonka Zupanič Slavec, redna univerzitetna profesorica na Fakulteti za medicino v Ljubljani.

Morska deklica, ki ruši globinske rekorde

Alenka Artnik, svetovna rekorderka v globinskem potapljanju na vdih, zadnja leta ruši rekorde v tem nenavadnem športu. O njem je ta teden spregovorila občinstvu v Centru slepih, slabovidnih in starejših v Škofji Loki in jim prikazala tudi film o svojem zmagovalnem potopu lani v Karibskem morju, ko je skupaj z italijansko tekmico dosednji rekord poglobila za šest metrov.

DANICA ZAVRLI ŽLEBIR

Škofja Loka – Na posnetku se Alenka Artnik kot morska deklica potopi v globoko modrino. Na nogah ima veliko mono plavut, s pomočjo katere se prvih petdeset metrov poganja v globino, nato pa se prepusti prostemu padu, ko je vsako sekundo osredotočena in ta trenutek občuti kot globoko meditacijo. Ko doseže globino, ki jo je napovedala kot svoj cilj, vzame listič, ki jo čaka na cilju in se začne poganjati nazaj proti morski gladini. Nekje med potjo navzgor kamera zazna varnostna potapljača, zaradi varnosti se potop, ki poteka ob obteženih

vrvi (ki pa se je tekmovalc seveda ne sme dotakniti) ves čas snema. Potop se zaključi s posebnim protokolom, ko tekmovalc pogleda iz vode, dvigne listič in s krenjo pokaže, da je v redu. Sodnik mu nato izroči bel karton, ki pove, da je bil potop veljaven. Šlo je za zmagoviti potop v Roatanu v Karibskem morju, kjer je Alenka za šest metrov poglobila dosednji svetovni rekord. Dosegla je globino 113 metrov in si svetovni rekord deli s tekmico (in prijateljico) Alessio Zecchini. Potop je trajal tri minute in 50 sekund.

Kako se je danes 38-letna Primorka sploh lotila tega nenavadnega športa?

»Začela sem razmeroma pozno, stara trideset let. V življenju sem se iskala in nisem prav natančno vedela, kaj si želim. Ko pa sem prvič preizkusila potapljanje, sem vedela, kakor veš ob ljubezni na prvi pogled: to sem jaz, na ta način se lahko izražam,« je občinstvu v Škofji Loki povedala Alenka Artnik. V življenju je doživela več težkih preizkušenj, od alkoholizma v družini, smrti brata, ki je bil zasvojen z drogami, za rakom sta ji umrla oba starša. S sestro sta nato sklenili, da prodata dom, in Alenka je svoj delež vložila v šport. »Ko sem pred osmi leti leti začela, sem vedela, da je voda moj element in da imam talent, nisem pa vedela, ali bom v tem športu dobra. Začela sem trenirati, in ko so prišli rezultati, sem bila vesela, da sem poslušala svojo intuicijo,« je pripovedovala o prvih še negotovih letih v športu, s katerim se zdaj ukvarja profesionalno.

Dobro leto dni je z Alenko kineziologinja Tea Košnjek iz Kranja, ki z njo trenira v telovadnici in bazenu. V teh dneh bo z njo odpotovala na Filipine, kjer se začne potapljaška sezona, nato se bo Alenka naprej sama na Bahamih pripravljala na svojo letošnjo najpomembnejšo

Alenka Artnik je v Škofji Loki govorila o zanimivem potapljaškem športu. / Foto: Tina Dokl

tekmo. Na vprašanje, kako sta se našli, je Tea Košnjek povedala, da se ukvarja s plavanjem, vselej pa jo je zanimalo tudi potapljanje. Alenki je pisala in tako se je začelo njuno sodelovanje.

Športniki, kot je Alenka Artnik, so s svojimi dosežki ovrgli preteklo prepričanje, da se človek ne more potopiti globlje kot 50 metrov. Seveda pa je treba s tehnikami izenačevanja pritiska natančno trenirati telo, da je sposobno presegati meje. »Te tehnike

so zelo subtilne, pri potapljanju se je treba čim bolj sprostiti,« poudarja Alenka, ki so ji pri športu zelo pomembne disciplina, motivacija, koncentracija, samozavest, sprostitve, vse to pa dosega z dihalnimi vajami, meditacijo, jogo ... Potapljanje je zanjo tudi spiritualna izkušnja, poudarja. Med potapljanjem ne razmišlja, saj mora varčevati s kisikom, povsem se prepusti in osredotoči, potapljanje razume tudi kot nekakšno

raziskovanje in potovanje vase. Na vprašanje iz občinstva, kaj vse vidi v modri globini in s katerimi živimi bitji se tam srečuje, pove, da tekmovalno potapljanje poteka v glavnem z zaprtimi očmi. Kadar pa se potaplja za svoj užitek, si ogleduje tudi živahen vodni svet. Včasih se na poti navzdol sreča tudi s potapljači, ki se potapljajo s kisikom. Mehurčki, ki pri tem nastajajo, se prava paša za oči in užitek, ko se potaplja vanje!

Alenka s svojo gorenjsko trenerko Teo Košnjek / Foto: Tina Dokl

Zadovoljni z dobrim sodelovanjem

Radovljiški župan Ciril Globočnik je v četrtek župnike in predstojnike redov, ki delujejo v občini, povabil na tradicionalni ponovoletni sprejem. Pogovorili so se o opravljenem delu, predvsem na področju obnove sakralnih objektov, ugotovili, da je medsebojno sodelovanje dobro, ter predstavili načrte za letošnje leto.

MARJANA AHAČIČ

Radovljica – Občina Radovljica letno na podlagi razpisa za obnovo sakralnih objektov razdeli okoli trideset tisoč evrov. Kdo bo zaprosil za denar, namenjen sofinanciranju obnove cerkva, in v kakšni višini, se župnije običajno domenijo med seboj glede na potrebe. Lani sta bili tako z občinskim denarjem obnovljeni ostrejši cerkva na Mlaki (župnija Begunje) in v Kropi ter urejena infrastruktura pred cerkvijo in poslovnimi vežicami v Begunjah, zdaj na obnovo čaka še cerkev na Češnjici, že lani začeta obnova cerkvene stavbe v Mošnjah pa se bo letos nadaljevala. Prav tako je v načrtu dokončna sanacija strehe na cerkvi v

Kropi. Kot je ob tem še poudaril župnik Milan Kadunc, bi si želeli, da bi bila cerkev v Mošnjah – gre sicer za najstarejšo cerkev v občini – razglašena za kulturni spomenik lokalnega pomena, saj bi si tako lahko zagotovili tudi državno sofinanciranje zahtevnih in dragih obnovitvenih del.

Župniki in predstavniki samostanskih redov so sicer načeloma pohvalili dobro sodelovanje z Občino Radovljica. »Hvaležni smo za dobro sodelovanje, za vsak obisk in za pozornost, ki nam jo namenja občina,« je povedal Viktor Papež, namestnik gvardijana Marijinega svetišča Brezje. Pojasnil je, da se obisk bazilike in kraja samega iz leta v leto povečuje, predvsem je veliko

zanimanje za muzej jaslic, ki je bil pred časom vpisan v register varovane kulturne dediščine. Trenutno je v njem na ogled 450 različnih postavitev jaslic in njihovo število iz leta v leto narašča, zato že načrtujejo, da ga bodo do leta 2023, ko bodo praznovali osemsto obletnico prve postavitve živih jaslic, razširili. Ukvarjajo se tudi z nujnimi obnovitvenimi deli v kompleksu; tako je trenutno v teku obnova strehe na severnem delu bazilike, lani pa so obnovili park pred cerkvijo.

»Zadovoljen sem z dobrim sodelovanjem,« je na srečanju poudaril župan Ciril Globočnik. »Želim si, da bi še naprej lahko z roko v roki sodelovali tako, kot smo do sedaj.«

Župniki in predstavniki samostanskih redov na srečanju pri radovljiškem županu Cirilu Globočniku / Foto: Gorazd Kavčič

HALO-HALO GORENJSKI GLAS

telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201 42 00, faksu 04/201 42 13 ali osebno na Nazorjevi ulici 1 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrtega do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

ROZMAN BUS, T: 04/531 52 49, 041/855 630

TRST: 6. 3., KOPALNI IZLET DOLENJSKE TOPLICE – AKCIJA: 20. 1., TOSKANA: 20.–22. 3., ISTANBUL: 19.–25. 4., BANJA VRUČICA S TERAPIJAMI – AKCIJA: 27. 1.–2. 2., MADŽARSKE TOPLICE: 6.–9. 2., LENDA: 22.–25. 3., BANOVC: 3.–6. 5. STRUNJAN: 15.–18. 3., TUHELJ: 1.–4. 3., MEDŽIGORJE: 8.–10. 5., MORJE – DUGI OTOK, LASTOVO, KORČULA, OREBIČ. www.rozmanbus.si

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

PIREDITVE

Gospod Leon Štukelj in Tovarišija

Tržič – V četrtek, 16. januarja, se bo ob 18. uri v Pollakovem salonu Tržiškega muzeja začel muzejski večer, na katerem bodo avtorji Ivan Čuk, Alenka Puhar in Aleks Leo Vest predstavili najnovejšo knjigo Gospod Leon Štukelj in Tovarišija.

OBVESTILA

Tekmovanje v hokeju na ledu

Gozd - Martuljek – V nedeljo, 12. januarja, bo na večnamenskem igrišču v Gozdu - Martuljku tekmovanje v hokeju na ledu. Zbor bo ob 16.30, ko bodo možne tudi prijave. Začetek tekmovanja bo ob 17. uri.

Zapora ceste

Škofja Loka – ZB NOB Škofja Loka obvešča, da bo zaradi prireditve Po stezah partizanske Jelovice v nedeljo, 12. januarja, med 11. in 14. uro na R3-635/1122 Lipnica-Kropa-Rudno med odcepom za Lajše in Rudnim vzpostavljena popolna zapora ceste.

IZLETI

Od klopce na klopce

Kranj – Društvo upokojencev Kranj vabi na planinsko-pohodniški izlet, ki so ga naslovili Od klopce na klopce. Izlet bo v četrtek, 23. januarja, z odhodom s posebnim avtobusom ob 8. uri izpred Globusa. Vabijo vse, planince in pohodnike. Prijave z vplačili sprejemajo v pisarni društva do ponedeljka, 20. januarja.

Pot devetih kalov Kobjeglava

Šenčur – Turistično društvo Šenčur organizira v soboto, 18. januarja, pohod po Poti devetih kalov Kobjeglava (okolica Kobjeglave in Tupelč na Krasu). Skupne zmerne hoje bo okrog tri ure. Informacije in prijave zbira do četrtega, 16. januarja 2020, Franci Erzin, tel. 041 875 812.

Pot Jeprškega učitelja

Šenčur – Društvo upokojencev Šenčur organizira v četrtek, 16. januarja, pohod po Poti Jeprškega učitelja, odsek kanjon Zarica (Drulovka, Breg ob Savi, Sorško polje). Skupne zmer-

ne hoje bo okrog dve uri. Informacije in prijave zbira do torika, 14. januarja, Franci Erzin, tel. 041 875 812.

Spominski pohod v dolino Lobnice

Kokrica – KO ZB NOB Kokrica jutri, v soboto, 11. januarja, prireja 6. spominski pohod v dolino Lobnice do spominskega obeležja in mesta, kjer je padel Lojze Dežman - Branko. Pohoda se bodo udeležili tudi člani Društva upokojencev Kokrica. Zbor pohodnikov bo ob 8.30 pred Kulturnim domom na Kokrici, od koder bodo s svojimi avtomobili krenili v dolino Kokre do odcepa v dolino Lobnice.

PREDAVANJA

Proučevanje Svetega pisma

Kranj – Krščanska adventistična cerkev Kranj vabi jutri, v soboto, 11. januarja, v Dom krajanov Primskovo na proučevanje Svetega pisma s temo Iz Jeruzalema v Babilon ob 9. uri ter predavanje Zgodovino pišejo zmagovalci ob 10.30.

KONCERTI

Božični duh

Stražišče – KPZ Mysterium vabi na koncert z naslovom Božični duh/The Spirit of Christmas, ki bo jutri, v soboto, 11. januarja, ob 19. uri v cerkvi sv. Martina v Stražišču.

RAZSTAVE

Od risbe do slike

Naklo – KUD LIK Naklo vabi na odprtje razstave risb in slik Od risbe do slike avtorice Alojzije Murn, ki se predstavlja s portreti in figurami, ustvarjenimi po modelih v ateljeju. Razstavo bodo odprli v Pavlinovi galeriji Doma Janeza Filipiča Naklo v petek, 10. januarja, ob 17. uri. Na ogled bo do 24. januarja, in sicer ob nedeljah od 10. do 12. ure ter ob sredah od 17. do 18. ure.

PREDSTAVE

Nune v akciji

Sveti Duh – Jutri, v soboto, 11. januarja, ob 19.30 gostuje v Kulturnem domu pri Sv. Duhu muzikal Nune v akciji. Nastopajo: Gojmir Lešnjak - Gojc, Simona Vodopivec Franko, Alenka Godec, Marjan Bunič, Lea Bartha Pesek in Miran Juvan. Predstava je za abonma in izven.

Življenje je vrtljak

Bohinjska Bela – V Domu krajanov Bohinjska Bela bo jutri, v soboto, 11. januarja, ob 19.30 gostovalo KUD Jože Štupnik Svečina z veseloigro Življenje je vrtljak. Predstava bo za abonma in izven.

Scapinove zvijače

Visoko – KUD Visoko vabi jutri, v soboto, 11. januarja, ob 19.30 v Dom krajanov Visoko na ogled abonmajske predstave za abonma in izven Scapinove zvijače, komedije v izvedbi Gledališkega društva Kontrada.

Zlati kamenčki

Visoko – KUD Visoko vabi na ogled otroške predstave Zlati kamenčki in izvedbi kulturnega društva DramŠpil. Predstava bo jutri, v soboto, 11. januarja, ob 10. uri v Domu krajanov Visoko.

Nagradna igra tudi letos

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Finančna uprava bo tudi letos nadaljevala nagradno igro Vklopi razum, zahtevaj račun!, s katero spodbuja potrošnike k temu, da zahtevajo, vzamejo in preverijo račun. Potrošniki bodo lahko sodelovali v žrebu za nagrade, če bodo zbirali račune različnih izdajateljev, preverjali račune mojstrov, ki opravljajo storitve na domu, račune taksistov, vedeževalcev, frizerjev, odvetnikov, zdravnikov,

veterinarjev, avtošol in drugih ponudnikov in če bodo s finančno upravo poslovili preko spletnega ali mobilnega portala eDavki. Nagradna igra bo potekala vse leto in bo tako kot lani razdeljena v štiri kroge – prvi se bo končal 31. marca, drugi 30. junija, tretji 30. septembra in četrty 31. decembra. V vsakem četrtletju bodo izžrebali šest praktičnih nagrad – tri električna kolesa in tri električne skiroje ter poleg teh še glavno denarno nagrado v znesku 25 tisoč evrov.

Dobrodelna predstava

SUZANA P. KOVAČIČ

Dovje – Tudi v KUD Jaka Rabič Dovje - Mojstrana so se odločili za pomoč družinam, ki so utrpeli škodo po nedavnem požaru na Dovjem. Celoten izkupiček od prodanih vstopnic za muzikal Nore babe, ki ga bo domači ansambel uprizoril v petek, 10. januarja, in v petek, 17. januarja, ob 19.30, na odru Aljaževega prosvetnega doma na Dovjem, bodo namenili oškodovanim v požaru. Rezervacije

za vstopnice sprejemajo na kud.dovje@gmail.com, preko zasebnega sporočila na FB-strani društva in na številki 040 791 593. Vstopnice po deset evrov dvignete na blagajni eno uro pred začetkom predstave. Kot pravijo gledališčniki, bodo »nore babe« igrane, pele in plesale. Po lanski uspešni sezoni predstav so za tri mesece odšle na zaslužen dopust na Kanarčkove otoke, sedaj pa spet skrbijo za svoje in otroke ter poskrbijo, da nasmejijo tudi občinstvo.

PETKOVA PRIREDITEV
Izvajata: KUD Visoko
PEKARNA MIŠ-MAŠ
Petek, 10. januar 2020, ob 17.30
OKC Krice Krace, Tomšičeva 14

SOBOTNA MATINEJA
Izvajata: Franci Krevh, Marko Brdnik
S TOLKALI IN OKOLI SVETA
Sobota, 11. januar 2020, ob 10.00
Prešernovo gledališče Kranj

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE
Gorenjski Glas
triglav

ALPETOUR
Potovalna agencija

Bernina Express, zimska pravljica
Iseo, St. Moritz, Tirano, Lugano, Como...
28. 2., 3 dni **od 269,00 EUR**

Pustni karneval v Benetkah
22. 2., 1 dan **od 39,00 EUR**

Kurentovanje na Ptuj
22. 2., 1 dan **od 25,00 EUR**

Kralj Matjaž in muzej premogovništva
25. 1., 1 dan **od 49,00 EUR**

Sejem lova in ribolova v Salzburgu
22. 2., 1 dan **od 46,00 EUR**

Vaš dan za Dan žena razvajanje na Krasu
7. 3., 1 dan **od 56,00 EUR**

Cinque terre, romantične vasice
4. 4., 2 dni **od 149,00 EUR**

Sončni otok Capri, Pompeji in obala Amalfi
25. 3., 5 dni **od 399,00 EUR**

Kranj: 04/20 13 222, Šk. Loka: 04/51 70 305, Radovljica: 04/53 20 445,
Jesenice: 04/58 09 755, Domžale: 01/72 20 016, Tržič: 04/59 63 280

www.alpetour.si
Part of Arriva – a DB company

KRANJ

NOČNI POHOD NA JAMNIK – razgled z gorenjskega balkona ob polni luni

V petek, 10. januarja 2020, ob 17. uri vabljeni na nočni pohod na Jamnik, ki je odlična izletniška točka tudi pozimi.

Zberemo se pri gostilni Na Razpokah v Nemiljah in se nato skupaj odpravimo po planinski poti do Jamnika. Udeleženci pohoda naj se oblečejo in opremijo primerno zimskim temperaturam in razmeram (čevlji, palice, naglavna lučka, rezervna oblačila).

Startnina 5 evrov vključuje vodenje, topel napitek in prigrizek.

Plačilo startnine: Zavod za turizem in kulturo Kranj, Glavni trg 2, Kranj, ali pol ure pred začetkom pohoda v gostilni Na Razpokah v Nemiljah.

Za parkiranje bo poskrbljeno v Nemiljah.
V primeru slabega vremena pohod odpade.

Informacije: 040/469 834 ali na www.visitkranj.si / info@visitkranj.si

KRAJEVNA SKUPNOST PODBICA ZTKK Gorenjski Glas

KINOSPORED

KOLOSEJ DE LUXE, KRANJ (CENTER)

Sobota, 11. 1.
18.00 1917
20.10 NOŽ V HRBET
14.00 VOJNA ZVEZD: VZPON SKYWALKERJA
12.00 LEDENO KRALJESTVO 2, sinhro.
16.30 KOŠARKAR NAJ BO 2

14.15, 18.00, 20.30 JUMANJU: NASLEDNJA STOPNJA
21.15 LAST CHRISTMAS
13.30, 15.30, 16.40 LEDENO KRALJESTVO 2, sinhro.
14.40 PRI ADDAMSOVIH, sinhro.

KINO SORA, ŠKOFJA LOKA

Petek, 10. 1.
20.00 RESNICA

Sobota, 11. 1.
18.00 SLAVNA MEDVEDJA ZASEDBA SICILIJE, sinhro.
20.00 RESNICA

Nedelja, 12. 1.
17.00 SLAVNA MEDVEDJA ZASEDBA SICILIJE, sinhro.
19.00 RESNICA

Organizatorji filmskih predstav si pridržujejo pravico do spremembe programa.

CINEPLEXX, TUŠ, KRANJ

Sobota, 11. 1.
17.40, 20.00, 22.20 1917
20.50 ZAMERA
18.40 ONE SO BOMBE
15.50 CATS
14.50, 17.30, 20.15 VOJNA ZVEZD: VZPON SKYWALKERJA
18.30 VOJNA ZVEZD: VZPON SKYWALKERJA, 3D
13.50, 16.30 VOHUNI POD KRINKO, inhro.

GLEDALIŠKI SPORED

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ

Sobota, 11. januarja
10.00 Franci Krevh, Marko Brdnik: S TOLKALI IN PESMIJO OKOLI SVETA (v dvorani PGK)
20.00 Barbara Novakovič Kolenc: SPANJE: OBLIKE, KRAJINE, POŠASTI (v Stolpu Škrovec)
Ponedeljek, 13. januarja
19.30 Ferdinand von Schirach: TEROR (v dvorani PGK)

GLEDALIŠČE TONETA ČUFARJA JESENICE

Petek, 10. januarja
18.00 Brgant, Dudič, Robič: FETIŠ NA PUTER
Ponedeljek, 13. januarja
20.00 Špas Teater: AVDICIJA

Radio Sora

Vedno blizu. 91.1 / 89.8 / 96.3

RADIO SORA, D.O.O., KAPUCINSKI TRG 4, ŠKOFJA LOKA

LOTO

Rezultati 3. kroga – 8. januarja 2020
4, 7, 17, 18, 29, 37, 38 in 28

Loto PLUS: 4, 5, 8, 9, 19, 27, 28 in 6
Lotko: 5 3 6 3 9 4

Sklad 4. kroga za Sedmico: 250.000 EUR
Sklad 4. kroga za PLUS: 260.000 EUR
Sklad 4. kroga za Lotka: 490.000 EUR

Znani so nagrajenci nagradne križanke, ki je bila objavljena v Gorenjskem glasu dne 13. 12. 2019. Pravilno geslo je bilo Gremo zvečer v mesto. Srečo pri žrebu so imeli **Dušan Bohinc** iz Medvod, ki prejme dve vstopnici za predstavo v okviru Maistrovega abonmaja v januarju 2020, **Branka Kosič** iz Nakla, ki bo deležna brezplačne izposoje drsalk na Drsališču Kamnik, ter **Nada Osterman** iz Stare Cerkve, ki bo prejela knjižno nagrado.

Sponzor nagradne križanke, ki je bila objavljena v Gorenjskem glasu 24. decembra 2019, je bila **OBČINA ŠKOFJA LOKA**. Geslo križanke je bilo: FESTIVAL LOKA V SNEGU. Nagrajenci, ki prejmejo eno vstopnico za predstavo Tesla, ki bo 4. februarja 2020 v Sokolskem domu Škofja Loka, so: **Sonja Maas** iz Tržiča, **Jože Pakar** iz Poljan in **Mateja Jenko** iz Radomelj.

Sponzor nagradne križanke, ki je bila objavljena 24. 12. 2019 v Gorenjskem glasu, je bilo podjetje **AVTOHIŠA VRTAČ, d. o. o.**, iz Stražišča pri Kranju. Nagrajenci: 1. nagrada: enodnevna uporaba avtomobila VW PASSAT – **Marta Zdjelar**, Duplje; 2. nagrada: enodnevna uporaba avtomobila VW T-CROSS – **Miha Žnidar**, Kranj; 3. nagrada: poklanja Gorenjski glas – **Marija Zevnik**, Mavčiče.

Vsem nagrajencem iskreno čestitam!

PRINCIPI KUHANJA

990 EUR

226 strani, 212 x 267 mm, trda vezava

Ni veselja do kuhanja? Morda ta hip res še ne – vendar ti ta knjiga lahko spremeni življenje! Kako gratinirati krompir, kako spraziti cesarski praženec, skuhati zelenjavni kari... prebereš in začneš – in končno kuhaš samostojno!

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1, Kranj, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.
Če jo naročite po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

www.gorenjskiglas.si **Gorenjski Glas**

NOVOST

KRVAVA ZARJA

Doživeto pričevanje o medvojnem in povojnem komunističnem nasilju na Škofjeloškem

Poučna biografija klene in bistre 88-letne Škofjeločanke, ki je doživela medvojno in povojno komunistično nasilje. Njeno sporočilo je, da se bomo le z resnico osvobodili boleče preteklosti in se kot narod ozrli v lepšo prihodnost.

138 strani, mehka vezava

Avtorica Meri Bozovičar

17 EUR

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

NOVOST

Doktor Gregor Voglar

Knjiga opisuje zapleteno življenjsko zgodbo našega "zdomca" od skromne naklanske hišice do mogočnih kremeljskih palač in ga obenem uvršča v takratni čas in življenjski prostor. Dr. med. Jurij Kurillo je delo zasnoval in prispeval poglavja o zgodovini evropske medicine, o Gregorju Voglarju, o "terapevtskem" postopku puščanja krvi ter o usodnih valovih kuge.

128 strani, trda vezava

15 EUR

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

MALI OGLASI

T: 201 42 47, F: 201 42 13
E: malioglas@g-glas.si

Male oglase sprejemamo: **za objavo v petek do srede do 14. ure in za objavo v torek do petka do 14. ure!**

Delovni čas: **ponedeljek, torek, četrtek neprekinjeno od 8. do 16. ure, sreda od 8. do 17. ure, petek od 8. do 15. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto.**

NEPREMIČNINE
STANOVANJA

ODDAM

OPREMLJENO garsonjero v Kranju, Planina 1, pritličje, vseljivo takoj, tel.: 064/177-358

POSESTI

PRODAM

PARCELO v Radovni, velikost 2.400 m², tel.: 041/516-692

ZA ZDILJIVO parcelo 1.200 m², Javornik, elektrika - voda lokacijsko, tel.: 040/351-342

NA Kokrici prodam travnik, površina 9.329 m², tel.: 041/582-415

NJIVE, pašnike, travnik, vse skupaj 4,3 ha, in 8,3 ha gozda v Smokuču - Lesce, tel.: 041/632-881

GARAŽE

GARAŽO na Zoisovi v Kranju, tel.: 040/505-537

MOTORNA VOZILA
AVTOMOBILI

PRODAM

PEUGEOT 207 1.4, bencin / LPG plin, letnik 2011, črne barve, brezhiben, zelo poceni vožnja, tel.: 041/767-228

MOTORNA KOLESA

PRODAM

GUME Michelin za skuter 120 - 70 13 in 140 - 60 -13, nove, dot 0316, tel.: 040/579-601

STROJI IN ORODJA

PRODAM

TRAČNO žago za rezanje kovin, brezhibna, cena 300 EUR, tel.: 040/193-028

GRADBENI MATERIAL

KURIVO

PRODAM

8 M³ suhih drv, cena 30 EUR/m³, tel.: 031/676-447

DRVA, metrska ali razžagana, možnost dostave, tel.: 041/718-019

MEŠANA drva in 4 m³ bukovih, suha, tel.: 041/841-632

SUHA bukova drva, cena 70 EUR/m³, metrska, možna dostava, tel.: 040/201-295

SUHA bukova, mešana drva ter butare, tel.: 031/826-621

SUHA mešana drva, možna dostava, tel.: 031/676-235

SUHE trske za podkurit, primerne za kamin ali centralno peč, tel.: 041/986-986

STANOVANJSKA OPREMA

POHIŠTVO

PRODAM

LEPO ohranjeno mizo in 2 stola, 20 EUR, dnevno mizico, 10 EUR, in oljni gorilec Oliv, 50 EUR, tel.: 040/791-315

USNJENO sedežno garnituro, 2 x trosed z ležiščem, 1 x enosed, tel.: 031/614-459

GOSPODINJSKI APARATI

PRODAM

INDUSTRIJSKI šivalni stroj - 4-ritna entlarica, tel.: 04/58-01-525, 040/334-301

HOBI

KUPIM

ODLIKOVANJA, medalje, značke, razglednice, kovance, bajonete, sablje, čelade, uniforme, tel.: 051/740-430

Radio Triglav

Radio Triglav, Jesenice, d.o.o., Trig Toneta Čufarja 4, 4270 Jesenice

Gorenjska 96 MHz

RADIO ZA RADOVEDNE

ŽIROVSKI BESEDNJAK

Žirovski besednjak ni slovar, je zbirka 500 mini esejev, sestavljena iz razlag 500 značilnih besed. Žiri so prvi večji kraj v Sloveniji, ki ima svojo zgodbo povzeto na ta način - z avtorsko razlago izbranih besed. Te niso le žirovske, veliko je gorenjskih, vseslovenskih in svetovljanskih. Knjiga torej ni le lokalna, v svoji individualnosti je hkrati univerzalna.

Avtor knjige je dolgoletni sodelavec Gorenjskega glasa.

600 strani, mehka vezava

24,90 EUR

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

UMETNINE, NAKIT

PRODAM

STARE slike, tel.: 040/705-145
20000075

TAPISERIJE, izjemne tehnične, ume-
tniške, sporočilne in energijske vred-
nosti, tel.: 040/567-544 20000061

STARINE

KUPIM

PLANINSKI vestnik, letnik 1896, tel.:
041/675-512 20000025

STARINE: mizarški ponk, skrinje,
razglednice, kipe in drobnarije, tel.:
051/258-936 19003388

OTROŠKA OPREMA

PRODAM

TRIPTRAP stolček, cena 15 EUR, tel.:
031/678-828 20000045

KMETIJSKI STROJI

PRODAM

NOV snežni plug za TV 18, čelni,
znamke Gorenc, tel.: 031/613-283
20000069

PRIKOLICO z dvigalom in prikolico tan-
dem, kiper, tel.: 031/316-548
20000022

SLAMOREZNICO – siloreznicco Epple
933 – nizko korito, tel.: 031/699-145
20000033

KUPIM

ROTACIJSKO kosilnico Sip na dva
bobna, tel.: 051/673-752 20000068

PRIDELKI

PRODAM

BELI in rdeči jedilni krompir sora in
desire, gnojnjen s hlevskim gnojem, tel.:
041/971-508 20000060

DOMAČ jabolčni kis, tel.: 031/828-
594 20000076

JEDILNI krompir marabel rumen, ru-
dolf bel, tel.: 031/513-678
20000018

JEDILNI krompir, bel in rdeč, tel.:
040/355-865 20000067

5 KG domačega fižola, tel.: 041/397-
063 20000051

VINO cviček in žganje – sadjevec, ugo-
dno, tel.: 031/744-250 20000034

ZMRZNJENE gozdne borovnice, tel.:
041/848-322 20000017

VZREJNE ŽIVALI

PRODAM

20 mesecev staro telico, cikaste pa-
sme, je pašna iz ekološke reje, cena
po dogovoru, tel.: 031/309-791
20000035

BIKCA simentalca, star je dobre 4 me-
sece, tel.: 041/694-663 20000056

BIKCA simentalca, starega 2 tedna,
tel.: 041/335-514 20000072

KOKOŠI – nesnice, jarkice, rjave, pred
nesnostjo. Pripeljemo na dom, Matej
Bulovec, s. p., Mlakarjeva ul. 45, Šen-
čur, tel.: 041/710-113 19003387

ZAPOSLIMO (m/ž)

- **voznika v mednarodnem prometu**, vozniški izpit kategorije E, vožnja po EU;
- **voznika kategorije B**, kombi cerada, vožnja po Sloveniji in v mednarodnem prometu;
- **skladiščnika-vzdrževalca motornih vozil**, vozniški izpit kategorije B, zaželeno tudi C (in E).

Prijave po telefonu: 041 698 385 g. Boštjan Bertonec (podjetje Agromobil) ali po e-pošti: Bostjan.bertonec@agromobil.si

KRAVO simentalco, staro 5 let, tel.:
040/470-629 20000055

OVNA, starega 2 leti, jezerske pasme,
tel.: 041/730-958 20000054

POLOVICO prašiča, hranjen s kuhano
krmom, 11. januarja, tel.: 031/316-548
20000023

PURANE, race, peteline, pasemske
sarnjske koze, za rejo po izbiri, tel.:
041/632-881 20000062

TELICO simentalco, staro 5 mesecev,
ekološka reja, in suha mešana drva,
tel.: 031/343-177 20000019

TELICO simentalco, staro 8 mesecev,
eko reja, tel.: 031/570-791 20000021

TELICO LS/ČB, pašno, brejo 8 mese-
cev, Bohinj, tel.: 031/794-309 20000065

TELIČKO simentalco, staro 10 dni
in bikca ČB, starega 1 teden, tel.:
030/915-738 20000077

KUPIM

2 TELICI simentalci za nadaljnjo rejo,
tel.: 051/819-223 20000050

BIKA mesne pasme, težkega od 300
do 500 kg, tel.: 031/387-021 20000040

BIKCE in teličke od 1 tedna do 300 kg
ter kravo ali telico, tel.: 051/372-468
20000059

NAJVEČJI ODKUPOVALEC živine za
Avstrijo – Kogler. Plačilo v 3 dneh, eko
plus. Oddamo v rejo pitance, bikce in
teličke. SREČNO NOVO LETO 2020.
Kogler Franz A., d.o.o., Parmova 53,
Ljubljana, tel.: 064/130-081 19003386

TELIČKO simentalco, staro približno
10 dni, tel.: 04/53-09-680, 031/837-
520 20000048

OSTALO

MEŠANA drva in kmetijske stroje, tel.:
041/923-994 20000032

SENO v kockah, 2 EUR/kom, Be-
gunje, tel.: 041/551-320 20000049

ZAPOSLITVE (m/ž)

IŠČEM

DUO Rolo išče delo na zabavah, oble-
tinah z domačo in zabavno glasbo,
tel.: 041/741-355 19003398

IŠČEM DELO – pomoč v gospodinj-
stvu, varstvo otrok in starejših oseb,
tel.: 040/805-817 20000039

IŠČEM DELO – pomoč v kuhinji, či-
ščenje, nega, okolica Kranja, tel.:
040/215-044 20000058

IŠČEM DELO – voznik C, E in NPK,
koga 95, z izkušnjami vožnje kiperja,
po Sloveniji, tel.: 040/389-518
20000029

STORITVE

NUDIM

SENČILA ASTERIKS, d.o.o., Cesta na
Loko 2, 4290 Tržič, tel.: 59-55-170,
041/733-709; žaluzije, roloje, rolete,
lamelne zavese, plise zavese, komarni-
ki, markize, www.asteriks.net
19003385

SANACIJE, obnove dimnikov z inox
cevmi, povrtavanje, rušenje, pozidava,
montažni dimniki, dimniške kape. Ga-
rancija 10 let. Aleš Avsenek, d.o.o.,
Kranjska 2, Radovljica, tel.: 041/229-
246 19003399

TESNENJE OKEN IN VRAT, uvožena
tesnila, do 30 % prihranka pri ogreva-
nju. Prepiha in prahu ni več! Zmanjšan
hrup, 10 let garancije. Samo Kališnik,
s.p., Velika Lašna 45, Kamnik, tel.:
031/720-141 19003383

ŽE 23 LET z vami grad. podjetje RE-
DŽO.B, d.o.o., Adergas 13, Cerklje –
izvajamo vse od temeljev do streh, no-
tranji ometi, predelne stene, vse vrste
fasad, kamnite in betonske škarpe,
urejanje in tlakovanje dvorišč, tel.:
041/294-279, 041/589-996
20000037

IŠČEM

IŠČEMO mlajšo upokojenko ali upok.
zakonski par za nego in oskrbo starej-
šega moškega, v lastni 2-stanovanjski
hiši na Gorenjskem. Obvezen voz-
niški izpit. Ostalo po dogovoru, tel.:
041/625-540 20000071

ZARADI poškodbe iščem občasno
pomoč doma in pri nakupih – Kranj,
Vodovodni stolp, tel.: 031/849-844
20000036

ZASEBNI STIKI

64-LETNI moški želi spoznati žensko
za druženje, ostalo po dogovoru, tel.:
031/523-475 20000016

RAZNO

PRODAM

KONJSKI komat, večji za obnoviti, in
3 kroparske lestence, ugodno, tel.:
041/583-870 20000043

OMARO 235 x 96, jesen, lak, sijaj,
trofazni betonski mešalec 130 l. in za-
robljen itison 3 x 4 m, tel.: 031/524-
080 20000074

RADIATOR na kolesih, zajca za pleme,
ovnača, rjavega s črnimi pikami, tel.:
041/583-870 20000042

ROKAVICE, električno grete, velikost
XL, cirkular 1 F za žaganje drv, kovinski
regal, tel.: 041/858-149 19003262

ŠIVALNI stroj, cena 20 EUR, in uro v
omari, 10 EUR, ter mali hladilnik, nov,
ostalo po dogovoru, tel.: 040/552-
824 20000064

TROFAZNI elektro motor in šolsko tor-
bo na kolesih, tel.: 041/583-870
20000044

OSMRTNICA

Svojo življenjsko pot je sklenila naša upokojena sodelavka

MARIJA VIŠNAR

Pogreb pokojnice bo v ožjem družinskem krogu, danes, 10. januarja 2020,
na Mestnem pokopališču v Kranju.

Ohranili jo bomo v lepem spominu.

Elektro Gorenjska, d. d.

Srcu je omagalo,
tvoj dih je zastal,
a nate spomin
bo vedno ostal.

ZAHVALA

Ob slovesu našega dragega

VINKA MLAKARJA

iz Hraš pri Smledniku

bi se radi zahvalili vsem, ki ste nam v teh težkih dneh pomagali, nam stisnili dlan, izrekli spodbudne besede in se z nami spominjali lepih trenutkov, ki ste jih preživeli z njim. Hvala vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti v večnost. Posebno zahvalo bi radi izrekli gospodu župniku Tomažu Nagodetu, družini Kumer in cerkvenemu pevskemu zboru sv. Urh Smlednik za lep pogrebni obred.

Žaljuči: žena Pavla, hčerki Romana in Barbara z družinama, brata Marjan in Franc ter sestra Tončka z družinami Hraše, Bukovica, Moše in Trboje

Je ugasnila luč življenja
in prižgala luč spomina,
vendar pa ostaja v srcu
tiha, skrita bolečina.

ZAHVALA

V 78. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož, oče, ata

FRANC JERIČ

p. d. Svečanov ata z Jame

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, znancem in prijateljem za izrečeno sožalje, sveče, sv. maše in tolažilne besede. Zahvala gospodu župniku Janezu Šavsu, pevcem, pogrebni službi Navček in še posebej sosedom. Zahvala tudi vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, ste ga imeli radi in ga boste ohranili v lepem spominu.

Žaljuči vsi njegovi

ZAHVALA

Od nas se je poslovila draga žena, mama, babica in prababica

FRANČIŠKA MEZEG

roj. Jenko

Za pogrebni obred se zahvaljujemo cerkljanskemu župniku mag. Jerneju Marenku, podjetju Pogrebni za pogrebne storitve, prof. Jerneju Zajcu za poslovilne besede, Matjažu Begušu za cvetlični aranžma in vsem, ki ste nam izrekli sožalje in nam kakorkoli pomagali na njeni zadnji poti. Še posebej pa se zahvaljujemo vsem, ki so namesto cvetja in sveč prispevali za Center Korak.

Žaljuči: mož Franci, sin Uroš in hčerka Teja z družinama

Če lučko na grobu
upihnil bo vihar,
v naših srcih
je ne bo nikdar.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage žene, mame, babice in prababice

ANGELCE JEKOVEC

roj. Perko, iz Sebenj pri Tržiču

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, za izrečeno sožalje, darovano cvetje in sveče, za sve-
te maše in vso drugo pomoč. Zahvaljujemo se osebnim zdravnicam dr. Bojani Sušnik Kališnik. Posebna zahvala pa velja patronažni sestri gospe Ani Logonder za strokovno in ljubečo skrb. Hvala vsem, ki ste jo imeli radi in jo pospremili na njeni zadnji poti.

Vsi njeni

ZAHVALA

Sklenjen je krog.
Ne prošnja ne jok te več ne predrami ...
Ljubljena mama, zdaj v mislih, spominih
ostajaš z nami ...

V 93. letu nas je zapustila naša draga mama, babica, prababica, teta in sestra

PAVLA HOČEVAR

rojena Erzar, iz Repenj pri Vodcah

Iskreno se zahvaljujemo vsem sosedom, prijateljem, sorodnikom, znancem ter sodelavcem MZZ in Bolnišnice dr. Petra Držaja za vsa izrečena sožalja, podarjene darove, sveče in cvetje. Zahvaljujemo se g. župniku Francu Mervarju za molitev in lepo opravljen mašni obred ter pogrebni službi Pogrebni in pevcem. Hvala vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Sin Franc in hči Majda z družinama
Repnje, Hlebce, december 2019

ANKETA

Vodiška
obvoznica

ALEŠ SENOŽETNIK

Odločitev agencije za okolje, da je za obvoznico v Vodica potrebna presoja vplivov, je gradnjo še nekoliko oddaljila. Mimoidoče v Vodica smo vprašali, kaj si mislijo o prometni problematiki, s katero se soočajo.

Foto: Tina Dokl

Janez Korenč, Vodice:

Razočarani smo nad odločitvijo države. Živimo zelo blizu Kamniške ceste in razmere so res obupne, skrbi me tudi za otroke. Cesto bi potrebovali že včeraj, a za zdaj ne kaže nič kaj obetavno.

Marija Jerinc, Vodice:

To, kar se dogaja, je kriminal. Promet v Vodica je obupen in ne vem, kdo je odgovoren, da je dovoljenje, ki je že bilo pridobljeno, propadlo. Smo protestirali in še bomo, če bo treba.

Vera Konjar, Skaručna:

Prav bi bilo, da bi končno zgradili obvoznico, saj bi Vodičanom precej olajšali življenje. Tudi sama vidim, da je prometa vedno več in je gneča še posebno ob prometnih konicah res velika.

Patrik Zupan, Vodice:

Obvoznica bi že morala biti. Prometa je vedno več, še poseben problem pa predstavljajo tovornjaki, ki vozijo po pločnikih in tako ogrožajo pešce. A kot kaže, bomo še nekaj časa čakali.

Klara Jereb, Vodice:

Gneča na Kamniški cesti je vedno večja. Čas bi že bil, da se v zvezi s tem kaj uredi, a mislim, da bomo na obvoznico še nekaj časa čakali. Če bodo v dveh letih začeli graditi, bomo lahko zadovoljni.

Zažgali skulpturo Trumpa

Neznanci so včeraj zažgali skulpturo Kip svobode, ki so jo konec decembra s Sel preselili v Moravče.

ALEŠ SENOŽETNIK

Moravče – Po podatkih uprave za zaščito in reševanje so bili člani Prostovoljnega gasilskega društva Moravče včeraj nekaj minut pred sedmo zjutraj obveščeni, da gori lesena skulptura Kip svobode, ki sicer spominja na ameriškega predsednika Donalda Trumpa. Gasilcem je ogenj uspelo pogasiti, skulptura pa je povsem uničena. V Moravčah so o dogodku obvestili pristojne službe, ogenj pa menda sicer ni ogrožal nikogar.

Kot je povedal moravški župan Milan Balažič, so se s sprejemom Kipa svobode v Moravčah nadejali večje prepoznavnosti občine. Dodal je, da je požig simptom tega, da je v družbi prisotne še veliko nestrpnosti.

Kip so nedavno sicer preselili s Sel pri Kamniku v Moravče. Kot je znano, je namreč Kip svobode, kot so v Športnem in kulturnem društvu Sela poimenovali kip, delo Kamničana Tomaža Schlegla. Skulptura pa je že vse od nastanka vzbujala pozornost domače in tudi tuje javnosti. Potem ko ji je lastnik zemljišča, kjer je skulptura prvotno

stala, odrekel gostoljubje, so jo začasno preselili v bližnje Žubejevo. V društvu so pobudo za prevzem kipa naslovili na vseh 212 slovenskih občin, od katerih so se odzvale le Moravče z županom Milanom Balažičem, ki je že ob nedavnem odprtju poudaril, da s tem ne sporočajo, ali so Moravčani za sedanjega ameriškega predsednika ali proti njemu, temveč da je moravska dolina gostoljubna in zavrača skrajnosti. Kot kaže zadnje dejanje, se vsi ne strinjajo z mislijo župana. Ta je sicer že napovedal, da bodo na mestu požiga postavili nov kip, »kip strpnosti«, v spomin, da se »moramo vsi bolj potruditi za več strpnosti v občini in družbi«.

Kip, ki je pred meseci Sela postavil na strani svetovnih medijev, je bil v preteklosti že tarča napadov. Prah je dvigal med vaščani na Selih, čeprav skulpture tam niso bistveno okrnili. So pa jo poškodovali že v prvih dneh na lokaciji v Moravčah, kjer so ji pred uradnim odprtjem neznanci narisali brke. Kip so že pred dnevi neznanci želeli požgati, a jim to po besedah Balažiča ni uspelo, ker so uporabili premalo goriva.

Goreči Kip svobode v Moravčah / Foto: Občina Moravče

Dražje skozi predor

Z novim letom se je podražila cestnina za uporabo predora Karavanke. Za osebno vozilo stane 7,50 evra.

URŠA PETERNEL

Hrušica – Cestnina skozi predor Karavanke se je z novim letom podražila. Za vozila iz prvega cestninskega razreda, torej vozila s težo do 3,5 tone, po novem znaša 7,50 evra, kar je deset centov več kot doslej.

Nekoliko se je podražila tudi neprenosljiva točkovna karta, ki omogoča 14 prehodov tistim uporabnikom, ki večkrat uporabljajo predor. Za prvi cestninski razred po novem cena karte znaša 33,60 evra, kar je 70 centov več kot doslej. Karta je vezana na registrsko številko vozila in velja 30 dni od dneva izdaje. Kupiti jo je možno na cestninski postaji

Hrušica, brezgotovinsko plačilo cestnine pa se lahko na cestninski postaji Hrušica opravi s slovensko ali avstrijsko točkovno karto.

S spremembami uredbe o cestnini za uporabo cestnega predora Karavanke pa se ni zvišala cestnina za vozila nad 3,5 tone, saj je cestnjenje tovornih vozil urejeno z zakonodajo EU. Za tretji cestninski razred (vozila z dvema ali tremi osmi, katerih največja dovoljena masa presega 3,5 tone) tako cena vožnje skozi predor ostaja 4,69 evra brez DDV, za četrty cestninski razred (vozila z več kot tremi osmi, katerih največja dovoljena masa presega 3,5 tone) pa 9,38 evra brez DDV.

Še en potrjen primer ošpic
v Škofji Loki

SUZANA P. KOVAČIČ

Škofja Loka – Kot smo že poročali v torkovem Gorenjskem glasu, so minuli konec tedna v Zdravstvenem domu (ZD) Škofja Loka potrdili še tri nove primere ošpic pri odraslih v novem letu, sum na to nalezljivo bolezen pa še ugotavljajo pri enem otroku. V sredo so obravnavali še en sum na ošpice pri odraslem, ki je tudi že potrjen. Direktor ZD Škofja Loka Aleksander Stepanovič je včeraj za Gorenjski glas povedal, da pa so omilili preventivne ukrepe, ker so ljudje že zelo dobro seznanjeni s tem, kako morajo ravnati v primeru suma na ošpice. »Od dveh vhodov v ZD Škofja Loka še naprej ostaja odprt samo eden, na njem visi večje obvestilo,

kako pravilno ukrepati v primeru suma na ošpice. V minulih dneh pa smo po posvetu z Nacionalnim inštitutom za javno zdravje ukinili triažo, to pomeni, da na glavnem vhodu ZD ni več navzoč naš zaposleni, ki obiskovalce povpraša po simptomih za ošpice,« je pojasnil Stepanovič. Do zdaj so daleč največ primerov ošpic, ki so izbruhnile v drugi polovici lanskega leta, obravnavali ravno v ZD Škofja Loka. Od lani v Sloveniji potrjenih 48 primerov pri večinoma odraslih so jih kar okrog štiri-deset potrdili v ZD Škofja Loka. Kot je že znano, je bil prvi primer vnesen iz tujine, predvidoma iz Belgije. Več obolelih je bilo sodelavec škofjeloškega podjetja Knau Insulation.

vremenska napoved

Danes bo zmerno oblačno, jutri in v nedeljo pa precej jasno. Zjutraj se bo začela pojavljati megla.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

PETEK

-6/7 °C

SOBOTA

-6/6 °C

NEDELJA

-7/7 °C

